

**Факултет за пословне студије и право,
Универзитет Унион „Никола Тесла“ - Београд**

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА САМОВРЕДНОВАЊА

**ФАКУЛТЕТА ЗА ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ И ПРАВО,
УНИВЕРЗИТЕТ УНИОН „НИКОЛА ТЕСЛА“ - БЕОГРАД
И ВИСОКОШКОЛСКЕ ЈЕДИНИЦЕ ВАН СЕДИШТА ФАКУЛТЕТА У ТРСТЕНИКУ**

Усвојен на седници Савета Факултета 09.12.2019.године

Београд, децембар, 2019. године

Број: 580/19
Датум: 09.12.2019. год.

На основу члана 25. Закона о високом образовању Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон и 67/2019) и члана 189. Статута Факултета за пословне студије и право Универзитета Унион "Никола Тесла" у Београду, Савет Факултета је дана 09.12.2019. год. донео следећу:

**ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О РЕЗУЛТАТИМА САМОВРЕДНОВАЊА
ФАКУЛТЕТА ЗА ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ И ПРАВО,
УНИВЕРЗИТЕТ УНИОН „НИКОЛА ТЕСЛА“ - БЕОГРАД**

1. Усваја се извештај о резултатима самовредновања Факултета за пословне студије и право Универзитета Унион "Никола Тесла" у Београду, у складу са предлогом ННВ Факултета.
2. Поступак самовредновања Установе је спровела и извештај о самовредновању написала Комисија за контролу квалитета за 2016/2017, 2017/2018 2018/2019. академску годину.
3. Саставни део ове одлуке је целокупан извештај о резултатима самовредновања са прилозима и табелама.
4. Обавезује се ННВ, Лице одговорно за квалитет, Комисије за квалитет установе и студијских програма и Комисија за обезбеђење квалитета да наставе са радом у свим областима обезбеђења квалитета предвиђених Законом о високом образовању, Стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе и Правилником о самовредновању и контроли квалитета.
5. Ова одлука је коначна и ступа на снагу са даном доношења.

Председник Савета Факултета

Александар Анђелковић

СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

УВОД

I Основни подаци о Факултету за пословне студије и право

II Оцена испуњености сваког појединачног стандарда квалитета

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 12: Финансирање

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 15: Квалитет докторских студија

III Укупна оцена испуњености стандарда на установи са предлогом будућих мера

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

[стандарди](#)

УВОД

Факултет за пословне студије и право Универзитета „Унион - Никола Тесла“ Београд са седиштем у Београду од свог оснивања има дефинисану Стратегију обезбеђења квалитета и увек је тежио испуњавању високих стандарда у погледу квалитета наставно- научног рада и ненаставних активности како на нивоу установе тако и појединачно за сваки акредитовани програм који се реализује на установи.

Факултет за пословне студије и право је применом Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма Националног савета за високо образовање („Службени гласник РС“, бр. 13/2019 од 28.02.2019.), Стандарда за обезбеђење квалитета и поступака за обезбеђење квалитета, Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета, остварио резултате на основу којих је могуће оценити квалитет, спровести корективне мере и извршити преиспитивање и унапређење квалитета на Факултету за пословне студије и право.

На основу Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон и 67/2019), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма Националног савета за високо образовање („Службени гласник РС“, бр. 13/2019 од 28.02.2019.), Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Службени Гласник РС“ бр. 13/2019 од 28.02.2019. године), Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа („Службени Гласник РС“ бр. 13/2019 од 28.02.2019. године) и Статута Факултета, Факултет за пословне студије и право је донео Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета. Правилник је потпуно усклађен са Стандардима за оцењивање квалитета високошколских установа, прописаним од стране Националног савета за високо образовање.

Поступак самовредновања спроведен је у свим областима обезбеђења квалитета предвиђених Законом о високом образовању, а у складу са Стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета.

Субјекти обезбеђења квалитета су посвећени систематском праћењу и унапређењу квалитета у свим областима. Своја права и обавезе у обезбеђењу квалитета ови субјекти остварују у свакодневном раду и кроз учешће у раду органа Факултета за пословне студије и право. Факултет је у обавези да спроводи самовредновање у периоду од највише три године, а у контроли квалитета студијског програма неопходно је да буде обезбеђена активна улога студената и њихова оцена квалитета програма.

Поступак самовредновања Установе и студијских програма је спровела и извештај о самовредновању написала Комисија за контролу квалитета. Чланове Комисије именовало је ННВ Факултета и то пет чланова, од којих су 3 из реда наставника и сарадника, 1 из реда ненаставног особља и 1 представник студената. У поступку самовредновања, Комисија је организовала и спровела анкетаирање студената, дипломираних студената, наставног и ненаставног особља, послодаваца/представника НСЗ . Приликом анкетаирања, студенти су оцењивали квалитет свих студијских програма, квалитет наставе и услова рада идр.

Са становишта испуњења квалитета, Извештајем су критички третирани сви аспекти релевантни за обављање делатности Факултета. На тај начин Извештај представља основу за обезбеђење квалитета студијских програма Факултета, анализу њихових недостатака и предности у погледу квалитета, а њиме се истовремено указује на правце корективних активности у циљу отклањања уочених слабости.

Формат извештаја је опредељен Правилником и у складу је са Упутствима за припрему извештаја о самовредновању, утврђеним од стране Националног савета за високо образовање. Извештајем се квантитативно оцењује испуњеност сваког стандарда квалитета, а када је то неопходно, на увид се као прилог стављају документи од значаја за потврду донетих оцена.

При оцењивању испуњености стандарда квалитета у складу са Правилником, примењени су стандарди и поступци самовредновања и оцењивања квалитета Факултета (табела бр. 1), при чему су коришћене оцене: квалитет не задовољава (оцена до 1,5); квалитет делимично задовољава (оцена од 1,5 до 3), квалитет задовољава, али уз могућност побољшања (оцена од 3 до 4,5) и квалитет задовољава у потпуности (од 4,5 до 5).

На нивоу Факултета ННВ је именовало Лице одговорно за квалитет које је задужено да се сви стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета систематски спроводе, анализирају, презентирају декану Факултета, Комисији за обезбеђење квалитета, ННВ и Савету Факултета. Он је одговоран да се резултати извештаја о самовредновању Установе објаве на веб страни Факултета, огласној табли и публикацији, што је и спроведено. Лице задужено за квалитет на Факултету одговорно је за дефинисање предлога корективних мера и њихово спровођење.

Комисија за обезбеђење квалитета има седам чланова, од којих су 4 из реда наставника и сарадника, 1 из реда ненаставног особља и 2 представника студената од којих је 1 из високошколске јединице ван седишта установе без својства правног лица. Ова комисија се између осталог стара о унапређењу и развоју квалитета студијских програма, наставе и услова рада, разматра извештај о самовредновању и корективне мере на предлог Лица задуженог за квалитет идр.

У првој фази поступка самовредновања Установе Комисија за контролу квалитета је утврдила изворе података, индикаторе и инструменте за прикупљање података, у другој фази процеса самовредновања извршена је обрада и анализа података и сачињени су извештаји о резултатима. У трећој фази Комисија за контролу квалитета је сачинила Извештај о самовредновању Установе за трогодишњи период 2016/2017, 2017/2018 и 2018/2019. академску годину.

Извештај о самовредновању садржи три дела:

У првом делу су дати основни подаци факултета.

У другом делу презентован је Извештај о самовредновању Факултета за пословне студије и право. У оквиру сваког стандарда дат је опис тренутне ситуације, Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања, Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) и Предлози за побољшање и планиране мере. У трећем делу приказана је укупна оцена испуњености свих са предлогом будућих мера.

У прилогу су приказани сви прилози на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

**I ОСНОВНИ ПОДАЦИ: ФАКУЛТЕТ ЗА ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ И ПРАВО,
УНИВЕРЗИТЕТ УНИОН „НИКОЛА ТЕСЛА“, БЕОГРАД**

Факултет за пословне студије и право Универзитета „Унион - Никола Тесла“ Београд са седиштем у Београду, Старо сајмиште бр. 29 је акредитован од стране КАПК као установа и за 17 студијских програма ОАС, МАС и ДС академских студија у пољу друштвених наука, као и за оделење ван седишта факултета у Трстенику.

На Факултету се реализују следећи нивои и врсте студијских програма:

1. **ОАС** Право, Број: 612-00-00994/2016-06 од 10.02.2017.год. (друштвено - хуманистичке науке) 95 студената
2. **ОАС** Право ДЛС, Број: 612-00-00297/2012-04 од 10.10.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 30 студената
3. **ОАС** Право ВЈ Трстеник, 612-00-01008/2014-04 од 14.11.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 55 студената
4. **МАС** Право, Број: 612-00-00994/2016-06 од 02.12.2016. год. (друштвено - хуманистичке науке) 50 студената
5. **ОАС** Менаџмент, Број: 612-00-03438/2016-06 од 10.11.2017. год. (друштвено - хуманистичке науке) 40 студената
6. **ОАС** Менаџмент ДЛС Број: 612-00-297/2012-04 од 10.10.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 30 студената
7. **МАС** Организација, Број: 612-00-00994/2016-06 од 10.02.2017. год. (друштвено - хуманистичке науке) 50 студената
8. **ОАС** Пословна економија, Број: 612-00-00905/2011-04 од 22.02.2013. год. (друштвено - хуманистичке науке) 60 студената (у поступку реакредитације)
9. **ОАС** Пословна економија ДЛС, Број: 612-00-885/2013-04 од 10.10.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 16 студената
10. **ОАС** Пословна економија ВЈ Трстеник, Број: 612-00-01008/2014-04 од 14.11.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 55 студената
11. **МАС** Пословна економија, Број: 612-00-00905/2011 -04 од 22.02.2013. год. (друштвено - хуманистичке науке) 25 студената(у поступку реакредитације)
12. **ОАС** Безбедност, Број: 612-00-02556/2013-04 од 20.06.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 90 студената
13. **ОАС** Безбедност ДЛС, Број: 612-00-03437/2016-06 од 27.10.2017. год. (друштвено - хуманистичке науке) 30 студената
14. **МАС** Међународна безбедност, Број: 612-00-02556/2013-04 од 20.06.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 25 студената
15. **МАС** Међународни односи и дипломатија, број: 612-00-02556/2013-04 од 20.06.2014. год. (друштвено - хуманистичке науке) 25 студената
16. **ДС** Менаџмент и бизнис, број: 612-00-01448/2012 -04 од 21.06.2013.год. (друштвено - хуманистичке науке) 10 студената (у поступку реакредитације)
17. **ДС** Право и економија, број: 612-00-01049/2015-06 од 31.05.2016. год. (друштвено - хуманистичке науке) 15 студената

Високошколска установа је акредитована Уверењем о акредитацији **ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ** бр. 612-00-00092/2012-04 од 09.11.2012. године;

КАПК је након промене назива, седишта и Универзитета у чијем саставу Факултет обавља своју делатност, донела **Измену уверења о акредитацији ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ**: број: 612-00-00034/334/2013-04 од 11.10.2013. године;

Уверење о акредитацији **ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ** - поновна акредитација - редовни циклус, **Бр.612-00-01137/2017-06 од 09.02.2018.**

Факултет је добио **ДОЗВОЛУ ЗА РАД**, број: 612-00-00886/2013-04 од 03.02.2014. године.

Факултет је добио решење о **ДОПУНИ ДОЗВОЛЕ ЗА РАД**, број: 612-00-02414/2014-04 од 28.01.2015. године - нови студијски програми: ОАС Право - студије на даљину; ОАС Пословна економија - студије на даљину; ОАС Менаџмент - студије на даљину; ОАС Безбедност; МАС Право - студије на даљину; МАС Пословна економија - студије на даљину; МАС Менаџмент - студије на даљину; МАС Међународни односи и дипломатија; МАС Међународна безбедност, ОАС Право ВЈ Трстеник; ОАС Пословна економија ВЈ Трстеник.

Факултет је добио решење о **ДОПУНИ ДОЗВОЛЕ ЗА РАД**, број: 612-00-01479/2018-06 од 12.07.2018. године поновна акредитација студијских програма: ОАС Право - поновна акредитација; ОАС Менаџмент - поновна акредитација; МАС Организација - поновна акредитација; нови студијски програм ОАС Безбедност - студије на даљину; ДАС Право и економија.

Факултет је добио решење о **ИЗМЕНАМА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД**, број: 612-00-01086/2019-06 од 05.11.2019. године - укидање студијских програма: МАС Право - студије на даљину; МАС Менаџмент - студије на даљину; МАС Пословна економија - студије на даљину.

Факултет је **трећи пут акредитован од стране Одбора за акредитацију научноистраживачких организација** број: 660-01-00002/7 од 03.09.2019.год. за обављање научноистраживачке делатности у области друштвених наука- економија, менаџмент и бизнис, право и политичке науке, јер испуњава услове прописане у члану 5. и члану 10. правилника о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација.

Факултет за пословне студије и право је у приватном власништву и за потребе акредитације Установе и студијских програма је обезбедио у складу са стандардима све потребне ресурсе. Укупан број наставног особља на нивоу установе је 135 од којих 95 наставника и 40 сарадника у настави. Од укупног броја наставника 56 наставника је у радном односу са пуним радним временом, 5 наставника је у непуном радном односу и 34 наставника је у допунском ангажовању. Од укупног броја сарадника у настави 17 сарадника су у радном односу са пуним радним временом, 1 сарадник је у непуном радном односу и 22 сарадника је у допунском ангажовању.

Укупан број ненаставног особља на установи је 7 разврстаних у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова на послове: секретара (1), руководиоца студентске службе (1), референта студентске службе (2), библиотекара (1), информатичара (1), руководиоца финансијске службе (1).

Извештај о самовредновању Факултета за пословне студије и право, написан је према упутству за припрему извештаја о самовредновању.

Поступак самовредновања студијског програма спровела и извештај о самовредновању написала, Комисија за контролу квалитета у следећем саставу:

Р.Б.	Презиме, средње слово, име	Звање
1	Симић М. Жељко	Редовни професор
2	Арсенијевић М. Оља	Редовни професор
4	Здравковић М. Бојан	Дипломирани правник
5	Радовић Р. Христана	Асистент
6	Поднар Г. Александра	Студент

У тексту који следи, по сваком стандарду и интерном стандарду дати су резултати вредновања који су до сада добијени.

II ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СВАКОГ ПОЈЕДИНАЧНОГ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Факултет за пословне студије и право Београд - Универзитета Унион „Николаа Тесла“, је трајно одређен за обезбеђење високог нивоа квалитета у свим областима рада максималним залагањем и сталним усавршавањем запослених, перманентним усавршавањем образовних, научних и осталих комплементарних процеса, као и стављањем студената у центар својих активности.

Стратегија се састоји из више сегмената, који заједно чине Систем квалитета Факултета и одражава одређење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу Система квалитета и дефинише субјекте, мере, и области обезбеђења квалитета. У обезбеђењу и унапређењу квалитета ангажовани су запослени, комисија за контролу квалитета, комисија за обезбеђење квалитета, лице задужено за квалитет и студенти. Мишљења судената прикупљена путем редовног анкетирања или ставова Студентског парламента су од посебног значаја за даље унапређење квалитета.

Факултет за пословне студије и право Београд, Универзитета Унион „Никола Тесла“, има усвојену стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности. Стратегија обезбеђења квалитета, је регулисана одредбама Статута, као и посебним документом **Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета**. Стратегију обезбеђења квалитета донео је Савет као орган управљања, а на предлог декана. Стратегија обезбеђења квалитета садржи све елементе у складу са захтевима Стандарда 1:

Одређење за непрекидни и систематски рад на унапређењу квалитета својих програма;
Мере за обезбеђење квалитета;
Субјекте обезбеђења квалитета;
Области обезбеђења квалитета;
Одређење за изградњу организационе културе квалитета;
Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности.

Факултет промовише стратегију међу студентима, наставницима, сарадницима и ненаставном особљу, као и у јавности. Стратегија се периодично преиспитује у циљу сталног унапређења.

Факултет периодично преиспитује Стратегију обезбеђења квалитета, а резултати представљају основу за даље планирање и унапређење стратегије квалитета.

После прве Стратегије за период 2007-2010, Факултет је донео Стратегију за период 2011-2015, као и Стратегију за период 2016-2019. Настављајући овај континуитет, Савет Факултета је на седници одржаној 6. септембра 2019. године, донео и Стратегију управљања квалитетом за период 2020-2023. године.

После прве Стратегије обезбеђења квалитета донете на седници Савета Факултета, одржаној 15.11.2008. године Факултет је вршио периодично преиспитивање и унапређење Стратегије. Настављајући овај континуитет, Савет Факултета је на седници одржаној 13.09.2019. усвојио нову Стратегију обезбеђења квалитета за период 2020-2023. године која се налази се у прилогу овог документа и доступна је јавности на интернет страници Факултета (**Прилог 1.1.- Стратегија обезбеђења квалитета**). Текстом Стратегије предвиђено је да се она преиспитује и унапређује најмање сваке 3 године на основу резултата оцене квалитета појединих процеса на Факултету, укључујући и Високошколску јединицу ван седишта установе без својства правног лица-

Трстеник.

Садржај и смисао Стратегије су познати и разумљиви свим запосленима на Факултету.

У обезбеђењу квалитета на Факултету делује више субјеката, и то: Савет, Наставно научно веће Факултета, декан, Лице задужено за квалитет, Комисије за контролу квалитета студијских програма и установе, Комисија за обезбеђење квалитета, студенти, катедре, наставници и сарадници, ненаставно особље, свршени студенти и послодавци. Субјекти обезбеђења квалитета су посвећени систематском праћењу и унапређењу квалитета у свим областима. Своја права и обавезе у обезбеђењу квалитета ови субјекти остварују у свакодневном раду и кроз учешће у раду органа Факултета.

Факултет одржава сталне обуке и семинаре запослених у погледу система менаџмента квалитетом, методама контроле квалитета, о стандардима које треба достићи, о правима и обавезама по питању квалитета и посебно стимулише и награђује њихов допринос унапређењу квалитета. Мере и субјекти обезбеђења квалитета налазе се у Прилогу 1.2 извештаја о самовредновању.

Један од основних предуслова за унапређење квалитета је подршка и укључивање свих запослених на Факултету. Факултет за пословне студије и право Београд је изградио сопствени систем вредности и организациону културу која је у функцији остварења визије, мисије, основних задатака и циљева и Политике обезбеђења квалитета, као и Стратегије обезбеђења квалитета. Менаџмент Факултета је и у пракси потврдио да успешну организацију не чине неки изузетни људи, него се њихова изузетност заснива на начину како се са њима поступа, добрим међуљудским односима, осећају заједништва и др.

Визија установе је да оствари висок квалитет процеса студија који се реализују у седишту установе и у Високошколској јединици ван седишта установе без својства правног лица-Трстеник и квалитет дипломаца у складу са принципима познатих европских и светских високих школа и факултета, уз уважавање неспорне чињенице да је „САМО НАЈБОЉЕ ДОВОЉНО ДОБРО“.

Мисија Факултета је квалитетно и стручно оспособљавање студената у седишту установе и Високошколској јединици ван седишта установе без својства правног лица-Трстеник, спремност да се суоче са свим изазовима у савременом пословном окружењу. Мисија је заснована на етици рада, знању и вештинама потребним за дугорочан успех студената у послу који је изложен тржишним и технолошким променама.

Основни задаци и циљеви произилазе из визије и мисије Факултета за пословне студије и право и заснивају се на општем друштвеном опредељењу Републике Србије, посебно на стратегији развоја система образовања.

Основни задаци:

- Образовање студената на акредитованим студијским програмима у области права, економије, менаџмента и безбедности на свим нивоима студија;
- Реализација научноистраживачких пројеката у сарадњи са институцијама и организацијама из земље и иностранства;
- Реализација развојних и других стручних пројеката у сарадњи са привредним субјектима и другим организацијама са којима је Факултет потписао уговоре о сарадњи;
- Примена иновативних и развојних решења у пракси пословних компанија у нашој земљи, посебно расинског и рашког округа, у области пословне економије, права, менаџмента и организације;
- Организација научних скупова, семинара, симпозијума;
- Организација међународне научне конференције ЛЕМИМА и АНТИМ коју Факултет већ

- традиционално организује уназад више година и међународне студентске конференције;
- Публиковање и презентација научних и стручних радова у оквиру издавачке делатности;
- Развој наставног и научноистраживачког подмлатка.

Основни циљеви:

- Перманентно унапређивање образовног и научноистраживачког процеса;
- Реализација студијских програма који су прилагођени новим достигнућима у науци и образовном процесу у Европи и свету;
- Обезбеђење неопходних ресурса потребних за квалитетну реализацију образовне и научноистраживачке делатности у области права, пословне економије, менаџмента и организације;
- Преношење знања које ће студентима омогућити ефикасно и ефективно укључивање у пословне, стручне и научне токове;
- Сарадња са образовним и научним институцијама, као и пословним компанијама у земљи и иностранству;
- Омогућавање мобилности студената у складу са основним претпоставкама болоњског процеса;
- Континуирано унапређење система квалитета наставног и образовног процеса;
- Развој ефикасног информационог система;
- Перманентна обука наставног кадра са сврхом овладавања новим методама рад и подстицањем њихове креативности.

Вредности на којима Факултет заснива свој рад су интензивна изградња друштва заснованог на знању, развој способности прихватања и препознавања релевантног знања, развијање способности континуираног праћења и прилагођавања променама у међународном и домаћем окружењу, прихватање и имплементација нових достигнућа у процесу образовања и у науци.

Факултет, захваљујући својим досадашњим и будућим улагањима у ресурсе и кадрове, кроз образовни процес и стручни рад запослених промовише компјутерску писменост и тиме доприноси изградњи информационог друштва. Факултет уважава специфичности пословања на високообразовном тржишту и конкуренцију са циљем стицања и оправдања поверење својих студената и осталих клијената. Поред тога, Факултет је опредељен и за стално развијање програма континуиране едукације и иновације знања.

У циљу спровођења стратегије квалитета, односно детаљне разраде циљева, мера и активности Комисија за обезбеђење квалитета израдила је Акциони план за сваку школску годину. Акциони план за спровођење стратегије квалитета је документ који дефинише активности, индикаторе успеха, средства верификације, одговорне особе и рок из следећих области: обезбеђење квалитета студијског програма, обезбеђење квалитета наставног процеса, обезбеђење квалитета научно истраживачког и стручног рада, обезбеђење квалитета наставника и сарадника, обезбеђење квалитета студената, обезбеђење квалитета уџбеника, литературе и библиотечких фондова, обезбеђење квалитета управљања факултетом и квалитета ненаставне подршке, обезбеђење квалитета простора и опреме, улоге студената у самовредновању и провери квалитета, систематско праћење и периодична провера квалитета. Акциони планови за спровођење стратегије квалитета су реални и у пракси примењиви. Акциони планови су усвојени на седницама Савета Факултета. У периоду после израде претходнога Извештаја о самовредновању усвојена су три акциона плана.

Акциони план за 2016/17 школску годину је донет на седници ННВ Факултета 23.09.2016. године са циљем да се омогући ефикасно спровођење Стратегије обезбеђења квалитета. Акциони план за 2017/18 школску годину је донет на седници ННВ Факултета 21.09.2017. године и Акциони план за 2018/19 школску годину је донет на седници ННВ Факултета 25.09.2018. године.

Акциони планови за спровођење стратегије и одлука о његовом усвајању јавно су доступни на

сајту факултета и дати су у Прилогу 1.3.

Циљ израде SWOT анализе Факултета је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења). Сви чланови ННВ, студенти и ненаставно особље пружили су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље Факултета су дали допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Стратегијом обезбеђења квалитета је дефинисано одређење континуираног унапређења квалитета образовања, научног и стручног рада на Факултету +++ ➤ Постављена је квалитетна основа система за управљање квалитетом и дефинисани краткорочни и дугорочни циљеви развоја квалитета на Факултету +++ ➤ Стратегијом обезбеђења квалитета су дефинисани субјекти и мере обезбеђења квалитета +++ ➤ Факултет има акционе планове у којима је дефинисана: активност, индикатор успеха, средства верификације, одговорна особа и рок извршења +++ ➤ Факултет је ефикасно организован и располаже ресурсима за праћење и унапређење квалитета +++ ➤ Активно ангажовање субјеката обезбеђења квалитета на континуираном унапређењу квалитета +++ ➤ Активно укључивање студената у процесе унапређења квалитета на Факултету +++ ➤ Одређење запослених да одржавају високе стандарде квалитета и остварују циљеве обезбеђења квалитета +++ ➤ Континуирано прикупљање података у циљу мерења квалитета у свим областима обезбеђења квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нема довољно повратних информација о квалификацијама и напредовању професионалног развоја свршених студената ++ ➤ Нису дефинисане санкције за неиспуњавање додељених задатака у циљу унапређења квалитета +++ ➤ Отежано је обезбеђење спровођења праћења професионалног развоја свршених студената ++ ➤ Поједини запослени нису довољно мотивисани за унапређење квалитета ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постојање Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године +++ ➤ Наставак сарадње са привредним организацијама и другим институцијама +++ ➤ Наставак сарадње са универзитетима и 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Увођење нових много ригорознијих стандарда квалитета ++ ➤ Долазак иностраних установа са достигнутим максималним стандардима квалитета +

<p>факултетима из иностранства +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Опредељење ресорног министарства, НАТ И КАПКда вреднује квалитет на факултетима +++ ➤ Наставак рада на континуираном развоју стратегије обезбеђења квалитета +++ ➤ Укључивање недовољно заинтересованог наставног и ненаставног особља у развој квалитета ++ ➤ Развијање система информисања који доприноси већој привржености студената систему квалитета ++ 	
---	--

Доношењем Стратегије обезбеђења квалитета, са јасно дефинисаним циљевима, мерама и субјектима обезбеђења квалитета Факултет је потврдио своје одређење да непрекидно и систематски прати и унапређује квалитет, али и предузима мере за отклањање уочених недостатака. Стратегија обезбеђења квалитета је доступна јавности. Стратегија обезбеђивања квалитета Факултета садржи све елементе које предвиђа Стандард 1, које је прописао Национални савет за високо образовање. Факултет располаже ресурсима за дугорочно спровођење циљева. Комисија за квалитет редовно упознају све запослене о резултатима испитивања и предложеним мерама за унапређење квалитета.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Унапредити рад Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за контролу квалитета и осигурати сарадњу са свим субјектима обезбеђења квалитета Факултета;
- Мотивисати чланове Комисије за обезбеђење квалитета, како би били још успешнији и ефикаснији у свом раду;
- Континуирано радити на едукацији наставног и ненаставног особља у циљу унапређења квалитета;
- Мотивисати недовољно заинтересовано наставно и ненаставно особље у циљу унапређења квалитета;
- Санкционисати чланове комисије за контролу квалитета и друге субјекте који не испуњавају преузете обавезе и не придржавају се прописаних процедура;
- Доносити и усвајати Акциони план за сваку школску годину, пратити реализацију планираних активности на унапређењу квалитета;
- Усвојену Стратегију, као и пратеће документе и у наредном периоду промовисати и периодично преиспитивати.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама \(уколико их је било\).](#)

[стандарди](#)

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Факултет за пословне студије и право утврђује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности. Поступци за обезбеђење квалитета утврђују се посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета доноси Наставно-научно веће на предлог Комисије за обезбеђење квалитета.

Стандарди и поступци обезбеђења квалитета су прописани Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета донетим на седници ННВ Факултета 15.11.2008.године, односно у пречишћеном тексту Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета, који је усвојен 01.10.2015. године на седници ННВ Факултета, затим и на седници ННВ Факултета одржаној 13.09.2019. када је извршена измена и допуна правилника и усвојен интегрални текст Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета.

Стандарди и поступци обезбеђења квалитета садрже све елементе који су предвиђени Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, које је прописао Национални савет за високо образовање. Стандарди и поступци обезбеђења квалитета су доступни студентима, наставницима и јавности на сату Факултета.

Факултет за пословне студије и право редовно спроводи интерне провере квалитета, како би се утврдило да ли постоји одступање од процедура и пратеће документације те процедуре и постојећег начина рада и даје оцена о ефикасности и ефикасности процеса Факултета. Стандарди за обезбеђење квалитета садрже минимални ниво квалитета рада. Сваком процесу дефинисаном у оквиру матрице процеса додељен је један или више кључних показатеља перформанси, односно циљних квантитативних вредности испод или изнад којих процес не сме да буде, како би доказао своју ефикасност.

Факултет за пословне студије и право је посвећен сталном унапређењу стандарда и тако доказује своју приврженост развоју културе квалитета. Сваке године показатељи се ревидирају и постају са мањим степеном толеранције, чиме се форсира повећање ефикасности процеса, односно досезање изврности.

Факултет има изграђену организациону структуру за обезбеђење квалитета. Конкретним одредбама Статута, као и посебним његовим документом, Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета, утврђени су послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа, Лица одговорног за квалитет, Комисије за контролу квалитета и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета обавезује све запослене на факултету да прате квалитет кроз стално преиспитивање рада и пословања, интерне и надзорне провере и све процедуре система квалитета: управљање студијским програмима, управљање наставом; пријем и обука запослених; односи са студентима; управљање радном средином; набавке и одржавање; контрола неусаглашености; предузимање корективних и превентивних мера.

Комисија за контролу квалитета

Комисија за контролу квалитета има пет чланова, од којих су 3 из реда наставника и сарадника, 1 из реда ненаставног особља и 1 представник студената. Председник комисије је одговоран за планирање, координацију и организацију рада Комисије.

Веће Факултета формира Комисију за контролу квалитета, чији је делокруг:

- Координација поступака провере квалитета;
- Израда плана поступка провере квалитета;
- Организација интерне контроле;
- Припрема предлога процедуре провере квалитета;
- Израда извештаја о самовредновању.

Лице задужено за квалитет

ННВ Факултета именује Лице одговорно за квалитет. Лице одговорно за квалитет је задужено да се сви стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета систематски спроводе, анализирају, презентирају декану Факултета, Комисији за обезбеђење квалитета, ННВ и Савету Факултета у зависности од врсте процеса који је предмет самовредновања. Он је одговоран да се резултати објаве на веб страни Факултета, огласној табли, публикацији такође у зависности од врсте процеса чији се квалитет оцењује.

Лице задужено за квалитет на Факултету одговорно је за дефинисање предлога корективних мера и њихово спровођење.

Комисија за обезбеђење квалитета

Комисија за обезбеђење квалитета има 7 чланова, од којих су 4 из реда наставника и сарадника, 1 из реда ненаставног особља и 2 представника студената, од којих 1 мора бити из високошколске јединице ван седишта установе без својства правног лица.

Председник комисије је одговоран за планирање, координацију и организацију рада Комисије.

Комисија за обезбеђење квалитета се бави следећим пословима:

1. Планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научноистраживачког рада на Факултету и управља тим поступцима
2. Стара се о унапређењу и развоју квалитета студијских програма, наставе и услова рада
3. Разматра извештај о самовредновању на предлог Лица задуженог за квалитет
4. Усваја корективне мере на предлог Лица задуженог за квалитет
5. На захтев Комисије за акредитацију доставља информације о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета
6. Припрема предлоге за измену и допуну Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета;
7. Обавља и друге послове из своје надлежности у складу са Статутом и Правилником.

Поступак самовредновања подразумева спровођење оцењивања испуњености стандарда и поступака за обезбеђење квалитета које је донело ННВ као и екстерних стандарда о самовредновању.

За обављање административних послова Комисија за обезбеђење квалитета може ангажовати ненаставно особље у сарадњи са деканом. Комисија за обезбеђење квалитета је у циљу унапређења квалитета, а у складу са Статутом Факултета и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета сачинила План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета. План рада и процедуре за праћење и унапређење квалитета усвајају се на седници ННВ Факултета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, у прилогу је са седнице одржане 27.09.2019. године. Планом рада су обухваћене активности свих организационих јединица и предвиђено је периодично

преиспитивање и унапређење стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, односно процена усаглашености планираних и остварених циљева. Прикупљеним и анализираним подацима сагледано је стање и предложене мере за побољшање квалитета.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље Факултета су дали допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Поступцима за обезбеђивање квалитета прецизирани су поступци за избор наставника и сарадника, за усавршавање научних компетенција и за праћење и унапређење квалитета њиховог рада.+++ ➤ Улога субјеката у обезбеђењу квалитета је обавезујућа +++ ➤ Студенти су опредељени да унапређују стандарде квалитета у свим областима рада Факултета+++ ➤ Факултет подстиче едукацију свих запослених о унапређењу квалитета+++ ➤ Факултет је током примене стандарда квалитета развио систем којим се свих 14 стандарда квалитета континуирано побољшавају кроз повећање елемента обезбеђења квалитета +++ ➤ Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета се непрекидно побољшава +++ ➤ Квантитет и квалитет субјеката квалитета се повећава ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нису детаљно разрађене подстицајне мере које се односе на субјекте за обезбеђење квалитета ++ ➤ Нису разрађене мере обавезе и подстицаја студената да активно учествују у обезбеђењу квалитета ++ ➤ Студенти не попуњавају анкете са пажњом ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Укључивање недовољно заинтересованог наставног и ненаставног особља у самовредновање + ➤ Сарадња са другим научним институцијама у земљи и иностранству омогућује размену искустава у области обезбеђења квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Смањење привредне активности може негативно утицати у будућности на унапређење квалитета на Факултету +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Потребно је континуирано преиспитивати елементе система обезбеђења квалитета.
- Потребно је креирати подстицајне мере за запослене и студенте да учествују и унапређењу квалитета и санкционисати чланове који не доприносе унапређењу квалитета.
- Континуирано спроводити едукацију наставника и ненаставног особља за спровођење поступака и активности у процесу управљања квалитетом.

- Тежити бољој усклађености стандарда за унапређење студијских програма са стандардима развијених европских земаља.
- Потребно је техничку подршку обезбеђењу квалитета учинити ефикаснијом

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. [Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

стандарди

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Факултет за пословне студије и право континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Доследно спроводи утврђене стандарде и поступке за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета.

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање и усклађивање са сродним иностраним високошколским установама и студијским програмима у погледу квалитета. Обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике преко Наставно-научног већа, а студенте преко Студентског парламента.

Факултет за пословне студије и право је регулисао послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за квалитет у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета својим највишим актом - Статутом.

Део Статута од члана 189 до члана 193 и *Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета* детаљно је дефинисано обезбеђење квалитета. *Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета* јасно су дефинисани процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената. Будући да је Правилник јавно доступан на сајту Факултета то су сви субјекти квалитета упознати са својим одговорностима и надлежностима.

Систем обезбеђења квалитета је документован, односно формализован је. Детаљно је описан и разрађен до нивоа његове операционализације. Спровођење свих релевантних активности обезбеђења квалитета је пропраћен писаним документима. На тај начин се актерима за обезбеђење квалитета пружа могућност критичког осврта на испуњење циљева квалитета, адекватног обликовања процеса и свих релевантних активности, које се тичу квалитета и

доношења одлука на транспарентни начин. Подаци о нивоу остварења појединих елемената квалитета, прописаних стандардима квалитета континуирано се прикупљају на различите начине и из различитих извора. До релевантних података се долази поступцима за обезбеђење квалитета прописаним Правилником, односно писано, путем стандардних образаца - анкета и/или усмено, кроз непосредан разговор са специфицираним: субјектима обезбеђења квалитета, и то: са интерним: заинтересованим: странама (активним студентима свих година студија, дипломираним студентима, наставним: и ненаставним особљем), као и са екстерним: заинтересованим странама (послодавцима бивших студената и студената који су били на пракси, представницима НСЗ). Прикупљени подаци о оствареном нивоу квалитета се најпре селектирају, потом обрађују од стране Комисије за контролу квалитета у форми извештаја, достављају Лицу задуженом за квалитет који даје предлог корективних мера и прослеђује Комисији за обезбеђење квалитета на усвајање и коначно се профилишу од стране менаџмента факултета. Подаци служе за даљу дисеминацију, јавно презентовање и за даљу анализу на ННВ и Савету Факултета. Обрађени подаци се вреднују тако што се њихове измерене вредности пореде са претходно утврђеним вредностим и оцењује се ниво оствареног квалитета у складу са усвојеним индикаторима презентованих у следећој табели:

Бројчана оцена	Описна оцена	Процент оствареног нивоа квалитета у односу на планирани
до 1,5	квалитет не задовољава	0-25%
од 1,5 до 3	квалитет делимично задовољава	26-50%
од 3 до 4.5	квалитет задовољава, али уз могућност побољшања	51-75%
од 4,5 до 5	квалитет задовољава у потпуности	76-100%

На основу спроведене евалуације елемената свих 14 стандарда квалитета сачињава се Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета. На крају се даје општа оцена квалитета, по свим елементима свих стандарда, као и правци даљег унапређења квалитета.

Документи о резултатима самовредновања и контроле квалитета јавно се презентују и на тај начин додатно делују на будући ниво обезбеђења квалитета. Резултати добијених анкетањем субјеката квалитета, посебно студената, имају позитивно дејство. Мишљење студената о квалитету наставног процеса, квалитету наставника и сарадника стимулативно делују да иновације у студијском програму и предмету, као и начину рада наставника и сарадника.

Факултет за пословне студије и правно обавља делатност у области права, пословне економије, менаџмента и безбедност, а наставу изводи у складу са стандардима на студијским програмима три нивоа- студијски програм основних академских студија, студијски програм мастер академских студија и студијски програм докторских студија. У том смислу може се констатовати да Факултет поседује организациону структуру прилагођену обављању основне и допунских делатност. У оквиру Факултета организују се и систематизују следеће организационе јединице: секретаријат, студентска служба, библиотека, служба финансија, информациони центар, научноистраживачка јединица. У наведеним организационим јединицама утврђује се назив послова као организационо технолошке целине у оквиру које једно или више лица обавља послове одређеног садржаја ради остваривања циљева организационе јединице. Делокруг рада ненаставног особља као и њихова организација утврђени су Статутом Факултета и Правилником о систематизацији радних места.

Оваква организација представља добру основу за примену Система обезбеђења квалитета, прописаног Правилником, јер омогућава да сви субјекти квалитета (а посебно наставници и студенти) буду директно укључени у процес одлучивања. Наставници, сарадници и студенти учествују у раду Комисије за контролу квалитета и Комисије за обезбеђење

квалитета и ННВ. Учествују и у унапређењу квалитета студијских програма

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље Факултета су дали допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета се перманентно побољшава +++ ➤ Комисија је посвећена побољшању система квалитета ++ ➤ Факултет има успостављен институционални оквир система обезбеђења квалитета+++ ➤ Развој информационог система електронског анкетања као подршке унапређењу квалитета на Факултету ++ ➤ Факултет расположе резултатима анкетања по школским годинама+++ ➤ Доследно примењивање предвиђених мера и процедура за обезбеђење квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нема повратне информације од представника Националне службе за запошљавање +++ ➤ Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у буџету Факултета ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нови сет анкетних листића којим се обухватају сви субјекти+++ ➤ Организовање семинара са циљем побољшања система обезбеђења квалитета++ ➤ Сарадња са другим високообразовним установама и размена искустава++ ➤ Направити нове софтверске извештаје који ће аутоматски избацити податке у складу са Правилником+++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Незаинтересованост свих субјеката за обезбеђење квалитета++ ➤ Студенти нису довољно обучени о обезбеђењу квалитета, а бирају се за чланове органа Факултета (Савет,ННВ , Комисије)+++ ➤ Недовољно прецизни индикатори елемената квалитета++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Боље информисати студенте о предложеним мерама на основу резултата анкета које су попуњавали
- Континуирано едуковати студенте и студентски парламент о значају система квалитета, укључујући и значај евалуација и анкета у циљу повећања иницијативе студената у процесу самовредновања.
- Организовати курсеве унапређења квалитета којима ће присуствовати студенти, наставници и стручно особље у циљу информисања о које се односе на унапређење обезбеђења квалитета.
- Увести праксу претходног едуковања студената чланова органа Факултета у вези са системом обезбеђења квалитет, непосредно након студентских избора у априлу месецу;
- Документе везане за систем обезбеђења квалитета доступни јавности на атрактиван

начин, како би привукао већу пажњу;

- Предвидети средства у буџету Факултета за обезбеђење квалитета;
- Унапређење софтвера кроз нове софтверске извештаје за ефикаснију обраду података;
- Унапредити сарадњу са Националном службом за запошљавање ради добијања поузданих показатеља везаних за свршене студенте факултета

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1 [Формално успостављено тело \(комисија, одбор, центар\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

Прилог 3.2 [Списак свих анкета](#)

Прилог 3.3 [Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

стандарди

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

На Факултету за пословне студије и право реализују се следећи акредитовани програми:

ОСНОВНЕ АКАДЕМСЕ СТУДИЈЕ				
РБ	НАЗИВ	ТРАЈАЊЕ	ЕСПБ	БРОЈ СТУДЕНАТА
1.	ОАС Право	4 године	240	95
2.	ОАС Право ДЛС			30
3.	ОАС Право (ВЈ Трстеник)	4 године	240	55
4.	ОАС Пословна економија	4 године	240	60
5.	ОАС Пословна економија ДЛС	4 године	240	16
6.	ОАС Пословна економија (ВЈ Трстеник)	4 године	240	55
7.	ОАС Менаџмент	4 године	240	40
8.	ОАС Менаџмент ДЛС	4 године	240	30
9.	ОАС Безбедност	4 године	240	90
10.	ОАС Безбедност ДЛС			
МАСТЕР АКАДЕМСЕ СТУДИЈЕ				
11.	Међународна безбедност	1 година	60	25
12.	Међународни односи и дипломатија	1 година	60	25
13.	Организација	1 година	60	50
14.	Пословна економија	1 година	60	25
15.	Право	1 година	60	50
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ				
16.	Менаџмент и бизнис	3 године	180	10
17.	Право и економија	3 године	180	15

Сви програми припадају пољу друштвено хуманистичких наука. Факултет је од акредитације до данас објављивао конкурсе за упис према напред наведеним бројевима студената.

Студијски програми основних академских студија трају четири године (осам семестара) са укупно остварених 240 ЕСПБ. Број бодова који одговара изборним предметима је преко 20% од укупног броја бодова у односу на укупан број ЕСПБ бодова на свим студијским програмима

основних академских студија. Студент бира изборне предмете пре почетка школске године са листе изборних предмета за годину студија коју уписује. Поред обавезних и изборних предмета курикулум свих студијских програма основних академских студија садржи и обавезну стручну праксу у обиму и завршни рад. У структури свих студијских програма основних академских студија испоштован је стандард о заступљености групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то: академско општеобразовни 15%, теоријско методолошки 20%, научно стручни око 35%, стручно апликативни око 30%.

Студијски програми мастер академских студија трају једну годину (два семестра) са укупно остварених 60 ЕСПБ. Број бодова који одговара изборним предметима је преко 30% од укупног броја бодова у односу на укупан број ЕСПБ бодова на свим студијским програмима мастер академских студија. У току трајања предавања кандидат може да дефинише тему за мастер рад. Пројектни задаци из првог и другог семестра могу да буду интегрисани у мастер рад. Пројектни задаци дају прилику студентима мастер студија да путем практичног рада и истраживања решавају конкретне проблеме из праксе, уз употребу научних метода и поступака, као и да повезују основна знања из различитих области и примењују их у свом раду, које коначно обрађују у мастер раду.

Студијски програм докторских студија траје три године (шест семестара) са укупно остварених 180 ЕСПБ. Половина ЕСПБ бодова предвиђена за реализацију докторских студија односи се на докторску дисертацију и предмете које су у вези са темом докторске дисертације. Број бодова који одговара изборним предметима је најмање 50% од укупног броја бодова који одговара свим предметима овог студијског програма. Курикулум садржи дефинисане основе за самостални истраживачки рад студента. Поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације дефинисан је Правилником о докторским академским студијама и начину и поступку израде и одбране докторске дисертације.

На Факултету су предузете мере против плагијата. Дипломски рад, мастер рад, докторска дисертација иду на софтверску проверу аутентичности рада, путем софтвера EPHORUS TURNITIN. У одбрани свих завршних радова, на сва три нивоа студија предвиђен је опонент, снимање одбране и похрањивање снимака у досије студента, како би се контролисао квалитет одбране, објективност оцењивања, итд.

Сви предмети су једносеместрални и изражавају се кроз бодовну вредност (ЕСПБ) у складу са европским системом преноса бодова. Годишње оптерећење студента од 60 ЕСПБ, у оквиру 40 часовне радне седмице, је законска одредба и у складу је са европским прописима у овој области. Полазећи од академског календара Факултета, заснованог на законској одредби да школска година траје 12 календарских месеци, студенти у току школске године имају 45 радних недеља, по 15 недеља у два семестра и 15 недеља за припреме и испите, и оптерећење од 40 сати недељно. Из тога и произилази да радно оптерећење студента у једној години износи 1800 радних сати, и да један бод одговара приближно 30 сати студијске активности студента.

Од прве акредитације добијене 2012. године, Факултет за пословне студије и право редовно и систематски проверава и прати циљеве својих студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима установе, преко појединачних Комисија за контролу студијског програма првог, другог и трећег нивоа, Комисије за обезбеђење квалитета, Лица задуженог за квалитет, појединачних Катедри и представника студената, при чему се све одлуке реализују на основу расправе и одлука Наставно-научног већа. Учешће свих студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма обезбеђено је и преко студентских анкета које се редовно спроводе преко факултетског информационог система Е-индекс. Преко посебног издања Информатора, које се објављује сваке године, као и преко сајта факултета и информационог система Е-индекс, студенти се обавештавају о свим условима и поступцима који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа. Ови услови су транспарентни и доступни у електронском облику, а усклађени су са циљевима, садржајима,

исходима и обимом акредитованих студијских програма, који се стално преиспитују и иновирају кроз мање измене и усклађивање са захтевима струке.

Факултет има утврђене процедуре за одобравање курикулума студијских програма. Поступци за одобравање студијских програма засновани су на Статуту Универзитета Унион «Никола Тесла» у Београду и Статуту факултета. При изради курикулума се водило рачуна о циљевима, структури, садржају и исходима учења и квантитативном приказу оптерећења студената кроз ЕСПБ бодове.

Исходи образовања на факултету у оквиру акредитованих студијских програма на три нивоа студија које Факултет изводи, заснивају се на исходима учења, који опредељују садржај наставног програма и његову организацију. Исходи студијских програма су усклађени са потребама тржишта рада, даљег образовања и са исходима сличних високошколских установа у ЕУ. Наставне методе прате кретања у развоју струке у нашој земљи и у свету. Исходи учења су усаглашени са поступцима за проверу знања и оцењивање.

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу приказаном на слици, која се дефинише за појединачне предмете, као и за читав студијски програм:

Циљеви учења	Методe учења
Садржај (предмета, програма)	Предавања, вежбе, домаћи задаци, пројекти, семинари
Резултати учења	Методe оцењивања
Исходи (зависе од нивоа студија, општи, предметно- специфични)	Начин провере постизања очекиваних исхода

Методe наставе оријентисане су ка учењу студената и систему оцењивања заснованом на мерењу исхода учења, чиме се студент ставља у центар наставног процеса. Исоде учења појединих предмета дефинишу наставници и сарадници ангажовани на предмету, док се хармонизација и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета дефинише њиховим међузависностима, што је задатак комисије за квалитет датог студијског програма. Прокламовани исходи опредељују садржај наставног програма и његову организацију. У складу са тим исходима утврђују се наставне методe и стратегије, као и поступци за проверу знања и оцењивање.

Међузависност предмета може се дефинисати на следећи начин:

1. Предуслов (prerequisite) се одређује када је за избор, односно праћење одређеног предмета неопходно да је студент пратио (положио) неки други предмет или више предмета;
2. Праћење заједно (corequisite) односи се на случај када студент да би пратио предмет мора такође пратити и неки други предмет, који је повезан са првим предметом и заједно чине логичку и функционалну целину са одговарајућим исходима.

Табела мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета, који су дефинисани студијским програмом, дата је за ниво основних академских студија за обавезне предмете студијског програма Право, мастер студије Право и докторске студије Менаџмент и бизнис. Мапирањем предмета показали смо да су исходи студијских програма у високом степену покривени обавезним предметима.

Табела мапирања предмета јасно показује: везу између општих способности и компетенција и академско – општеобразовних и теоријско – методолошких предмета и везу између предметно специфичних компетенција и научно – стручних и стручно – апликативних предмета.

Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења базирају се на субјективним исказима студената, на исказима послодаваца, као и на реалним перформансама свршених студената у смислу способности да се квалификују за упис и наставе студирање на вишим нивоима студија или да се запосле у струци. На основу свих ових показатеља, може се тврдити да су предвиђени исходи учења у највећој мери постигнути на студијским програмима Факултета за пословне студије и право, јер је на основу анкета утврђено да су послодавци задовољни запосленима који завршавају овај факултет, као и да је упис на мастер и докторске студије доступан на другим државним и приватним установама.

Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет је редовне провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената.

На конкретном примеру једног предмета за друштвено хуманистичко научно поље и научну област Право овде дајемо опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

На примеру обавезног предмета Увод у право - основних академских студија Право описане су активности учења потребне за достизање очекиваних исхода.

Увод у право (обавезан предмет)	8 ЕСПБ
Време проведено на активностима које води наставно особље	2,5 ЕСПБ
Предавања	1 ЕСПБ
Вежбе	1,5 ЕСПБ
Време проведено у самосталном раду	5,5 ЕСПБ
Израда, презентација и јавна одбрана семинарског рада	2 ЕСПБ
Учење пред колоквијуме (1+1)	2 ЕСПБ
Учење за завршни испит	1 ЕСПБ
Укупно	8 ЕСПБ

Како предмет носи 8 ЕСПБ бодова то чини укупно 240 радних сати. За предмет увод у право према курикулуму предвиђен је фонд од 3+2 (3 часа предавања и 2 часа вежби), што коначно значи да 75 радних сати обухвата предавања и вежбе, а 165 радних сати остале активности. Укупно радно оптерећење у току једне године (1800) и у току 4 године (7200) не прелази границе утврђеног европског стандарда. Анализа свих предмета је показала да радно оптерећење студената не прелази максималан оквир дефинисан бројем ЕСПБ бодова.

Предметни наставници су у обавези да израде табеле евалуације студената којима се вреднују све њихове активности до испита и закључно са усменим испитом. У табелама су исказане предиспитне обавезе мерене поенима, број поена добијен на усменом испиту и укупан број поена.

У складу са редовношћу испуњавања наставних и испитних обавеза и након увида у резултате спроведених студентских анкета, као и увида у пролазност и успех студената на појединим испитима, наставницима се саветују мере побољшања одговарајућих сегмената у раду, било да се ради о квалитету одржавања наставе кроз предавања и вежбе, или прилагођености колоквијума и испита градиву изложеном на предавањима и вежбама. У том смислу, за наставнике се повремено организују курсеви и предавања на којима се они могу информисати о различитим методама наставе и оцењивања. На основу плана наставе врши се и процена ангажовања студената у току семестра, кроз предиспитне обавезе и време проведено на припреми испита.

Унапређивање и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива се на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред образовне профиле заступљене на Факултету за пословне студије и право. О томе сведочи континуирано учешће наставника и сарадника у истраживањима, пројектима и сарадњи са привредом, одржавање семинара за наставнике и сараднике од стране еминентних професора из иностранства и истакнутих стручњака из привреде. Студијски програми основних, мастер и докторских студија су усклађени минимум са три инострана факултета, од којих најмање два припадају Европском образовном простору.

Наставници и студенти упознати су са дефинисаним захтевима које дипломски рад, мастер рад и докторска теза треба да испуни, као и са захтевима стручне праксе на основним академским студијама, што је и дато кроз књиге предмета на сва три нивоа студија. Правилником о упису студената, организацији и правилима студија је уређен начин и поступак припреме и одбране завршног рада (дипломског и мастер). Начин и поступак припреме и одбране докторске дисертације уређен је Статутом Факултета за пословне студије и право и Правилником о докторским академским студијама и начину и поступку израде и одбране докторске дисертације.

1. Студијски програм основних академских студија ОАС Право, је дефинисани тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета.

Студијски програм ОАС Право је у поступку реакредитације поново акредитован. У периоду од претходне акредитације, унапређен је квалитет наставног и ненаставног процеса, структура студијског програма је унапређена:

- Основана је Правна клиника факултета као посебна организациона јединица која има двоструку улогу, да студенти стекну непосредно искуство о функционисању правних института у њиховом социјалном контексту, продубљују знања о примени правних прописа у правној пракси, стичу практичне вештине потребне за препознавање проблема, избор и обраду случаја, примају упуте од странака и ментора, врше избор најбоље стратегије за заступање њених интереса; с друге стране да студенти по свим стандардима струке и професионалне правничке етике, у одређеном броју случајева пруже бесплатну правну помоћ оним друштвеним групама које се налазе у ризику од социјалне искључености и на тај начин допринесу систему пружања правне помоћи у јавном интересу намењеном остварењу уставних начела једнакости свих пред законом.
- Наменски је опремљен простор „судница“ факултета у којој се реализују различите врсте симулација на стварним случајевима из праксе који су специјално прилагођени за вежбу студената, уз наставне методе које обухватају "браинсторминг", правну анализу случаја, "играње улога", симулирање судског процеса, видеотејпинг, семинаре, вођење дневника итд.;

- Уведена је обавезна стручна пракса у обиму од 150 часова и носи 5 ЕСПБ, како би се студентима омогућио непосредан увид у правну праксу државних институција, министарства, агенција, државне управе, локалне самоуправе, правосуђа-судова, тужилаштва, установама за извршење кривичних санкција, установа јавних служби, адвоката, нотара, привредних друштава, задужбина и фондација, МСП и других институција;
- Извршене су допуне курикулума у односу на раније стање са предметима правна етика, е-влада, а постојећи силабуси усклађени са најновијим трендовима из појединих области права;
- Уведена је обавезна израда завршног рада који носи 7 ЕСПБ, којим студент доказује да је овладао знањима и стекао компетенције потребне за самосталан рад у решавању теоријских/практичних правних проблема, уз употребу одговарајућих научних метода и инструмената, да је оспособљен да прикупи, обради, структурира и презентира сазнања из литературе релевантна за одређену тему, односно да примени знања стечена обрадом литературе и покаже како се неки конкретан проблем може решити.
- Гостујућа предавања стручњака из правосуђа, адвокатских канцеларија, амбасада, европских комисија итд. где студенти проширују знања и упознају се са актуелним међународним, правним и другим питањима.

Савладавањем студијског програма ОАС Право студент стиче следеће опште способности:

- оспособљеност за анализу стања, синтезу прикупљених података, успешно предвиђање последица и доношење адекватних решења у области права;
- оспособљеност за овладавање методама и процесима истраживања у области права;
- оспособљеност критичког и самокритичког промишљања и усвајање објективног става у односу на било коју ситуацију која се у правној пракси среће;
- оспособљеност за примену стеченог знања у конкретним околностима у области права;
- оспособљеност да користе савремене концепте, системе, технике и методе за решавање конкретних проблема у свом професионалном раду;
- оспособљеност за тимску сарадњу и пословну комуникацију са сарадницима;
- оспособљеност за адекватан начин изражавања и употребу адекватне правне терминологије;
- оспособљеност за независно просуђивање, иницијативу и доношење валидних одлука у правосуђу, привредним и другим организацијама и институцијама у којима буду радили;
- оспособљеност да буду рефлективни и рефлексивни мислиоци;
- оспособљеност за сарадњу са ужим социјалним и међународним окружењем;
- оспособљеност за прилагођавање променљивим околностима;
- оспособљеност за етичко поступање, упорност и поузданост у раду;
- оспособљеност да о свом раду и резултатима рада, обавештавају стручну и ширу јавност;
- оспособљеност за наставак школовања на мастер студијама;
- оспособљеност за идентификовање својих снага и слабости, за планирање и управљање личним развојем и развојем своје каријере;

Исходи учења студијског програма ОАС Право су да студент:

- разуме основне особености друштвеног живота људи, друштвене групе, карактеристике савременог друштва у целини; разумевање односа социологије и других друштвених наука; за основна социолошка истраживања;
- разуме основне правне појмове и институте, као и уочавање односа са другим гранама права; за теоријско правно промишљање и аргументовану расправу о теоријско правној проблематици;
- разуме основне изворе права карактеристичних за поједине државе и правне системе; разумевање феномена државе и права, њихове повезаности и међусобном утицају; разумевање основних елемената који чине конкретан правни систем; оспособљеност да право и државу посматра као динамичне друштвене појаве које настају, развијају се или

стагнирају, модификују се или нестају;

- овладао је правилима и различитим методама тумачења прописа и појединачних правних аката и стекао сазнања из грађанског права изражених у судској пракси редовних судова у земљи и Суда правде ЕУ; разуме начине заштите права својине, врсте права својине, појмова ствари, плода и производа и њиховог правног дејства; познаје и разуме начела земљишнокњижног система;
- оспособљен за остваривање организационих циљева кроз процес ангажовања и управљања људским и другим ресурсима, за тимско деловање у дијагностицирању, односно решавању управљачких проблема; овладао је вештинама пословне комуникације и решавању конфликта у пословној пракси;
- оспособљен за анализу и решавање макроекономских питања и дилема са аспекта трансформације националних економија;
- оспособљен за дизајнирање организације у променљивом окружењу;
- да препозна, утврди и разликује опште правне појмове и правила облигационог права; савладао вештине примене облигационо правних норми у пракси;
- разумевање основних појмова уставног права; оспособљеност да опише и објасни структуру, организацију и функционисање политичких институција које се односе на највишу власт државе; да дефинише основне позитивноправне установе и институције уставног права; да идентификује основне уставне институције и њихово функционисање, као и домене и ограничења државне власти у појединим сегментима;
- оспособљен за обављање основних процеса микроекономске анализе у разноврсним условима пословања предузећа;
- оспособљен за анализу утврђивања правног домашаја начела и појединих института привредног права, решавање конкретних привредних спорова пред надлежним институцијама, закључивање појединих привредних уговора идр;
- овладао основама доктрине и праксе управног и прекршајног права, као и теоријским и законским решењима организације и рада јавне управе у нашој земљи; да правилно идентификује место прекршајног права у правном систему, да може да објасни ток прекршајног поступка; оспособљеност за израду управних аката идр.;
- разуме генезу и развој права интелектуалне својине; разуме поступак остваривања права индустријске својине; за остваривање ауторских и сродних права, заштиту права интелектуалне својине пред надлежним органима; да аналитички сагледа поједине појмове и законска решења у овој области;
- разуме практичну оперативност на пољу интеракцијске комуникације субјеката међународних односа, те коришћењу стеченог теоријског знања у смислу рационализације и логичке имплементације норми и процедура садржаних у међународним инструментима из ове области;
- разуме основне појмове као што су радни однос, уговор о раду, колективни уговори, социјално осигурање, заштита на раду идр; за примену радног права у конкретним правним ситуацијама, као што су пружање правног савета за зашту права из радног односа, израда индивидуалног уговора и друга тумачења у складу са принципима на којима се радно право заснива;
- разуме основне принципе функционисања спољнотрговинског пословања, глобалне економије и регионалних економских интеграција; да у оквиру тимског рада примене принципе спољнотрговинских послова и начин функционисања међународног платног промета; разумевање рада и функционисања глобалних корпорација;
- дефинише садржину парничног, ванпарничног и извршног поступка и објасне основне карактеристике ових поступака као и разлике између њих; да покаже детаљно познавање основних института парничног поступка (тужба, одговор на тужбу, пресуда, решење, жалба, ванредни правни лекови); да покаже детаљно познавање тока парничног поступка по свим стадијумима и ванпарничног и извршног поступка;
- идентификује и објасни везе и разлике између породичног права и осталих грана грађанског права, да у свом професионалном деловању примени адекватне правне норме

на конкретан правни однос; за разумевање и тумачење прописа о наслеђивању и прописа о ванпарничној процедури, за примену теоријског знања о установама и прописима о наслеђивању, за решавање конструисаних правних случајева, као и за израду основних правних документа у овој области;

- разуме процес европских интеграција; познаје и разуме специфичну структуру ЕУ; разуме организацију, надлежност и начин рада институција Европске Уније; располаже знањима о надлежностима и деловању судских органа ЕУ, познаје право које усвајају и примењују органи ЕУ; познаје и разуме однос права Европске Уније и националних законодавстава држава чланица и др.;
- разуме правилно тумачење и примену норми међународног јавног права; оспособљеност за почетни ниво практичке оперативности на пољу интеракцијске комуникације субјеката међународних односа и примену стеченог теоријског знања на пољу рационализације и логичке примене норми и процедура садржаних у међународним судским инструментима и међународним судским телима;
- разуме предмет, структуру и функција кривичног права; овладао је принципима и институтима општег и посебног дела кривичног права, за самосталну теоријску и нормативну анализу; да утврди, разјасни и повеже значајне и релевантне претпоставке у области кривичног права и примене кривичних санкција према учиниоцима кривичних дела; овладао је специфичним правним вештинама у систему кривичноправне заштите;
- примену правила међународног привредног права у уређивању правног промета робе и услуга, система плаћања на међународном нивоу; да стечена знања примени у доношењу пословних одлука;
- овладао је општим појмовима правне етике и принципима професионалне етике правника, професионалне одговорности адвоката, судија и тужилаца; стекао је вештине и оспособљен је за примену основних норми понашања у правној пракси.
- разуме турбулентност пословног окружења и њихов утицај на управљачки процес, посебно на потребу брзог реаговања, односно доношења брзих и квалитетних одлука;
- примену знања и вештина о методама, техникама и софтверским алатима за коришћење различитих примера система и апликација за електронско пословање; разумевање значаја увођења е-владе, циљева и промена који следе у процесу имплементације; овладавао специфичним проблемима е-владе, оспособљен за примену концепата, метода, алата и вештина у области рада е-владе на свим нивоима;
- разуме специфичне правне институте међународног приватног права; располаже знањима о суштини проблема међународног приватног права-проблема одређивања меродавног права и оспособљен је да препозна тај проблем у конкретним правним случајевима; разуме суштину колизионих норми, њихову природу и спреман је за примену колизионих норми на конкретне случајеве;
- разуме основна начела кривичног поступка, појма и врста процесних радњи; да изложи и детаљно објасни поступак по правним лековима; да уме да састави у основним елементима правне акте кривичног поступка као и да именује и дефинише основне институте кривичног процесног права;
- овладао страним језицима и уме да успешно комуницира и користи референтну страну литературу.

2. Студијски програм основних академских студија ОАС Пословна економија је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Савладавањем студијског програма ОАС Пословна економија студент стиче следеће опште способности:

- анализе стања, синтезе прикупљених података, успешно предвиђање последица и доношење адекватних решења у области пословне економије;
- овладао методама и процесима истраживања у области пословне економије;

- критичког и самокритичког промишљења и усвајање објективног става у односу на било коју ситуацију која се у пословној пракси среће;
- примене стеченог знања у конкретним околностима у области пословне економије;
- тимске сарадње и пословне комуникације са сарадницима;
- адекватног начина изражавања и употребу адекватне економске терминологије;
- независног просуђивања, иницијативе и доношење валидних одлука у привредним, финансијским и другим организацијама и институцијама у којима буду радили;
- да буду рефлективни и рефлексивни мислиоци;
- сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;
- прилагођавања променљивим околностима;
- етичког поступања, упорност и поузданост у раду;
- да о свом раду и резултатима рада, обавештавају стручну и ширу јавност;
- наставка школовања на мастер студијама;
- идентификовања својих снага и слабости, за планирање и управљање личним развојем и развојем своје каријере;

Исходи учења студијског програма ОАС Пословна економија су да студент:

- разуме основне особености друштвеног живота људи, друштвене групе, карактеристике савременог друштва у целини са променама, друштвеним поделама, сукобима и проблемима који прате друштвени развој; да уради основна социолошка истраживања методама упитника, анкета, интервјуа, анализе садржаја, статистике идр.
- разуме принципе и начела организације, организационе структуре и њеног утицаја на пословну успешност; да уради дизајнирање организације у променљивом окружењу; да препознају и доприносе развоју организационе културе и понашања, да њоме управљају уз висок степен етичности и прилагођавања културолошким разликама у бизнису великих компанија и корпорација.
- разуме основне категорије менаџмент процеса; оспособљеност за остваривање организационих циљева кроз процес ангажовања и управљања људским и другим ресурсима, за тимско деловање у дијагностицирању, односно решавању менаџерских проблема; овладао је вештинама пословне комуникације и решавању конфликта у пословној пракси; да ради праве ствари на прави начин.
- разуме основне законитости и карактеристике друштвене производње и друштвено-економског развоја, улогу субјеката макроекономије који у највећој мери утичу на привредни живот и друштвено-економски развој у једној земљи; разуме значај производње као фазе друштвене репродукције, самим тим привредне структуре, привредног раста, привредних циклуса и запослености; да уради анализу и решавање макроекономских питања и дилема са аспекта трансформације националних економија.
- разуме математичко моделирање релевантних егзактних алгоритама, који ће бити применљиви у свим економским дисциплинама; за самосталну примену појединих општих и специјалних модела, са којима ће се суочавати у посебним (како теоријским, тако и практичним) ситуацијама решавања конкретних пословних проблема и доношења пословних одлука.
- владају теоријским поставкама и практично обављају рачуноводствене послове који ће им омогућити потпуно разумевање пословних резултата целине и сегмената предузећа; за давање предлога управљачкој структури којим ће унапређивати пословање, генерисати развој и раст предузећа.
- разуме софтверске компоненте рачунарског система, зна да сагледа значај савремених база података са аспекта чувања и претраживања података, информација и знања у дигиталној економији, као и значај њихове имплементације у мрежном окружењу чиме ће се увећати њихова ефикасност и ефективност; да уради са оперативним системима и MS OFFICE-ом и са радом на Интернету.

- разуме функционисање система размене у савременом пословању и примену маркетиншких стратешких образаца за обезбеђење опстанка и развоја фирми у динамичном окружењу; разуме тржишни механизам окружења и суштину маркетинг микса за доношење управљачких одлука у вези са производима и услугама; разуме значај преласка савремених тржишно оријентисаних компанија са производа на потрошаче; да самостално обавља маркетинг активности у у циљу придобијања -задржавања потрошача и остваривања пословног резултата.
- користи основне алате математике и статистике ради праћења предмета економске струке и уочавања квантитативних односа међу различитим садржајима; овладао критичким сагледавањем економских и менаџерских проблема и примену квантитативних метода у њиховом решавању.
- овладао је основним категоријално-теоријским појмовима, потребним за разумевање основних економских процеса везаних за микроекономију; уме да обавља основне процесе микроекономске анализе у разноврсним условима пословања предузећа.
- разуме начела и поједине институте привредног права, учествује у решавању конкретних привредних спорова пред надлежним институцијама, да закључује поједине привредне уговоре и др.
- усвојио знања и разуме процес финансијског менаџмента, активности финансијског управљања предузећима којима се баве финансијски менаџери и финансијски саветници.
- разуме природу и разноврсност утицаја туризма на економију и окружење, значај туристичке индустрије; да уради оцену развоја туризма у нашој земљи и у свету; овладао вештинама у разумевању савремених трендова у туризму, посебно са економског становишта;
- разуме и уме да примени фундаментална знања из области међународне економије; прихвати процес глобализације и разуме значај економских интеграција, да у оквиру тимског рада примени принципе спољнотрговинских послова и начин функционисања међународног платног промета; разуме рад и функционисање глобалних корпорација.
- разуме значај стратешког управљања људским ресурсима и његову кључну улогу за успешност организација и савремену праксу у овој области; разуме, уочава и решава новонастале проблеме у организацији а који се тичу менаџмента људских ресурса.
- разуме промене у међународним пословним токовима које су резултат деловања реалних и монетарних, односно финансијских фактора; да мери различите аспекте екстерне неравнотеже, да уочи и израчуна степен прецењености/подцењености валуте.
- овладао је верижни рачун и операције девизне арбитраже, препознаје предности и недостатке различитих курсних режима, упознат са кредитним линијама али и захтевима ММФ и Светске банке, као и других међународних банака; овладао базичним техникама кредитирања извоза и осигурања извозних кредита;
- да уочи, разуме и сугерише разрешење једноставнијих макроекономских проблема у отвореној привреди, а захваљујући међународној и мултидисциплинарној природи предмета моћи ће да раде у тиму састављеном од стручњака различитих профила.
- за припрему и приказивање финансијских извештаја за интерне кориснике (посебно за топ менаџмент у циљу доношења управљачких одлука) о успеху и стању за одређени временски период.
- за разумевање и избор оптималних начина пласмана сопствених средстава или коришћења кредита; за избор најповољнијих начина осигурања имовине или лица.
- разуме турбулентност пословног окружења и њихов утицај на управљачки процес, посебно на потребу брзог реаговања, односно доношења брзих и квалитетних одлука; да дијагностицирају силе које су против промена, а у циљу стварања стратегије и тактике за њихово сламање, зависно од ситуације и процене могућих импликација.
- за примену метода и техника за идентификовање потреба за знањем, оцењивања, аквизиције и креирање знања, те потом организовању знања, његовој дисеминацији и примени; за познавање, разумевање и примену метода и техника за мерење знања, знања и учења, мреже знања, учинка употребе знања и др., за разумевање економије

интелектуалне својине, значаја, мерења и заштите интелектуалног капитала.

- идентификује основне проблеме у управљању финансијским средствима, да разуме и квантификује временску димензију новца; овладали су техникама одређивања вредности хартија од вредности;
- анализира основне финансијске извештаје и на основу тога да доносе закључке и одлуке; да самостално расуђује о основним принципима финансијског менаџмента и да припрема одговарајуће одлуке на оперативном и тактичком нивоу.
- разуме процес управљања савременим трговинским предузећем, посебно са аспекта стратегијских опција, као и тактичке имплементације на нивоу пословних функција, односно организационих целина; овладао је примењивим знањима везаним за набавку, логистику трговинског предузећа, проблематику и вештине пласмана, релевантна организациона решења, као и доношење одлука у савременој трговини;
- разуме специфичност пословања у туристичкој индустрији, спреман да донесе рационалне одлуке са позитивним исходом на профитабилност туристичких предузећа (и туристичких дестинација).
- уме да сагледа факторе који утичу на продуктивност и ефикасност у трговини; разуме организационе облике трговине и развојних процеса у трговинским структурама развијених земаља; оспособљен за доношење адекватних пословних одлука и унапређење конкурентске способности у трговини.
- да примени правила међународног привредног права у уређивању правног промета робе и услуга, система плаћања на међународном нивоу;
- разуме и примењује знања из области финансијских тржишта и хартија од вредности; разуме значај финансијских тржишта и институција и начина њиховог функционисања; разуме правила трговине хартијама од вредности.
- разуме основне концепте и моделе електронског пословања, најзначајније системе и области примене технологија за развој решења и система заштите у е-пословању; за примену знања и вештина о методама, техникама и софтверским алатима за коришћење различитих примера система и апликација за електронско пословање.
- овладао страним језицима и уме да успешно комуницира и користи референтну страну литературу.

3. Студијски програм основних академских студија ОАС Менаџмент је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Трендови у обављању менаџерских послова захтевају од професионалног кадра следеће опште способности које стичу студенти на овом студијском програму:

- Компетентност да решавају реалне проблеме из праксе;
- Развијање способности критичког мишљења, анализе проблема, синтезе решења, предвиђање ефеката одабраног решења;
- Да буду рефлексивни и рефлексивни мислиоци;
- Оспособљеност за независно просуђивање, иницијативу и доношење управљачких одлука;
- Оспособљеност за тимски рад;
- Прилагођавање променљивим околностима;
- Идентификовање својих снага и слабости и оспособљавање за планирање и управљање личним развојем и развојем своје каријере;
- Да наставе школовање уколико се за то буду определили.

Исходи учења студијског програма ОАС Менаџмент су да студент:

- разуме основе економије, потребне за разумевање основних економских процеса везаних за макро и микроекономију,
- оспособљен за планирање, организовање, вођење и контролу пословних процеса у различитим организацијама,
- оспособљен да примени решења из е-маркетинга, да мере перформансе уведених решења

- и да доносе управљачке одлуке на основу ових информација,
- оспособљен за управљање променама и постизање стратегијске конкурентске предности у динамичном окружењу,
- оспособљен да препозна и доприноси развоју организационе културе и понашања, да разумеју концепције моралне одговорности у бизнису,
- овладао страним језицима и уме да успешно комуницира и користи референтну страну литературу.
- Разуме да примени основне правне појмове и институте, са основама привредног права, положаја привредних субјеката и њиховим пословањем,
- Разуме берзанско пословање и начин функционисања берзе, финансијска тржишта и хартије од вредности,
- Оспособљен за управљање финансијама и доношење одговарајућих финансијских одлука,
- Развијен морални и етички осећај за поштење, упорност и поузданост у раду,
- Схвата важност укупног организовања пословног процеса, укључујући квалитет, сигурност у раду и заштита животне средине,
- Оспособљен да о свом раду и резултатима рада, обавештавају стручну и ширу јавност,
- овладао страним језицима и уме да успешно комуницира и користи референтну страну литературу.

4. Студијски програм основних академских студија ОАС Безбедност је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Трендови у обављању послова у области безбедности захтевају од професионалног кадра следеће опште способности које стичу студенти на овом студијском програму:

- Компетентност да решавају реалне проблеме из безбедносне праксе;
- Способност критичког и аналитичког промишљања савремених безбедносних проблема и изазова;
- Оспособљеност да буду рефлективни и рефлексивни мислиоци;
- Оспособљеност за независно просуђивање, иницијативу и доношење валидних одлука;
- Оспособљеност за примену знања у конкретним безбедносним околностима;
- Оспособљеност за решавање проблема на свим нивоима професионалне делатности и кооперацију са домаћим и међународним организацијама;
- Оспособљеност за праћење и прихватање иновација у струци;
- Оспособљеност за тимски рад;
- Идентификовање својих снага и слабости и оспособљавање за планирање и управљање личним развојем и развојем своје каријере;
- Да наставе школовање уколико се за то буду определили.

Исходи учења студијског програма ОАС Безбедност и су да студент:

- разуме основне правне појмове и институте; оспособљен за уочавање односа са другим гранама права
- оспособљен за тимско деловање у дијагностицирању, односно решавању менаџерских проблема.
- Разуме безбедносне појмове, узроке, последице и облике угрожавања мера и активности државе, организација и појединаца на њиховом спречавању;
- овладали основним категоријално-теоријским појмовима, потребним за разумевање основних економских процеса везаних за макроекономију.
- овладао анализом, синтезом и предвиђањем политичких процеса неопходних за ефикасно функционисање политичког система;
- оспособљен за самосталан и критички приступ разумевању теорије система безбедности и тумачењу безбедносних процеса и творевина
- Оспособљен да разуме софтверске компоненте рачунарског система, сагледа значај

савремених база података са аспекта чувања и претраживања података, информација и знања у дигиталној економији, као и значај њихове имплементације у мрежном окружењу чиме ће се увећати њихова ефикасност и ефективност. Оспособљеност да раде са оперативним системима и MS OFFICE-ом и са радом на Интернету.

- може да објасни однос кривичног права са кривичним процесним правом, као и са посебним делом кривичног права.
- Овладао основним концептима, начелима, методама и стратешким орјентацијама управљања људским ресурсима; оспособљени да разумеју значај стратегијског управљања људским ресурсима и његову кључну улогу за успешност организација и савремену праксу у овој области;
- оспособљен за разумевање и тумачење сложених појава и процеса у међународним односима; оспособљен за истраживање савремених појава и процеса и нуђење одговора на проблеме у савременим међународним односима.
- овладали основним појмовима, узроцима који доводе до криминалитета и оспособљен је за повезивање теоријског знања са конкретним случајевима из праксе;
- оспособљен за идентификацију кључних фактора угрожавања корпоративне безбедности, односно имовине, лица, документације и информација, као и формулисање стратегије за спречавање негативних утицаја окружења на корпоративну безбедност
- оспособљен за разумевање улоге и положаја субјеката међународног права, посебно државе у међународним односима; разумевање значаја и природе људских права у оквиру државе и у међународним оквирима;
- Оспособљен за успешну реализацију заштите и безбедности информација у свим фазама процеса рада, почев од прикупљања и складиштења, до обраде, дистрибуције и коришћења и то како од случајног, тако и од намерног откривања, оштећења, отуђења или уништења или њиховог неовлашћеног коришћења, уз коришћење најсавременијих технолошких метода и алата.
- оспособље да изабере примерене методе раног препознавања и антиципативног управљања кризом у конкретном случају, као и да примени процес, методе и алате прелиминарне и детаљне анализе одрживости.
- Овладао знањима неопходним за уочавање, анализирање и истраживање безбедносних појава и догађаја; оспособљено за израду програмских, планских, синтетичко-аналитичких и других материјала у свом професионалном раду.
- оспособљен за познавање и разумевање организације, принципа и метода рада обавештајно безбедносних служби као полазне основе за рад у службама, као и за супротстављање деловању служби; оспособљен за разумевање обавештајно безбедносног система Србије.
- Овладао знањима о различитим дисциплинарним приступима у изучавању феномена друштвених конфликта; оспособљен за разумевање комплексности феномена конфликта у контексту савремених односа у међународној заједници
- овладали знањем о основама организације и функционисања детективских служби у систему безбедности и у оквиру тзв. не-државног сектора безбедности; овладали знањем о садржају и природи детективских послова, услова за њихово обављање и правима и дужностима приватних детектива; оспособљен за обављање сложених и важних задатака на превенцији криминалитета и његовом сузбијању.
- Оспособљен за сагледавање утицаја геополитичких фактора, као релативно константних варијабли на пословну политику организације, стратегију развоја локалних заједница, односно појединих региона, и доношење адекватних геополитичких одлука као основу сарадње
- овладали знањем из области планирања, организовања, координирања, вођења и контроле безбедносних послова и организација; оспособљен за самостално управљање пословима безбедности у оквиру различитих организација
- Оспособљен да препозна и допринесе развоју организационе културе и понашања, да њоме покушавају управљати уз висок степен етичности и прилагођавања културолошким

- разликама у бизнису великих компанија и корпорација;
- Оспособљен за препознавање морално спорних питања у пословању, разумевању концепције моралне одговорности, као и разумевању утицаја алтернативних решења датог пословног проблема на друштво и природну средину.
  - Оспособљен за практичну примену криминалистичких метода у циљу спречавања, откривања, разјашњавања и доказивања кривичних дела
  - Оспособљен за суочавање са критичним инцидентима, укључујући разумевање ризика и пословних утицаја, припремљеност у хитним случајевима, планирање непредвиђених ситуација и контролу штете
  - Оспособљен за разумевање и обављање послова безбедности у ванредним ситуацијама (од праћења и управљања до заштите и спасавања).
  - Оспособљен за рад у органима и организацијама које се баве питањима сигурности и борбе против тероризма; оспособљеност за адекватну примену законских и криминалистичких правила и метода у поступку спречавања и сузбијања организованог криминала.
  - Оспособљен да покаже познавање тока и начела кривичног поступка; да покаже детаљно познавање појма и врста процесних радњи; да уме да изложи и детаљно објасни поступак по правним лековима; да уме да састави у основним елементима правне акте кривичног поступка; да уме да именује и дефинише основне институте кривичног процесног права.
  - Оспособљен студената да уз разумевање концепата, примењују и модификују постојеће моделе система управљања животном средином у реалном окружењу као и да, у складу са израженим захтевима, укључујући и интегрисање система менаџмента, пројектују нове системе.
  - Оспособљен за планирање, организовање, вођење и контролу пословних процеса у различитим организацијама,
  - овладао страним језицима и уме да успешно комуницира и користи референтну страну литературу.

5.Студијски програм основних академских студија ОАС Безбедност ДЛС је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета – исходи исти као и код ОАС Безбедност

6.Студијски програм основних академских студија ОАС Менаџмент ДЛС је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета-исходи исти као и код ОАС Менаџмент

7.Студијски програм основних академских студија ОАС Пословна економија ДЛС је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета --исходи исти као и код ОАС Пословна економија

8.Студијски програм основних академских студија ОАС Право ДЛС је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета-исходи исти као и код ОАС Право .

Савладавањем студијског програма ОАС Право ДЛС студент стиче опште и предметно специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне делатности у овој области, исте као и студенти на ОАС Право.

9.Студијски програм основних академских студија ОАС Право Висошколска јединица без својства правног лица ван седишта установе – ТРСТЕНИК је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое

квалитета-исходи исти као и код ОАС Право

10. Студијски програм основних академских студија ОАС Пословна економија Високошколска јединица без својства правног лица ван седишта установе – ТРСТЕНИК је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета-исходи исти као и код ОАС Пословна економија

11. Студијски програм мастер академских студија МАС Организација је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Првобитан назив овог студијског програма МАС Менаџмент и организација је на захтев КАПК измењен у нов назив МАС Организација, у поступку реакредитације, када је и акредитован. Овај студијски програм представља наставак студијског програма основних академских студија Менаџмент.

Савладавањем студијског програма МАС Организација студент стиче следеће опште способности:

- Способност да примене методе, поступке и процес истраживања и анализе ради решавања проблема у области менаџмента и организације;
- Способност да правилно анализирају дато стање, синтетизују прикуљене податке, предвиде могуће последице и адекватно решавају проблеме у области менаџмента и организације;
- Развијање способности критичког и самокритичког мишљења и усвајање објективног става у односу на било коју практичну ситуацију,
- Способност за преузимање иницијативе за постизање циљева и активно укључивање у пословне процесе;
- Праћење иновација и савремених научних токова у области менаџмента и организације и њихове имплементације у пракси,
- Оспособљеност за доношење комплексних одлука, делегирање одговорности и спровођење задатака;
- Оспособљеност за тимски рад и адекватну пословну комуникацију са запосленима и клијентима;
- Оспособљеност да стечена знања и решавање практичних проблема у области менаџмента и организације примене у свакодневним пословним активностима;
- уважавају начела етичког кодекса научне заједнице и добре етичке праксе;
- на јасан и недвосмислен начин преносе своје закључе и знање стручној и широј јавности о проблематици из области менаџмента и организације;
- истраживачке резултате саопштавају и аргументовано заступају на стручно и научним скуповима, објављују у научним публикацијама;
- Оспособљеност за креативно и независно деловање;
- Да наставе школовање – докторске студије, уколико се за то одреде.

Исходи учења студијског програма МАС Организација су да студент:

- Разуме и користи научне методе истраживања и за самосталан истраживачки рад, за уочавање проблема и постављање проблемског оквира као и конкретних предмета и метода истраживања;
- оспособљен да теоријски дијагностицирају и обликују управљачке проблеме и да их успешно решавају, као и да истражују могућности унапређења управљања организационим системима у условима динамичког окружења.
- оспособљен за разумевање значаја и улоге стратегије као резултата процеса стратешког менаџмента и идеје водиле за пословно одлучивање;

- овладао знањима из стратешког менаџмента у процесу управљања организацијом, за успешно суочавање са проблемом динамичког усклађивања потенцијала предузећа са мењајућим захтевима окружења;
- оспособљен да управљају променама, препознају симптоме који указују на настанак конфликта, елиминишу узрок настанка конфликта и креирају пожељне промене за остваривање организационе успешности;
- разуме специфичности управљања догађајем као посебном врстом услуга, али и специјалним догађајима који имају неке заједничке, али и низ посебних карактеристика када је у питању дизајнирање менаџмент процеса;
- оспособљен за израду плана догађаја, буџета, плана промоције, термин плана, ефектирање резултата догађаја идр.
- управљање догађајима као посебном врстом услуга препознатљивом за нашу земљу
- да користи информационе системе као инструмент у управљању организацијама и да унапређују методологију развоја информационих система у управљачким процесима;
- пројектује организационе системе, различитих организационих форми и величина;
- препознају и користе специфичне теорије, парадигме, концепте и принципе пројектног менаџмента;
- употребу савремених метода и техника, комуникационих и информационих технологија и њихову примену у процесу управљања пројектима;
- за познавање критичних фактора успеха у управљању пројектима, израду предлога различитих пројеката, израду извештаја о пројекту идр.
- оспособљено за примену стечених сазнања у решавању практичних проблема у области менаџмента и организације,
- оспособљеност интердисциплинарног и мултидисциплинарног повезивања научних увида и знања из различитих области: теорије и праксе менаџмента, стратешког менаџмента, управљања променама и конфликтима, менаџмента догађајима, пројект менаџмента, информационим системима за пословно одлучивање идр,
- користе нове информационе технологије у стицању знања из области менаџмента у динамичном пословном окружењу,
- оспособљен за самостално праћење и критичко вредновање савремених светских достигнућа у науци о менаџменту и организацији;

12. Студијски програм мастер академских студија МАС Право је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Студијски програм МАС Право представља логичан наставак студијског програма основних академских студија Право, тако да студентима омогућава продубљивање постојећих и усвајање нових сазнања из правних наука. Поново је акредитован у поступку реакредитације.

Савладавањем студијског програма МАС Право студент стиче следеће опште способности:

- Способност да примене методе, поступке и процес истраживања и анализе ради дефинисања проблема у области права;
- Способност да правилно анализирају дато стање, синтетизују прикуљене податке, предвиде могуће последице и адекватно решавају задатке у области права;
- Развијање способности критичког и самокритичког мишљења и усвајање објективног става у односу на било коју практичну ситуацију,
- Праћење иновација и савремених научних токова у области права и њихове имплементације у пракси,
- Оспособљеност за доношење комплексних одлука, делегирање одговорности и

спровођење задатака;

- Оспособљеност за тимски рад и адекватну пословну комуникацију са запосленима и клијентима;
- Оспособљеност да стечена знања и решавање практичних проблема у области права примене у свакодневним пословним активностима;
- Оспособљеност за креативно и независно деловање;
- Да наставе школовање – специјалистичке/докторске студије, уколико се за то одреде.

Исходи учења студијског програма МАС Право су да студент:

- оспособљен за коришћење научних метода истраживања и самосталан истраживачки рад, за уочавање проблема и постављање проблемског оквира као и конкретних предмета и метода истраживања;
- разуме процес одлучивања и начина рада ЕУ, начина стварања и примене права ЕУ;
- овладао је институтима, структуром и начином функционисања најзначајнијих институција Европске уније, разуме примарно законодавство, секундарно законодавство-уредбе, упутства и препоруке усвојене од институција ЕУ;
- овладао за самостално решавање практичних и теоријских проблема у области права спољне трговине;
- оспособљен за разумевање значаја домаћих, упоредно-националних, регионалних и универзалних правних извора којима се уређује спољнотрговинско пословање као и њихово критичко сагледавање;
- оспособљен за израду спољнотрговинске документације на основу правне регулативе; да разуме и примењује методе решавања спорова у спољнотрговинском пословању.
- Разуме изазове које носи сузбијање криминалитета на међународном нивоу;
- оспособљен да интегрише знање на плану међународних односа, познавања феномена глобализације и колективне и регионалне безбедности, као и да решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;
- оспособљен за разумевање улоге међународних финансија и њене правне регулације;
- разуме улогу и значај међународних финансијских односа, да познаје међународне финансијске институције, примени знање о нормативама које се односе на међународне финансијске односе; разуме значај међународних финансијских токова.
- оспособљен за разумевање значаја међународног кривичног права у савременом друштву; да покаже познавање материје у области међународно-правних обавеза националне државе у вези имплементације и кохабитације правних норми, међународно-кривичноправних конвенција у националном кривичном законодавству;
- оспособљен да покаже детаљно познавање поступака међународног кривичног правосуђа и међународне правне помоћи за међународне инкриминације, те Нирнбершке и Токијске пресуде и кроз анализу аката *ad hoc* трибунала за Руанду и бившу Југославију покаже самосталност у тумачењу правних правила;
- оспособљен за разумевање односа између међународних и националних судова као и међусобни однос појединих међународних судова, да познаје међународне судове и њихову надлежност;
- оспособљен да састави поднеске и одлуке у правним поступцима пред међународним судовима у складу са меродавним процесним правилима; да разумеју и могу пратити правне поступке пред међународним судовима.
- оспособљен за примену стечених сазнања у решавању практичних проблема у области права;
- оспособљеност самосталног праћења и критичког вредновања савремених светских достигнућа у правној науци и пракси.

13. Студијски програм мастер академских студија МАС Пословна економија је

дифинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Савладавањем студијског програма Пословна економија мастер академских студија, студенти стичу следеће опште компетенције:

- Оспособљени су да правилно анализирају дато стање, синтетизују прикупљене податке, предвиде могуће последице и адекватно решавају конкретне проблеме из праксе у области пословне економије;
- Поседују проширена и продубљена фундаментална знања из пословне економије, овладали су методима, поступцима и процесима истраживања, која им омогућавају даљи развој, примену идеја и истраживачки рад;
- Компетентни су да примене, интегришу и користе знање и вештине решавања проблема везаних за корпоративне финансије, пословну стратегију организације, електронско и трговинско пословање, банкарско и берзанско пословање, управљање финансијским ризиком и др. у постојећем и новом окружењу, укључујући у њих личну, друштвену и етичку одговорност;
- Оспособљени су да властите резултате и закључке засноване на егзактним и оперативним знањима и рационалним разлозима, презентују како стручној јавности, тако и онима који то нису;
- Оспособљени су у вештинама учења и усвајања нових метода и методологија за самостално усмеравање, организацију и постигнућа у њиховом даљем проширењу стечених знања и способности у пракси, као и за наставак школовања, уколико се за то определи;
- Оспособљени су за рад у тиму, уважавање туђих ставова и мишљења и доношење компромисног решења, за критичко и самокритично мишљење и усвајање објективног става у односу на било коју практичну ситуацију.

Исходи учења студијског програма МАС Пословна економија су да студент:

- оспособљен за коришћење научних метода истраживања и самосталан истраживачки рад;
- оспособљен да користи различите методе, технике и алате у процесу стратегијске анализе и имплементације стратегије;
- оспособљен за доношење ефикасних и ефективних менаџерских одлука везано за финансијско и инвестиционо одлучивање;
- оспособљен да разуме, прихвати и у свом пословном окружењу примени савремене електронске технологије;
- оспособљен за идентификацију, мерење, процену, управљање и контролу финансијских ризика;
- оспособљен за разумевање принципа и механизма берзанског пословања и широког спектра послова комерцијалних банака.

14. Студијски програм мастер академских студија МАС Међународна безбедност је дифинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Програм другог нивоа мастер студија на студијском програму Међународна безбедност је логичан наставак постојећег студијског програма на првом нивоу студија (Безбедност), који се реализује на Факултету.

Опште способности које стичу студенти студијског програма Међународна безбедност мастер студија су:

- Способност да правилно анализирају дато стање, синтетизују прикупљене податке,

предвиде могуће последице и адекватно решавају проблеме у области међународне безбедности,

- Овладају различитим методама решавања проблема у области међународне безбедности,
- Развијање способности критичког и самокритичког мишљења и усвајање објективног става у односу на било коју практичну ситуацију,
- Праћење иновација и савремених научних токова у области међународне безбедности и њихове имплементације у пракси,
- Оспособљеност за тимски рад,
- Оспособљеност да стечена знања из области међународне безбедности примене у свакодневnoj пракси,
- Да наставе школовање – докторске студије, уколико се за то одреде.

Исходи учења студијског програма МАС Међународна безбедност су:

- Темељно познавање и разумевање истраживачких наставних дисциплина овог студијског програма,
- Способност одређивања, структурирања и решавања међународних безбедносних проблема коришћењем примерених метода истраживања,
- оспособљен за коришћење научних метода и методологија, овладали фазама научног истраживања, техникама прикупљања и обраде емпиријских података, те применом информационих технологија у процесу научног истраживања,
- разумеју, како традиционалне, тако и савремене приступе изучавања безбедности на глобалном и националном нивоу; оспособљеност студената да препознају трендове у безбедности и да разумеју промене које настају у међународним односима, а тичу се безбедности; да стечено знање примене у пракси; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности.
- разумеју измене у глобалном систему, њихов утицај на промене система дипломатије, као и на политику, организацију, циљеве, начине и средства дипломатског деловања држава, међувладиних организација, транснационалних фирми, невладиних организација и глобалних медија; овладавање вештинама неопходним за конзуларну заштиту грађана у кризама и великим несрећама; преговарања, односа са медијима, дипломатског деловања у контексту мултилатералне дипломатије, умрежавања са невладиним учесницима и повезивања и интегрисања са приватним учесницима у дипломатском деловању на више колосека; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности.
- разумеју сложеност решавања конфликта; значај уважавања културних разлика у решавању конфликта; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности
- разумеју основна обележја деловања организација међународне безбедности, њихов значај и улогу у мировним процесима; оспособљеност да препознају и прате утицај организација безбедности на нове проблеме, развоје и решења; оспособљеност да сагледају правац будућих догађања, међународног организовања, као и да предвиде циљеве и начин рада будућих међународних организација; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности.
- разумеју специфичности спољне и безбедносне политике Америке, Русије, Кине, Бразила, Мексика, Латинске Америке, Индије и Африке; стицање специјализованих знања о спољним и безбедносним политикама најмоћнијих земаља нашег доба; оспособљеност да разумеју промене у спољним и безбедносним политикама које су се одиграле у последњих петнаестак година у овим земљама али и да схвате њихове садашње и будуће перспективе; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности.

- оспособљен за разумевање и препознавање одговорности ЕУ за одређене аспекте односа са спољним светом, као и за разумевање ЗСБП; оспособљеност за анализу савремених политичких проблема везаних за ЕУ и њену улогу у међународним односима; оспособљеност да идентификују и процењују значај главних проблема и догађаја везаних за ЗСБП; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности
- Користе нове информационе технологије у стицању знања из области међународне безбедности,
- оспособљен за примену стечених сазнања у решавању практичних проблема у области међународне безбедности,
- оспособљен за самостално праћење и критичко вредновање савремених светских достигнућа у науци о међународној безбедности.

15. Студијски програм мастер академских студија МАС Међународни односи и дипломатија је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Програм другог нивоа мастер студија на студијском програму Међународни односи и дипломатија је логичан наставак постојећег студијског програма на првом нивоу студија (Право, Безбедност), који се реализује на Факултету.

Опште способности које стичу студенти студијског програма Међународни односи и дипломатија мастер студија су:

- Способност да правилно анализирају дато стање, синтетизују прикупљене податке, предвиде могуће последице и адекватно решавају проблеме у области међународних односа и дипломатији,
- Овладају различитим методама решавања проблема у области међународних односа и дипломатији,
- Развијање способности критичког и самокритичког мишљења и усвајање објективног става у односу на било коју практичну ситуацију,
- Праћење иновација и савремених научних токова у области међународних односа и дипломатији и њихове имплементације у пракси,
- Оспособљеност за тимски рад,
- Оспособљеност да стечена знања из области међународних односа и дипломатији примене у свакодневној пракси,
- Да наставе школовање – докторске студије, уколико се за то одреде.

Исходи учења студијског програма МАС Међународни односи и дипломатија су:

- Темељно познавање и разумевање истраживачких наставних дисциплина овог студијског програма,
- Способност одређивања, структурирања и решавања проблема коришћењем примерених метода истраживања,
- Оспособљеност за коришћење научних метода и методологија; студенти су овладали фазама научног истраживања, техникама прикупљања и обраде емпиријских података применом информационих технологија у процесу научног истраживања
- разумевање и тумачење сложених појава и процеса у међународним односима; за креирања нових идеја при дефинисању одговора на проблеме у савременим међународним односима; за уочавање правилности у понашању држава и других актера у међународним односима као и да предвиде у ком правцу може да се развија неки актуелни догађај.
- разумевање основних елемената менаџмент процеса и начина њиховог дизајнирања;

разумевање појединих функционалних подручја, као и оспособљеност за тимским деловањем у дијагностицирању, односно решавању менаџерских проблема.,

- разумевање механизма и процеса спољне политике; да процене корисности различитих приступа у спровођењу спољне политике, да анализирају успех и неуспех ових приступа у различитим околностима, да самостално прате, анализирају и тумаче процесе и поступке у спољним политикама различитих држава;
- Оспособљеност да разумеју сложеност решавања конфликта; значај уважавања културних разлика у решавању конфликта; оспособљеност да компетентно и научно аргументовано дискутују, да истражују и презентују резултате свог научног рада научној и стручној јавности
- коришћење метода, поступака и процеса истраживања у области међународне економије и одрживог развоја; за разумевање светских економских проблема, питања глобализације, различитих облика регионалних економских интеграција, одрживог економског развоја, као и међународне политике одрживог развоја и др.; да анализирају извештаје и препоруке појединих међународних економских институција;
- праћење, извештавање и практично учешће у процесима преговарања, посредовања и изградње консензуса; за разумевање у налажењу заједничких интереса и окончавању конфликта.
- разумеју измене у глобалном систему, њихов утицај на промене система дипломатије, као и на политику, организацију, циљеве, начине и средства дипломатског деловања држава, међувладиних организација, транснационалних фирми, невладиних организација и глобалних медија; овладавање вештинама неопходним за конзуларну заштиту грађана у кризама и великим несрећама; преговарања, односа са медијима, дипломатског деловања у контексту мултилатералне дипломатије, умрежавања са невладиним учесницима и повезивања и интегрисања са приватним учесницима у дипломатском деловању на више колосека.
- Користе нове информационе технологије у стицању знања из области међународних односа и дипломатије,
- Способност за примену стечених сазнања у решавању практичних проблема у области међународних односа и дипломатије,
- Способност самосталног праћења и критичког вредновања савремених светских достигнућа у науци о међународној безбедности.

16. Студијски програм докторских студија ДАС Менаџмент и бизнис је дифинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Студијски програм Менаџмент и бизнис докторских академских студија је у процесу поновне акредитације, представља логичан наставак основних и мастер студија у области менаџмента и бизниса. Студијски програм Менаџмент и бизнис докторских академских студија омогућава студентима да током докторских студија усвоје релевантна знања из области менаџмент наука, **стекну одговарајуће интелектуалне и практичне вештине и потребне компетенције да:**

- самостално постављају и решавају практичне и теоријске проблеме у ужој научној области у којој су докторирали, и организују и остварују развојна и научна истраживања,
- укључују се у остваривање међународних научних пројеката,
- реализују развој нових процедура у складу са савременим правцима у развоју менаџмент наука и разумеју, критички вреднују и користе најсавременија научно

верификована знања у односној научној области,

- критички мисле, делују креативно и аутономно,
- уважавају начела етичког кодекса научне заједнице и добре етичке праксе,
- професионално комуницирају у презентовању резултата научних истраживања,
- доприносе развоју нових знања у менаџмент научној дисциплини и науци уопште,
- научно истраживачке резултате саопштавају и аргументовано заступају на научним скуповима, објављују у научним публикацијама,
- да пренесу стручна знања и идеје колегама, широкој академској заједници и друштву у целини,
- да у академском и професионалном окружењу промовишу привредни, технолошки, друштвени и културни напредак.

Исходи учења студијског програма Менаџмент и бизнис докторских академских студија:

- оспособљени за истраживачки процес, примену метода, техника и инструмената научног истраживања у свим облицима научног рада, укључујући и писање научних чланака и израду докторског рада, као и разумевање важности истраживачке етике,
- оспособљени за разумевање законитости индивидуалних организационих и менаџерских теорија, анализу нових организационих облика, примену методологије и приступа у вези са истраживањем нових организационих облика.
- оспособљени за разумевање и решавање питања у сложеној и динамичној реалности предузетника и иновирању организације, за примену метода и поступака у предузетничким и иновационим истраживањима.
- оспособљени за процес креирања, распрострањивања и корешћења знања са становишта пословне, управљачке и оперативне перспективе, за самостално постављање и решавање истраживачких проблема у области управљања информацијама и знањем.
- оспособљени за анализу и вредновање персоналних аспеката међународног пословног ангажовања и понашања компанија, за разумевање конкурентског значаја људских ресурса и њихових особина у међународном пословања; овладали су принципима регрутовања и селекције људских ресурса за потребе међународног пословања, процесима експатријације и репатријације идр.
- оспособљени за спровођење техника и оперативних модела за мерење ризика који се користе у пословању, за примену интерних модела управљања ризиком у кредитном ризику, да контролишу оперативни ризик кроз регулацију, да разуме и решава регулаторна питања која се тичу инвестиционих банака, хартија од вредности фирме и других великих финансијских институција.идр.
- оспособљени да препознају, анализирају и примене основна начела, вредности и знања пословног етичког понашања и интерактивног деловања у пословању, које за резултат имају максимални профит пословања.
- оспособљени за примену савремених концепција у стратешком и технолошком менаџменту, да разуме природу стратешког менаџмента и његов утицај на корпоративне перформансе, да разумеју улогу и значај технологије и технолошких решења у доношењу пословних одлука, за истраживање различитих теоријских оквира технолошког менаџмента и откривање њихових узајамних веза.

17. Студијски програм докторских студија ДАС Право и економија је дефинисан тако да у потпуности задовољава прописане критеријуме и нивое квалитета

Студијски програм *Право и економија* докторских академских студија Факултет за пословне студије и право омогућава студентима да током докторских студија усвоје релевантна знања из правно-економске области, стекну одговарајуће интелектуалне и практичне вештине и потребне компетенције да:

- самостално постављају и решавају практичне и теоријске проблеме у ужој научној области у којој су докторирали, и организују и остварују развојна и научна истраживања,
- укључују се у остваривање међународних научних пројеката,
- реализују развој нових процедура у оквирима савремено правно-економског система и разумеју, критички вреднују и користе најсавременија научно верификована знања у односној научној области,
- критички мисле, делују креативно и аутономно,
- уважавају начела етичког кодекса научне заједнице и добре етичке праксе,
- професионално комуницирају у презентирању резултата научних истраживања,
- доприносе развоју правно-економске науке, науке уопште, правно-економске праксе, развоју права и економије уопште као и друштвеном и привредном развоју локалне заједнице, као и земље у целини,
- научно истраживачке резултате саопштавају и аргументовано заступају на научним скуповима, објављују у научним публикацијама.

Исходи учења студијског програма *Право и економија* докторских академских студија:

- темељно познавање и разумевање истраживаних научно-наставних дисциплина у правно-економској области,
- оспособљеност за истраживачки процес, примену метода, техника и инструмената научног истраживања у свим облицима научног рада, укључујући и писање научних чланака и израду докторског рада, као и разумевање важности истраживачке етике.
- оспособљеност, структурирања и решавања правно-економских проблема у пракси коришћењем примерених научних методологија, метода, модела и техника,
- развој способности анализе издвојене проблемске области у праву и економији и синтезе утврђених резултата истраживачког процеса,
- усавршавање критичког мишљења у процесима истраживања и решавања проблема у правно-економским наукама и пракси
- оспособљеност интердисциплинарног и мултидисциплинарног повезивања научних увида и знања из различитих области и њихове примерене имплементације,
- самостално праћење и критичко вредновање савремених светских достигнућа у правно-економским наукама и пракси,
- разуме улогу Европског суда у процесу конституционализације права ЕУ, и место и улогу његових одлука у правном поретку, да разуме оснивачке уговоре, протоколе, конвенције и изјаве уз поједине уговоре, правне акте институција ЕУ и међународне споразуме.
- може да прати, критички истражује и анализира процесе у међународним економским и финансијским односима, да компетентно, научно и аргументовано дискутује, истражује и презентује резултате свог научног рада из области

међународних економских и финансијских односа. Да ради на пословима истраживања, организације и макроекономског управљања, саветодавним и сличним пословима, за рад на међународним уговорима и документима, као и у међународним организација

- оспособљеност за идентификацију феномена организованог криминала и корупције као и за адекватно, законито и стручно примењивање криминалистичких правила и методе у поступку њиховог спречавања и сузбијања,
- етичко и делотворно корпоративно управљање као и за примену стратегије решавања проблема у корпоративном управљању и начинима мерења перформанси,
- идентификацију кључних фактора угрожавања корпоративне безбедности, односно имовине и информација и формулисање стратегије за спречавање негативних утицаја окружења на корпоративну безбедност;
- продубљивање и проширивање теоријско-методолошких сазнања из корпоративних финансија; оспособљеност за примену одабраних концептуалних и методолошких оквира у пословној пракси;
- научно аргументовано опредељивање оригиналног истраживачког циља, итд.,
- оспособљеност за коришћење савремених информационо комуникационих технологија у истраживању проблема у правно-економској области, вештине уобличавања и презентације истраживачких резултата, итд.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета је прецизан +++ ➤ Факултет изводи наставу по акредитованим студијским програмима+++ ➤ Усаглашеност оптерећења студената са утврђеним бројем ЕСПБ +++ ➤ Сваки студијски програм и предмет има дефинисане исходе учења +++ ➤ Исходи учења су у складу са нивоом студија+++ ➤ У свим студијским програмима заступљени су АО, ТМ, СА и НС у складу са захтевима +++ ➤ Изборност предмета је у складу са захтевима +++ ➤ Радно оптерећење студената је у границама европског стандарда +++ ➤ За сваки елемент квалитета дефинисан је минимални ниво квалитета +++ ➤ Јасно су дефинисани поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија+++ ➤ Континуирана провера квалитета студијског програма у складу са дефинисаним индикаторима +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољан број анкетираних послодаваца+++ ➤ Прикупљање повратних информација од дипломираних студената и њиховим компетенцијама+++ ➤ Послодавци нису вољни да оцењују дипломиране студенте +++ ➤ Недовољна припремљеност појединих студената за предавања и вежбе ++

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Унапређење квалитета студија развојем даљинског on-line учења +++ ➤ Усклађеност студијских програма са студијским програмима у иностранству+++ ➤ Информације о студијским програмима су доступне на сајту Факултета +++ 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Развој новог система комуницирања са дипломираним студентима +++ ➤ Успостављање сарадње са послодавцима+++ ➤ Успоставити сарадњу са Унијом послодаваца, ради стварања позитивне климе за оцењивање запослених++ ➤ Учешће на семинарима и радионицама које подстичу стицање активних компетенција наставника за рад на циљевима, исходима и компетенцијама + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Дипломирани студенти нису заинтересовани за сарадњу, јер се тешко долазе до посла +++ ➤ Одлазак дипломираних студената у иностранство. ++ ➤ Смањење уписа студената услед лоше финансијске ситуације у друштву ++ ➤ Недовољна свест појединих наставника о значају исхода учења за запошљавање дипломаца++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Интензивно радити на успостављању боље комуникације са свршеним студентима.
- Користити савремене информационо-комуникационе технологије и основати Алумни.
- Развити сарадњу са послодавцима, како би се повећао број анкетираних послодаваца. Факултет није редовно добијао повратне информације од послодаваца, и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма, као и о о компетенцијама - радним способностима и вештинама дипломаца.
- Развити сарадњу са Униом послодаваца ради стварања позитивне климе за оцењивање студијских програма од стране послодаваца.
- Континуирано радити на унапређењу комуникационих и презентационих вештина студената кроз све предмете.
- У сарадњи са привредним субјектима формализовати понуду стручне праксе, тако да студенти могу да бирају између више опција.
- Уједначити број дипломаца по наставнику.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години \(до 30.09.\) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.](#)

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године \(до 30.09.\) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија](#)

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Прилог 4.3. [Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма](#)

стандарди

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално, што се огледа кроз припрему наставе и метода излагања наставне јединице. Однос према студентима је коректан, а контролише се анкетирањем студената те перманентном контролом менаџмента Факултета.

План и распоред наставе (предавања и вежби) се презентира студентима пре почетка семестра на огласној табли или сајту. Распоред је прилагођен, пре свега, потребама студената али и могућностима наставника. Доследно се спроводи, али и мења када за то постоје оправдани разлози као што су захтеви студената и сагласност наставника.

Настава је интерактивна, укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Остварује се кроз израду семинарских радова и пројеката, учешће у тимском решавању проблема, итд. На вежбама се рад одвија у малим групама у циљу подстицања и укључивања студената у рад, подстицања размишљања, креативности и примени стечених знања. Методе учења, методе наставе и методе процењивања су јасно прецизиране у курикулуму студијског програма спуштене до нивоа сваког предмета. Књигом предмета прецизиране су методе наставе у циљу остварења исхода учења, а тиме и исхода учења студијског програма. Стручна пракса је обавезна, у обиму од 90- 210 часова и носи 9 ЕСПБ, на основним студијама је подељена у трећој и четвртој години као два предмета, на мастер студијама се организује у другом семестру како би се студентима омогућио непосредан увид у (правну, пословну) праксу државних институција, локалне самоуправе, привредних друштава, правосуђа-судова, тужилаштва, задужбина и фондација, МСП и других институција.

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује:

1. основне податке о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова, услови),
2. циљеве предмета,
3. садржај и структуру предмета,
4. план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе),
5. начин оцењивања предмета,
6. уџбенике, (обавезну и допунску литературу),
7. податке о наставницима и сарадницима на предмету,
8. начин комуницирања (време, место, е-маилом, телефоном, итд.)

Ово се реализује кроз пријем студената и представљање наставника пре почетка семестра, распоредом наставе и уводним предавањима предметних наставника. Све информације о предметима и распореду наставе се налазе на сајту.

Сваки студент има е-маил и мобилни телефон и слободно може контактирати професора по

појединим питањима. Према анкети, студената показало се да су они оваквим начином комуникације задовољни. **Сваки студент приликом уписа од стране факултета добија бесплатно таблет, има свој електронски индекс са свим битним информацијама из наставе, обавезама исл.**

Праћење спровођења планова наставе и планова рада на појединачним предметима се врши кроз контролу наставног процеса од стране руководиоца студијских програма, Наставног већа и Декана Факултета. У случају да има одступања од плана наставе и планова рада на појединачним предметима, испитују се узроци и предузимају корективне мере.

Наставно веће Факултета за пословне студије и право континуално прати и анализира квалитет наставе на појединим предметима и изналази могућности сталног унапређења наставног процеса. Факултет улаже велике напоре у остваривању највиших стандарда у компетенцијама наставног кадра, како наставника тако и сарадника. Пракса на Факултету је стално усавршавање наставника кроз самосталан рад и предавања о методама извођења савремена наставе и коришћење одговарајуће методологије као и информатичке технологије. Компетентност наставник и сарадника се унапређује подстицањем њиховог учешћа на конференцијама, семинарима, симпозијумима и публикавањем радова у националним и међународним часописима, посебно анимирањем и избором најбољих дипломираних студената на сарадничка и асистентска места. Наставници који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби упозоравају се на потребу побољшања и обезбеђује им се потребно усавршавање.

Садржај курикулума одговара постављеним циљевима студијског програма, а наставне методе су у складу са циљевима и исходима појединачних предмета; однос различитих типова курса које изводе наставници и сарадници у оквиру својих предмета одговарају исходима учења студијског програма што се да увидети из садржаја курикулума и књиге предмета. У прилогу прилажемо табелу која показује усклађеност исхода учења, активности студената, метода учења и метода процене на предмету Менаџмент као и силабус и план рада на истом предмету.

За сваки елемент је одређен минимални ниво квалитета који се сваке године дефинише, а одређује се према резултатима анкета. За сваки елемент је такође дефинисан поступак утврђивања досегнутог нивоа и начина спровођења корективних мера. Анкетна питања покривају све усвојене елементе, тако да се може закључити да Факултет оцењује квалитет плана и распореда наставе и његову усклађеност са потребама и могућностима студената. Оцењује се и упознатост студената са планом и распоредом пре почетка семестра и доследност у спровођењу. Једно од анкетних питања је да ли наставник подстиче интерактивни рад на предавањима и на основу одговора активних студената даје се оцена нивоа оствареног квалитета.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. На основу питања из Обрасца ОБ1 (Професионалност и коректност комуникације наставник/сарадник; Стимулисање студентског интересовање за градиво, Контакт са студентима током наставе, Спремност за сарадњу са студентима ван наставе, није било никаквих дискриминација по било којем основу) добијају се оцене, које су до сада биле више од траженог минималног нивоа квалитета (минимална оцена је 3 на скали од 1 до 5). Такође се проверава њихова креативност и применљивост градива, да ли се план наставе реализује по утврђеном плану као и квалитет уџбеника који се користе. Све оцене су у просеку преко 4.00 које су до сада биле више од траженог минималног нивоа квалитета.

План рада на сваком предмету сачињава наставник у складу са Упутством и о њему обавештава декана и Комисију. Са планом рада наставник у папирном и/или електронском облику детаљно упознаје студенте, обавештавајући их о њиховим обавезама у току семестра. У случају да неки наставник није благовремено (на почетку семестра) донео план рада, декан му издаје налог да

неиспуњену обавезу испуни у року не дужем од месец дана, након чијег истека поново проверава испуњеност обавезе наставника, и тако све до испуњења минималног нивоа квалитета елемента.

На Факултету се прати извршавање плана рада. Сви наставници воде Дневник рада, којим потврђују да се држе усвојеног плана рада и да сваке од 15 недеља предавања држи ону тематску област која је планом предвиђена. Продекан за наставу систематски прати спровођење плана рада на свим предметима на основу дневника рада и сопственог увида у наставне активности. О резултатима спровођења плана рада подноси извештај декану на крају сваког месеца, а ННВ на крају сваког семестра. У случају да се план рада не оставарује у потпуности, декан предузима корективне мере путем упозоравања наставника и сарадника на обавезу извршавања плана. На крају семестра Веће на основу заједничког извештаја продекана и декана, анализира извршавање плана рада за сваки предмет, и у случају да план рада за поједини предмет није у целини извршен, предузима корективне мере у виду налога наставницима и сарадницима да део неизвршеног плана накнадно реализују, под контролом продекана и декана.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Видео записи са предавања тако да студенти могу поново одслушати предавање уколико је потребно+++ ➤ Сав материјал, литература, ППТ презентације, видео предавања, питања су доступни студентима у сваком тренутку на њиховом Е индексу+++ ➤ Наставници подстичу интерактивност у настави++ ➤ Наставни кадар на Факултету је компетентан и мотивисан +++ ➤ Научне и стручне компетенције наставника и сарадника се унапређују+++ ➤ Подаци о студијском програму и предметима су јавно доступни на сајту факултета +++ ➤ Распоред наставе је доступан пре почетка семестра на сајту Факултета и на огласним таблама +++ ➤ Квалитет наставе се редовно оцењује путем анкета и статистичке обраде података студентске службе+++ ➤ Наставници и сарадници се у високом проценту придржавају распореда наставе и консултација +++ ➤ У силабусу су дефинисане предиспитне обавезе студената и начин оцењивања на предмету +++ ➤ Знање стечено активним учешћем студената је трајније и јасније++ ➤ Методе наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења су прецизно дефинисане за сваки предмет+++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Студенти се недовољно укључују у наставу из несигурности или незаинтересованости++ ➤ Јасно дефинисане методе спутавају креативност наставника у избору оптималне методе наставе и учења++ ➤ Коришћење power point поинт презентације није интересантно студентима. Често кажу да би и они знали да читају са слајдова+

<ul style="list-style-type: none"> ➤ На предавањима се користе методе које су усаглашене са захтевима и исходима учења ➤ Разноврсност метода наставе и учења, основана правна клиника, опремљена судница факултета+++ 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Примењивати педагошке мере којима се подстиче самопуздање студената и тиме инетрактивност наставе+++ ➤ Перманентно обучавати наставнике о предностима и недостацима одређених метода предавања и учења++ ➤ Сарадња са другим високообразовним установама ради размене искуства++ ➤ Сарадња са педагошким факултетима ради стицања знања и искуства о новим методама наставе++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна мотивисаност наставника за стално педагошко усавршавање+ ➤ Необјективно оцењивање студената о методама наставе+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Потребно је да сваки наставник, односно сарадник критички преиспита властити постојећи метод извођења наставе предавања, односно вежби у оквиру свог предмета, посебно са становишта начина презентовања наставе.
- На основу добијених резултата декан треба да организује семинар о методици наставе.
- Семинари о методици треба да посталну стални да се обављају најмање једном годишње.
- У наредном периоду потребно је наставити са контролом редовности одржавања наставе и вежби.
- Потребно је активирати и мотивисати студенте да редовно и припремљено посећују наставу и вежбе.
- Наставнике треба додатно мотивисати да унапређују педагошке и научне компетенције.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1 [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2 [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

Прилог 5.3 [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Прилог 5.4. [Табела која показује повезаност исхода, активности, учења и процене](#)

Прилог 5.5. [Силабус и план рада на предмету Менаџмент](#)

стандарди

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Факултет остварује јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада. Посвећен је и образовању и науци. У том контексту, Факултет непрекидно осмишљава, припрема и реализује научне, истраживачке, стручне и друге врсте програма и пројеката националне и међународне сарадње у областима деловања. На тај начин се и садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности непрекидно усаглашавају са стратешким циљевима факултета, универзитета, као и националним, европским и светским циљевима и стандардима високог образовања. Позитивни исходи ових активности укључују се у наставни процес. Факултет обезбеђује окружење које је подстицајно за развој како наставника, сарадника и ангажованих стручњака у стручним службама, тако и студената. Програм издавачке делатности Факултета, функционално се укључује у реализацију научног, истраживачког и стручног рада.

Научно-истраживачки рад на Факултету за пословне студије и право одвија се са циљем Факултет за пословне студије и право, Универзитета Унион „Никола Тесла“ у Београду има организован научноистраживачки рад у пољу друштвених наука – економија, менаџмент и бизнис, право и политичке науке. Своју компетентност и спремност за научноистраживачки рад Факултет доказује на основу следећих чињеница:

- Факултет је први пут акредитован од стране Одбора за акредитацију научно-истраживачких организација број: 021-01-61/129 од 23.03.2009. године у области друштвених наука-економија и право за обављање научно-истраживачке делатности јер испуњава услове прописане у члану 5. и члану 10. правилника о вредновању научно-истраживачког рада и поступку акредитације научно-истраживачких организација
- Факултет је добио поново акредитацију од стране Одбора за акредитацију научно-истраживачких организација број: 612-00-00091/2014-17 од 09.06.2015.год. за обављање научноистраживачке делатности у области друштвених наука- економија, менаџмент и бизнис, и политичке науке, јер испуњава услове прописане у члану 5. и члану 10. правилника о вредновању научно-истраживачког рада и поступку акредитације научно-истраживачких организација.
- Факултет је добио нову акредитацију од стране Одбора за акредитацију научно-истраживачких организација број: 660-01-00002/7 од 03.09.2019.год. за обављање научноистраживачке делатности у области друштвених наука- економија, менаџмент и бизнис, и политичке науке, јер испуњава услове прописане у члану 5. и члану 10. правилника о вредновању научно-истраживачког рада и поступку акредитације научно-истраживачких организација
- Факултет има краткорочни и дугорочни програм научно-истраживачког рада и развоја научно-истраживачког продмлатка. Факултет константно води бригу о научном подмлатку и унапређењу научно-истраживачког процеса. У обављању своје делатности факултет обједињује образовни и научно-истраживачки рад као делове јединственог процеса образовања. *Научна истраживачка јединица пословних студија* Факултета опремљена је одговарајућом опремом за научно-стручни рад, адекватном научно-истраживачком литературом, приступом електронским научним базама података; за несметан рад научно-истраживачке јединице обезбеђени су финансијски и остали материјални ресурси.
- На Факултету је до сада одбрањено 45 докторских дисертација и 14 магистарских теза, које су дале значајан научни допринос кроз бројне квалитетне публикације у домаћим и међународним часописима, као и публиковане монографије. Оквир за израду докторских дисертација су научноистраживачки пројекти који се реализују на факултету, као и бројна сарадња са институцијама у земљи и свету. На Факултету је од оснивања до данас дипломирало 2522 студената, а 391 студент је одбранио мастер рад.
- Број од преко 1810 објављених публикација у објављених у последњих 10 година од којих 334 у преходној години, 56 радова са списка ССЦИ листе указује на опредељење оснивача, менаџмента, наставника и сарадника Факултета да се озбиљно баве истраживачким радом, како би резултати били прихваћени и објављени у релевантним

часописима. Од битног значаја је и чињеница да наставници и сарадници факултета активно учествују у развоју научних области кроз учешће и вођење научних истраживања, објављивању и презентацији резултата на многим међународним научним скуповима и у реномираним часописима. Један број наставника факултета су чланови уређивачког одбора и рецензенти у међународним часописима.

- На факултету се тренутно реализује 24 од којих је 16 научноистраживачких пројеката, и 8 пројеката у сарадњи са привредом и другим институцијама. Научна сарадња с реномираним иностраним научним институцијама једно је од основних опредељења факултета. Факултет за пословне студије и право активно учествује у међународним научноистраживачким пројектима.
- Број од 59 наставника, асистената и сарадника укључених је у научноистраживачке пројекте факултета. Укупан број наставног особља на нивоу установе је 135 од којих 95 наставника и 40 сарадника у настави. Од укупног броја наставника **56** наставника је у радном односу са пуним радним временом, 5 наставника је у непуном радном односу и 34 наставника је у допунском ангажовању. Од укупног броја сарадника у настави 17 сарадника су у радном односу са пуним радним временом, 1 сарадник је у непуном радном односу и 22 сарадника је у допунском ангажовању
- Број наставника у сталном радном односу који су били ментори је 10.
- Факултет је остварио сарадњу са преко 30 сродних високообразовних институција у земљи и свету, која се огледа кроз заједничке пројекте, међународне научне конференције, издавачку делатност, размену наставника и студената и др.

	Назив институције	Земља	Врста сарадње
1.	Faculty of Organizational Sciences, University of Maribor, Maribor, Slovenia(споразум о сарадњи бр. 551/17 од 14.09.2017.);	Slovenia	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима и др.
2.	European University in Skopje, Macedonia (споразум о сарадњи бр.299/19 од 19.05.2016.);	Macedonia	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима и др.
3.	Faculty of security, Skopje, University of Ss. Kliment Ohridski in Bitola, Macedonia(споразум о сарадњи бр. 424/17 од 08.06.2017.);	Macedonia	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима и др.
4.	Faculty of Security and Safety, Banja Luka, (B&H - RS) (споразум о сарадњи бр. 391/16 од 30.06.2016.);	Republika Srpska	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима

			идр.
5.	International University Travnik in Travnik, (B&H) (споразум о сарадњи бр.709/16 од 16.12.2016.);	(B&H)	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима идр.
6.	University Donja Gorica, Podgorica, Montenegro (споразум о сарадњи бр. 383/16 од 23.06. 2016.);	Montenegro	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима идр.
7.	Belgorod State National Research University, Belgorod, RF (споразум о сарадњи бр. 131/09 од 19.05.2009.);	Ruska federacija	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима идр.
8.	Факултет за едукацију, Универзитет у Травнику, Босна и Херцеговина (споразум о сарадњи бр. 721/16 од 16.12.2016.);	Босна и Херцеговина	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима идр.
9.	Fakulteta za poslovne in upravne vede, Novo mesto, Slovenija (споразум о сарадњи бр.362/16 од 17.06.2016);	Slovenija	Заједнички научноистраживачки пројекти, објављивање резултата у монографијама, зборницима, тематским зборницима, часописима идр.
10.	Међународна асоцијација словенских економских факултета	Украјина, Русија, Бугарска, Белорусија, Македонија, Пољска, Естонија, Литванија	Научноистраживачки рад, међународне научне конференције, издавачка делатност, размена наставника и студената
11.	Факултет за менаџмент и маркетинг националног техничког универзитета Украјине, Киев	Украјина	Заједнички пројекти и конференције
12.	Донбас државно инжењерска академија, Краматорскод 10.02.2009. године	Украјина	Заједнички пројекти, конференције, учешће професора у одбранама дисертација и размена

			студената
13.	Универзитет Габрово, Факултет за економију од 10.02.2009.	Бугарска	Заједнички пројекти и размена студената
14.	Универзитет у Подгорици, Поморски факултет – Котор, број: 29/09 од 10.02.2009. године	Црна Гора	Заједнички пројекти и друго
15.	Висока школа за економско-правне науке, Требиње, од 27.02.2009. године	Босна и Херцеговина	Размена студената и друго
16.	Универзитет Приморска, Факултет за менаџмент, Копар, број: 160/10 од 02.06.2010. године	Словенија	Заједнички пројекти, ангажовање професора, организовање конференције и друго
17.	Универзитет Бакау, број: 6001 од 03.06.2009. године	Румунија	Заједнички пројекти и друго
18.	Универзитет у Гвинеји, Конакри, број: 368 од 08.11.2012. годин	Гвинеја	Организовање међународних конференција, размена студената итд.
19.	Факултет за пословни менаџмент – Бар, број: 975 од 23.09.2010. године	Црна Гора	Заједнички пројекти, организовање међународних конференција итд.
20.	Санктпетербуршки државни шумарско -технички Универзитет, Санкт-Петербург од 21.10.2010. године	Русија	Заједнички пројекти, писање заједничких монографија, организовање међународних конференција итд.
21.	Висока школа за менаџмент, Санкт Петербуршки државни аграрни универзитет, Санкт Петербург од 2011. године	Русија	Заједнички пројекти, писање заједничких монографија, организовање међународних конференција, размена студената итд.
22.	Универзитет за економију и право КРОК Кијев, број: 51/12 од 07.02.2012. године	Украјина	Заједнички пројекти, писање заједничких монографија, организовање међународних конференција, размена студената итд.
23.	Институт за предузетништво, Минск, број: 126-1/13 од 23.04.2013. година	Белорусија	Заједнички пројекти, организовање међународних конференција итд.
24.	Белгородски универзитет за кооперацију, економију и право, Белгород од 15.10.2013. године	Русија	Заједнички пројекти, писање заједничких монографија, организовање међународних конференција, размена студената итд.
25.	Стивкарска филијала Санкт Петербуршког државног	Русија	Заједнички пројекти,

	универзитета услуга и економије од 05.09.2010. године		организовање међународних конференција итд.
26.	Универзитет Линколн, број: 176/12 од 28.06.2012. године	САД	Организовање заједничких студија
27.	Независни универзитет Бања Лука, број: 87/13 од 15.03.2013. године	Република Српска, БиХ	Заједнички пројекти, писање заједничких монографија, организовање међународних конференција итд.
28.	Универзитет Скопље, Факултет за туризам, број: 03-16/1 од 18.02.2009. године	Македонија	Заједнички пројекти и размена студената
29.	Универзитет у Травнику, Правни факултет, број: 75/08 од 04.12.2008. године	БиХ	Размена студената, заједнички пројекти и друго
30.	Факултет за економски развој, Кијев, од 16.06.2010. године	Украјина	Заједнички пројекти, писање заједничких монографија, организовање међународних конференција, размена студената итд.
31.	Висока школа за управљање ин пословање, Ново Место, број: 363/16 од 17.06.2016. године	Словенија	Размена студената, заједнички пројекти и друго
32.	Факултет за техничке студије Универзитета у Травнику, број: 722/16 од 16.12.2016. године	Босна и Херцеговина	Научноистраживачки рад, међународне научне конференције, издавачка делатност, размена наставника и студената
33.	St Gregory Nazianzen Institute for Eastern Christian Studies, 722/17 од 19.12.2017.	Порторико	Научноистраживачки рад, међународне научне конференције, издавачка делатност, размена наставника и студената
34.	College „Logos centar“ Mostar, број: 337-1/18 од 29.05.2018. године	Босна и Херцеговина	Размена студената, заједнички пројекти и друго
35.	Institute for economics and forecasting, 272/18 од 30.04.2018.	Украјина	Научноистраживачки рад, међународне научне конференције, издавачка делатност, размена наставника и студената
36.	Institut African des Politiques Commerciales, број: 190-1/15 од 17.03.2015.	Сенегал	Научноистраживачки рад, међународне научне конференције, издавачка делатност, размена

Сарадња са следећим привредним и другим организацијама са којима је Факултет потписао уговор:

	Назив институције/организације
1.	Град Београд-Секретаријат за омладину и спорту, Уговор бр. 401.1-715/18 од 15.11.2018.
2.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, уговор бр. 401-00-00933/2017-07 од 15.05.2017.
3.	Истраживачки центар за одбрану и безбедност, Београд, уговор бр. бр. 333-1/16 од 07.06.2016. и Меморандум о сарадњи на платформи ОМБ, бр.333/16 од 07.06.2016.
4.	Roskop BVBA, Брисел, уговор бр.204/16 од 24.03.2016
5.	Феро продукт д.о.о.Београд, бр.149/16 од 09.03.2016. год.
6.	Институт за српску културу и историју, Лепосавић, споразум бр.511/16 од 26.05.2016
7.	Средња школа „Ушће“, Београд, уговор бр.125/18 од 02.02.2018
8.	Основна школа „Коста Вујић“, Земун, уговор бр. 126/18 од 02.02.2018
9.	Факултет за информационе технологије и инжењерство, Уговор бр. 649/18 од 22.10.2018.
10.	Средња школа „Ушће“, Београд, уговор бр. 128/18 од 05.02.2018.
11.	Маг центар доо, овлашћени партнер Тојота, Београд, уговор бр. 182/13 од 01.06.2013.
12.	Војна академија, споразум бр. 571/16 од 05.10.2016
13.	НВО Нови свет, Протокол о сарадњи бр.222/15 од 30.03.2015.
14.	Писмо о намерама од 2. 2. 2016. Општина Пећинци и од 4. 2. 2016. општина Шид бр. Сл/1-16
15.	ProCredit banka, споразум бр. 37/19 од 23.01.2019.
16.	Савез удружења „ЦЕНТАР ПОТРОШАЧА СРБИЈЕ“ (ЦЕПС), Београд, уговор бр.614-1/18 од 10.10. 2018. године

17	Microsoft, број: 360/16 д 14.06.2016
18	Центар за европско образовање, Подгорица, број: 350/17 од 27.04.2017. године
19.	Центар за социјалну интеграцију деце и младих, Београд, број: 509/16 од 08.09.2016. године
20	Југо-импекс Е.Е.Р, Ниш, број: 281116 од 09.03.2016. године
21	Костолац, Пожаревац, број: 73/16 од 04.03.2016.
22	Бамби, Пожаревац, број: 72/16 од 04.02.2016. године
23	Прекршајни суд у Београду, број: 33/2017-158 од 24.04.2017
24	Основни суд у Сомбору, број: 663/15 од 01.12.2015. године
25	Основни суд у Трстенику, број: 656/15 од 25.11.2015. године
26	Основни суд у Великој Плани, број: 617/15 од 09.11.2015. године
27	Основни суд у Лесковцу, број: 642/15 од 20.11.2015. године
28	Д2 Мултитаск, д.о.о., број: 266/17 од 12.04.2017. године
29	Привредно друштво за информационе технологије НСИД.о.о., Нови Сад, 456/16 од 17.08.2016.
30	Интегрисани образовни систем за друштвене и природне науке, д.о.о., Нови Београд, број: 457/16 од 17.08.2016. године
31	Техничка школа, Косјерић, број: 361/17 од 09.05.2017. година
32	Удружење правника за радно право и социјално осигурање, Београд, број: 763/18 од 11.12.2018. године
33	Интернационални школски центар Фридрисхафен, Беч, број: 528/18 од 19.09.2018. године
34	ERNST AND YOUNG, број: 91-1/17 од 02.02.2017. године
35	А.д. Информатика, Београд, број: 497/18 од 12.09.2018.
36	Енергомонтажа а.д., број: 635-1/16 од 02.11.2016.
37	Birdseye Virtual Presence, d.o.o., Beograd, 379/18 од 21.06.2018.
38	Синдикат судских вештака Србије, Београд, број: 230/16 од 11.01.2016. године
39	Удружење заточеника „Матхаузен, број: 32/17 од 12.01.2017. године
40	Привредна комора Србије, Представништво у Руској федерацији, број: 13/09 од 29.01.2009. године
41	Туристичка организација Врњачка бања, број: 89/09 од 25.05.2009. године

42	Прва петолетка, Трстеник, број: 542 од 11.09.2008
43	Привредна комора Србије, Представништво у Руској Федерацији, Москва
44	ПД „ДРИНСКО – ЛИМСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ“ Бајина Башта, број: 828/14 од 06.11.2014.
45	ЦЕРК доо, Београд, број: 02.04.2014. године
46	Softel Electronics, Бор, број: 260/13 од 17.07.2013. године
47	Регионална привредна комора Лесковац, број: 15.02.2013. године
48	Агенција за подршку и развој, Врњачка Бања, од 14.02.2013. године
49	Делта генерали, Београд, број: 216/13 од 19.06.2013.
50	Канцеларија за младе, Чачак, број: 178-1/13 од 01.06.2013.
51	Спољнотрговинска комора БИХ, број: 70-1/13 од 25.02.2013.
52	Лепенка доо, Нови Кнежевац, број: 192/13 од 06.06.2013. године
53	Напредак ад, Велика Плана, број: 1195 од 04.06.2013.
54	VP Дима доо, Велика Плана, број: 54-1/13 од 11.02.2013.
55	Милфарина доо, Велика Плана, број: 196/13 од 07.06.2013.
56	РТВ Цити, Суботица, број: 93-3/13 од 21.03.2013. године
57	ЕУРО АЛФА, Суботица, број: 93-2/13 од 21.03.2013.
58	РС СЕНТАР, Београд, 181/13 од 01.06.2013.
59	Котекс доо, Београд, број: 123-1/13 од 18.04.2013.
60	Друштво економиста-часопис ЕКОНОМИКА, Ниш, број: 112 од 11.06.2009.
61	Тигар ад, Пирот, број: 151/12 од 29.05.2012.
61	Ауто кућа Раде Кончар, Београд, број: 176/13 од 30.05.2013.
63	CALISTO доо, Београд, број: 53-1/13 од 11.02.2013.
64	АЦ Старо сајмиште, Београд, број: 176-1/13 од 30.05.2013.
65	Општина Врњачка Бања, број: 89/09 од 25.03.2009.
66	Заједница удружења жртава 2. Светског рата, број: 222/15 од 30.03.2015.
67	Беолекс доо, Београд, број: 185/13 од 27.05.2013. године
68	Центар за социјални рад општина Алексинац, број: 183/13 од 29.05.2013.
69	Синагога доо, Сомбор, број: 171/13 од 28.05.2013.

70	Регионална привредна комора СОМБОР, број: 171-2/13 од 28.05.2013.
71	Фрад доо, Алексинац, број: 174-1/13 од 20.04.2013.
72	Удружење грађана „Група 272“ Београд, број: 351/1 од 11.10.2013.
73	Привредна комора Србије, број: 544/14 од 09.10.2014. године
74	Удружење логораша Јасеновац, број: 384/16 од 24.06.2016. године

Факултет је у сарадњи са горе наведеним факултетима организује уназад 10 година међународне научне конференције које је, као и претходних година финансијски подржана од стране Министарства за просвету, науку и технолошки развој. Са ових међународних конференција издати су зборници у више томова са преко 1000 страна. У 2019.год. Факултет је организовао и међународну студентску конференцију на којој је учествовало преко 100 студената из 10 земаља света. У сарадњи са горе наведеним факултетима Факултет од 2011. године издаје *International journala of economics & law* са истакнутим члановима међународне научне редакције.

Факултет за пословне студије и право Универзитет „Унион- Никола Тесла“ Београд је захваљујући потписаним протоколима о сарањи са високообразовним институцијама из земље и света организовао у претходним годинама предавања угледних професора, академика, експерата из матичне области Факултета (право, економија, менаџмент и др.). Тиме је пружена могућност младим сарадницима, наставницима, студентима да се упознају са најновијим сазнањима из презентованих тема.

Факултет систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника. Ови поступци су дефинисани Правилником о обезбеђењу и контроли квалитета. Елементи квалитета овог стандарда су:

- Факултет континуирано ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научно-истраживачког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес. У том циљу ННВеће на предлог декана доноси трогодишњи Програм научно-истраживачког рада, за шта се планирају одговарајућа средства.
- Факултет у свом раду остварује јединство образовног, научно- истраживачког и стручног рада.
- Факултет трајно осмишљава, припрема и реализује научно- истраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте, на основу једногодишњих, трогодишњих и вишегодишњих планова које на предлог декана доноси ННВ.
- Факултет систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника. Овај рад чине објављени радови саопштени на симпозијумима, преглед објављених радова у часописима, преглед објављених публикација, учествовање у пројектима, учествовање на семинарима и сл. у земљи и иностранству, објављена теоријска или уџбеничка дела у земљи и иностранству (књиге и стручна периодика).
- Садржај и резултати научно-истраживачких и стручних активности факултета су усклађени са његовим стратешким циљем, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.
- Знања до којих факултет долази сповођењем научно-истраживачких и стручних активности, активно се укључују у постојећи наставни процес.
- Факултет постиче своје запослене да се активно баве научно - истраживачким и стручним радом и да што чешће објављују резултате свог рада. Овај подстицај се спроводи кроз обезбеђивање потребних средстава и награђивање запослених за оставрене резултате.

За сваки елемент је дефинисан минимални ниво квалитета, као и поступци обезбеђења, односно

корекције уколико остварени ниво није адекватан. Факултет је постојећим стандардима и поступцима дефинисао обавзу учешћа на научним скуповима, семинарима и сл. из области предмета и објављивање резултата научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника.

Обим и квалитет научно-истраживачког рада наставника и сарадника прати Комисија у сарадњи са деканом. Комисија у петогодишњи извештај за наставнике, а трогодишњи или једногодишњи извештај за асистенте, односно сараднике подноси ННВ, а на основу извештаја о НИР који наставници и сарадници редовно подnose сваке године. ННВ на основу извештаја Комисије констатује да ли су наставници и сарадници извршили научно-истраживачки рад по обиму и квалитету, о чему доноси оцену. Ако оцена показује обим и квалитет истраживачког рада испод минималног обима и квалитета, ННВ предузима корективне мере тако што налаже декану да упозори наставнике и сараднике на обавезу испуњавања обавеза. При томе оцена ННВ, уз друге оцене, уноси се у извештај која се узима у обзир приликом поновног избора наставника и сарадника у звања. Поред тога, Факултет подстиче запослена и системом награда. За запослене који остваре добре резултате у научно-истраживачком и стручном Раду, декан предлаже Већу да донесе одлуку о наградама у виду плакета, диплома, захвалница и сл., а одлуку о новчаним наградама или увећању зарада декан доноси самостално.

Факултет је усмерен на унапређење издавачке делатности. Издавачка делатност је регулисана Правилником о уџбеницима. Студентима је преко Е-индекса у сваком тренутку доступна одговарајућа литература

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет је акредитован од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја.+++ ➤ Факултет подстиче наставнике и сараднике на научно-истраживачки рад финансијским и нефинансијским средствима.+++ ➤ Факултет подстиче наставнике и сараднике да публикују своје радове.+++ ➤ Избор наставника у звања је уз уважавање резултата научног и педагошког рада. +++ ➤ Факултет издаје свој часопис International journal of economics & law ++ ➤ Факултет располаже материјалним условима и ресурсима за научноистраживачки рад +++ ➤ Факултет имплементира резултате научног рада у наставни процес +++ ➤ Факултет развија сарадњу са другим високообразовним институцијама из земље и иностранства+++ ➤ Факултет има Програм научно - истраживачког рада Факултета и Програм развоја научноистраживачког подмлатка+++ ➤ Акционим планом су дефинисане активности за унапређење квалитета 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Министарство науке и образовања не третира на исти начин државне приватне факултете када бира пројекте које ће финансирати.+++ ➤ Котизације и одласци на међународне скупове су приличан трошак за Факултет +++ ➤ Привреда није у довољној мери заинтересована за сарадњу на пољв истраживања+ ➤ Број радова СЦИ листи није задовољавајући++ ➤ Ограничен приступ КОБСОН-у +++ ➤ Недовољна мобилности наставног особља и студената ++

<p>научноистраживачког рада +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет реализује издавачку делатност ++ ➤ Факултет студенте основних, мастер и докторских студија укључује у наставни процес +++ ➤ Факултет финансира наставно особље за похађања семинара Хоризон 2020, и других курсева за професионално усавршавање.+++ 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Појачати сарадњу са другим високообразовним установама на заједничком научно-истраживачком раду.+++ ➤ Повећати сарадњу са високообразовним установама из окружења и заједнички конкурисати на међународне пројекте.+++ ➤ Више укључити млађе наставнике и сараднике у пројекте.++ ➤ Успостављање сарадње и потписивање нових уговора/ споразума са институтима, центрима изузетних вредности, организацијама за обављање иновационе активности+++ ➤ Објављивање конкурса ресорног министарства за научноистраживачке пројекте+++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Све виши захтеви за рад на научно-истраживачким пројектима (нпр. значајне референце).+++ ➤ Све виши захтеви за објављивање радова у међународним часописима (нпр. рад базиран на обимном истраживању).+++ ➤ Ограничена средства за финансирање високог образовања +++ ➤ Нису дефинисане подстицајне мере државе за сарадњу Факултета и привреде +++ ➤ Ограничен приступ приватних факултета Кобсон-у +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Неопходно је интензивирати рад на научноистраживачком раду, јер су за сарадњу на заједничким пројектима неопходне бројне референце. Задужен је продекан да у наредној школској години повећа број пројеката на којем су ангажовани наставници и сарадници за најмање 20%.
- Неопходно је интензивирати сарадњу са привредом. Кроз сарадњу је могуће не само развити истраживачки рад, већи добити поуздане податке о актуелној проблематици привреде. Те теме могу да се уводе у активну наставу, посебно у вежбе. Поред тога сарадња са привредом може да побољша сарадњу на прикупљању повратних информација о квалитету студијских програма послодаваца. Задужен је продекан за интензивирање сарадње.
- Потребно је створити услове за већу међународну ангажованост и мобилност наставника и сарадника и иницирати више заједничких пројеката.
- Иако је присутна тенденција повећања научних радова у реномираним часописима на ССЦИ листи у наредном периоду потребно је даље унапређивати научноистраживачке активности наставника и сарадника.
- Потребно је унапредити издавачку делатност Факултета, увести више стандарде по питању квалитета публикација и ригорозне процедуре рецензије.

- Унапредити квалитет часописа International journala of economics & law публикавањем радова реномираних аутора из земље и иностранства.
- Потребно је потписати споразуме са институтима, центрима изузетних вредности, организацијама за обављање иновационе активности.
- Задужен је руководиоца финансијске службе да за следећи финансијски план повећа будуће издатке за котизацију и боравак наставника и сарадника на међународним скуповима.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. [Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

Табела 6.2. [Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

Табела 6.3. [Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.](#)

Табела 6.4. [Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. \(Навести референце са редним бројем\)](#)

Табела 6.5. [Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

Табела 6.6. [Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

Табела 6.7. [Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.](#)

Прилог 6.1. [Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.](#)

Прилог 6.2. [Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

Прилог 6.3. [Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

стандарди

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Факултет за пословне студије и право обезбеђује квалитет наставника и сарадника сагласно Стандарду за обезбеђење квалитета, Поступком за обезбеђење квалитета образовног процеса, Поступком за обезбеђење квалитета управљања и Правилником о избору наставника.

Факултет за пословне студије и право непрекидно прати своје кадровске потребе и на основу тога осмишљава стратегију запошљавања наставника и сарадника. Конкурси за пријем су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Приликом избора наставника и сарадника у звања Факултет се придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника.

Факултет спроводи политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка као и различите врсте научног усавршавања.

Сарадници у настави су обавезни да упишу основне академске студије мастер, а асистенти докторске студије у својој области. Успостављено је праћење усавршавања наставника и студената те пружање финансијске помоћи за учешће на међународним научним скуповима. Факултет за пословне студије и право запошљава довољан број наставника у сталном радном односу, као и довољан број наставника са докторатом, да се задовоље одредбе Закона о високом образовању, критеријуми и стандарди које је дефинисало Министарство просвете. На нивоу Факултета је успостављено планирање каријере, односно план обнављања кадрова.

Анализом студентске анкете студијског програма о раду Факултета и педагошких квалитета наставника дошло се до корисних сазнања о квалитету рада наставника. Сваки наставник је добио детаљни извештај о свом раду. Примећена је већа просечна оцена на свим студијским програмима у односу на предходну анализу. Такође је примећено побољшање у 2018/19 у односу на 2016/17 годину. То нам показује да се квалитет наставника и сарадника стално побољшава. Такође нам је добар показатељ да поседујемо заиста стручан и квалитетан наставнички кадар. Такође је примећено да поједини наставници континуирано имају већу просечну оцену од 4,8. Детаљан преглед резултата анкета по студијским програмима и предметима дати су у прилогу 5.1.

Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета прати се квалитет наставника и сарадника и сваке школске године се прави извештај са детаљним показатељима достигнутог нивоа квалитета. Те оцене квалитета су релевантне и оне се узимају у обзир при избору у звање наставника и сарадника. Квалитет наставника и сарадника се прати преко следечих елемената квалитета:

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања. Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа обезбеђена је у конкурс који се расписује у јавном гласилу.

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава поступака и услова путем којих оцењује научноистраживачку и педагошку активност наставника и сарадника, а који су прописани одредбама Закона о високом образовању, Минималним условима за избор наставника на Универзитету и статута Факултета.

Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научноистраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Подстицај научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника остварује се кроз планску стимулацију засновану на признањима и наградама, а посебно кроз избор у виша наставничка и сарадничка звања.

Факултет спроводи дугорочну политику селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка као и различите врсте усавршавања. Ову политику доноси ННВеће на предлог декана на период од 5 година. Квалитетна селекција младих кадрова врши се пажљивим избором на основу јавног конкурса, праћењем и провером њиховог научно-истраживачког, научног и педагошког рада.

Напредак младих кадрова условљен је квалитетом научно-истраживачког, научног и педагошког рада, као и квалитетом стручног усавршавања кроз разне облике тог усавршавања (објављени радови на симпозијумима, објављени радови у часописима, објављене публикације, учешће на конференцијама у земљи и иностранству објављена теоријска или уџбеничка дела у земљи и иностранству (књиге и стручна периодика) .

Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота. То се посебно односи на пројекте организује Факултет а које наставници и

сарадници и студенти раде за привреду и друге делатности .

Факултет при избору и унапређењу наставно-научног, научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке активности наставника и сарадника

Звања наставника су: доцент, ванредни професор и редовни професор и изводе наставу на свим нивоима студија. На Факултету се могу ангажовати и истакнути наставници са страних универзитета, у звању гостујућих професора, који учествују у свим облицима наставе на свим нивоима студија. У извођењу свих облика наставе на академским студијама трећег степена, у ужој области за коју су изабрани, предвиђено је и ангажовање професора емеритуса. Факултет запошљава довољан број наставника, који надилази захтеве овог стандарда у пољу друштвено-хуманистичких наука.

Сарадничка звања су: сарадник у настави, демонстратор и асистент. У складу са усвојеном стратегијом развоја наставног и научно-истраживачког подмлатка, Факултет обезбеђује услове за прихватање својих најуспешнијих студената у статусу сарадника и демонстратора у настави.

Факултет пре почетка сваке школске године израђује план рада, чији је саставни део план кадрова. Анализира се расположив кадар за наредну школску годину и при том се узима у обзир одлазак наставника у пензију по основу година стажа или старости, одлазак наставника на друге високошколске установе, могућност ангажовања наставника са друге високошколске установе и др. На основу електронског формулара, који је саставни део документације за акредитацију, квантитативно се проверава испуњеност услова по Закону у погледу потребног броја наставника у радном односу са пуним радним временом (70%), као испуњеност услова по Стандардима у погледу оптерећења наставника и сарадника ангажовањем на факултету, односно на другим високошколским установама. На основу евидентиране потребе за наставником, односно сарадником из одређене уже научне области, благовремено се расписује конкурс.

Процеси именовања и избора у звања наставника и сарадника су правно регулисани и документовани. Поступак за избор наставника и сарадника у звања спроводе ННВ, декан и Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима по конкурсима. Потребу за избором наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа утврђује декан, који расписује конкурс у складу са Законом и Статутом. У складу са Правилником, а у циљу испуњења стандарда квалитета, декан образује Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс, које у анализи документације и радова кандидата утврђују да ли кандидати испуњавају услове за избор у звања наставника и сарадника и у појединачном извештају рангирају кандидате по квалитетима научно-истраживачког, стручног и педагошког рада. По правилу, Комисије у извештају предлажу за избор у звање и заснивање радног односа прво рангираног кандидата. Наставно-научно веће на основу извештаја Комисија врши избор наставника и сарадника у звања. Комисија за обезбеђење и контролу квалитета прати поступак и поштовање услова за избор наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа, а у случају одступања од минималног нивоа квалитета, упућује упозорење Комисијама које сачињавају извештаје по конкурсима, Наставно-научном већу и декану.

Укупан број наставног особља на нивоу установе је 135 од којих 95 наставника и 40 сарадника у настави. Од укупног броја наставника 56 наставника је у радном односу са пуним радним временом, 5 наставника је у непуну радном односу и 34 наставника је у допунском ангажовању. Од укупног броја сарадника у настави 17 сарадника су у радном односу са пуним радним временом, 1 сарадник је у непуну радном односу и 22 сарадника је у допунском ангажовању.

Број сарадника завистан је од броја предмета и броја часова, а факултет врши избор и ангажовање сарадника према сродним подручјима и предметима тако да сарадници остварују

просечно по 300 часова активних вежби годишње односно 10 часова недељно у оквиру сродних предмета и подручја.

Факултет је на пословима сарадника у настави обезбедио студенте основних (демонстратор) и мастер академских студија са просеком на основним студијама најмање 8, а на пословима асистента магистре наука и студенте докторских студија који је претходне нивое студија завршио са просечном оценом 8 и који показује смисао за наставни рад.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу следећих елемената: систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника и дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника+++ ➤ Редовно оцењивање педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. +++ ➤ На факултету постоји довољан број студената из којег је могуће селектовати будући наставнички и истраживачки кадар.++ ➤ Квалитетан наставни и научни кадар +++ ➤ Доследно се примењују процедуре и поступци приликом запошљавања и напредовања +++ ➤ Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника +++ ➤ Вредновање научноистраживачких и педагошких способности наставника и сарадника приликом избора у звања +++ ➤ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовно анкетирање ++ ➤ Прописана форма извештаја за избор у звање и извештаја о раду наставника +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Због опште кризе недовољно сретава за стално образовање наставника и сарадника (нпр. Плаћени постдокторати, одлазак наставника на усавршавање на дужи период у иностранство итд.)+++ ➤ Најуспешнији студенти понекад нису заинтересовани за рад на факултету.++ ➤ Стиче се утисак да се при избору наставникау виша звања, више вреднује научно-истраживачки него педагошки рад ++ ➤ Недовољним укључивањем наставника и сарадникау научно-истраживачке пројекте ограничава се унапређење компетенција+++ ➤ Поједини кадрови на Факултету нису довољно искоришћени +++
ШАНСЕ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Појачати сарадњу са другим високообразовним установама ради мобилности наставника и сарадника. +++ ➤ Плаћати даље школовање најбољим студентима +++ ➤ Придруживање ЕУ и и приступ њеним ресурсима отвара могућност веће мобилности и усавршавања наставника и сарадника +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Све више се развијају трансдисциплинарне науке, а нема довољно наставника из тих области+++ ➤ Најталентованнији млади људи одлазе у иностранство или раде за међународне компаније+++ ➤ Недовољна подршка усавршавању младих од стране државе++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Појачати сарадњу са другим високошколским установама ради интензивирања мобилности наставника и сарадника.
- Подстицати наставнике да се активније укључе у рад професионалних удружења. Декан је задужен за реализацију ове активности;
- Успоставити систем финансијског и нефинансијског награђивања ради стимулисања наставника за даље усавршавање. Декан са финансијским руководиоцем да предложи Савету и Научно-наставном већу систем награђивања до краја текуће школске године;
- Предузимање мера у циљу поспешења дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, посебно студената мастер и докторских студија. Задужен је продекан за реализацију ових мера. Неопходно је да успостави систем комуникација са студентима, посебно пред крај школске године и да студентима предочи могућности и услове за њихово ангажовање на извођењу вежби .

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

[стандарди](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Сагласно основним задацима у образовању, Факултет за пословне студије и право унапред утврђује услове за упис студената и на основу тога врши избор кандидата. Услови за упис и избор кандидата унапред су познати, налазе се на сајту Факултета и у Информатору за упис. Услови су углавном стабилни и не мењају се.

Факултет за пословне студије и право расписује конкурс за упис на студије и именује комисије за упис студената. Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти.

Број студената који уписује Факултет за пословне студије и право је усклађен са општим важећим прописима и критеријумима које прописује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, затим кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима установе.

Кандидат за упис на основне академске студије полаже тест провере склоности и способности ка струци, у складу са Статутом. Редослед кандидата за упис - ранг листа кандидата утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту, а применом следећих мерила: успех у средњој школи (збир просечних оцена сваког

разреда средње школе помножен са 2) вреднује се са максимално 40 бодова и резултат постигнут на пријемном испиту, односно на Тесту за проверу општих способности и склоности ка струци(право) –вреднује се са максимално 60 бодова.

Посебан услов за упис на мастер академске студије су завршене основне академске студије првог степена одговарајућег или сродног програма са остварених 240 ЕСПБ, као и резултат постигнут на пријемном испиту, односно тесту за проверу општих способности и склоности ка струци.

На докторске студије може се уписати кандидат који зна бар један светски језик и на претходним студијама има просечну оцену најмање 8(осам). На докторске студије може се уписати и кандидат који има академски степен магистра наука, из одговарајуће научне области, утврђене студијским програмом докторских студија. Редослед кандидата за упис на прву годину докторских студија се утврђује на основу опште просечне оцене остварене на претходним студијама, дужине студирања, остварених научних резултата, извршеној провери знања, склоности и способности и провере знања страног језика. Провера знања, склоности и способности ће се вршити путем интервјуа заинтересованих кандидата са професорима и руководиоцем студијског програма. Провера знања страног језика се врши путем теста. Остварени научни резултати ће се утврдити на основу броја бодова остварених објављивањем научних радова кандидата, дефинисаних Правилником о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача.

Факултет за пословне студије и право обезбеђује све потребне услове студентима за успешно савладавање студијских програма. У случају незадовољавајућег успеха студената предузимају се одговарајуће мере, кроз додатне часове, консултације, поновљене колоквијуме и слично.

Пролазност студената на испитима овог студијског програма се детаљно прати и анализира.

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током ангажовања у активној настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената, као и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. У том смислу Факултет за пословне студије и право је у потпуности применио Упутства за примену Стандарда 8 и на основу њега урађеног извештаја. Квалитет студената се прати више елемената квалитета, а за сваки елемент је прописан минимални ниво квалитета и поступак обезбеђења и контроле. Елемената квалитета студената су:

- Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама . Ове информације се презентирају у писаним материјалима и на сајту факултета, при чему се наводе стратегија обезбеђења квалитета, основни задаци и циљеви, опис студијских програма и опис садржаја предмета, очекивани образовни исходи, списак наставника и сарадника са референцама, услови уписа и преноса ЕСПБ бодова, трајање студија, накнаде трошкова на сва три степена студија, Статут, Правилник о студијама, Правилник о упису на студије, идр.
- При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате постигнуте у средњем образовању и резултате постигнуте на пријемном испиту постигнуте у складу са Законом, Статутом и Правилником о упису на студије. Факултет спроводи селекцију кандидата приликом уписа на студије, настојећи да обезбеди да студије упишу кандидати који су постигли најбоље резултате у средњем образовању и на пријемном испиту-тесту за проверу општих способности и склоности ка струци, за мастер студије да је на основу претходних студија остварио 240 ЕСПБ и резултати на пријемном испиту, за докторске студије на основу опште просечне оцене остварене на претходним студијама, дужине студирања, остварених научних резултата, извршеној провери знања, склоности и способности и провере знања страног језика.
- Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национала или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп и

имовинско стање) је загарантована, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

- Факултет развија критеријуме вредновања и контроле праћења наставе и унапред упознаје студенте са обавезом праћења и активног учешћа у настави. Квалитет студената се вреднује, односно изражава у поенима који се укључују у коначну оцену о савладаности предмета, на основу праћења активно учешћа у настави (редовна посета настави, активно учешће у анализи и расправи тема на предавањима и вежбама, самосталне активности или учешће у групним активностима на изради задатака, семинарских радова, и сл.).
- Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура, које су детаљно презентоване у следећим актима и документима: Статуту, Правилнику о упису студената, организацији и правилима студирања, Правилнику о докторским академским студијама и начину и поступку израде и одбране докторске дисертације.
- Факултет систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знања.
- Факултет обезбеђује коректно професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту) .
- Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.
- Факултет систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, студијским програмима, годинама студија и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.
- Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању у складу са Законом

Из елемената квалитета студената јасно се уочава да Факултет за пословне студије и право доследно спроводи све захтеве везане за Стандард 8.

Наставни и истраживачки процеси на Факултету, кроз које студенти стичу одговарајуће компетенције, организовани су у курикулумима. Свим наставним предметима, укључујући и завршне радове, свих студијских програма, приписан је одговарајући број ЕСПБ. Број ЕСПБ је утврђен на основу радног оптерећења студента у савлађивању предмета и применом јединствене методологије за све студијске програме. Студенти савладавају студијски програм полагањем испита, чиме стичу одређени број ЕСПБ. Бодови се додељују након успешно савладаног сваког појединачног предмета, обавезног и изборног, и репрезентује целокупан рад студента (активности на предавању, активности на вежбама, практични радови, пројекти, предиспитне обавезе, испити).

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе, а вредновање постигнућа изражава поенима. Начин стицања поена непосредно зависи од природе програмских садржаја и очекиваних исхода сваког наставног предмета понаособ. Вредновање постигнућа студента засновано је на укупном броју поена које је студент стекао, а према квалитету усвојених знања, стечених разумевања, постигнуте овладаности, остварене оспособљености, до компетентне спремности на самосталан израз.

Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду. Такође, систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Систематично

праћење пролазности студената на испитима по предметима, програмима и годинама студија, спроводи Комисија.

Факултет систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знања. Поред тога, Факултет прати опхођење према студентима. Они се третирају као равноправни партнери у наставном, истраживачком и стваралачком процесу.

Студентски парламент је орган преко кога студенти остварују своја права и штите интересе на Факултету. Положај, делатност, организација и надлежност Студентског парламента ближе је одређен Правилником о раду студентског парламента, у складу са Законом. Студентски парламент бира студента продекана, који заступа ставове студената у стручним телима Факултета, брине о организовању образовног, истраживачког и научног рада студената, предлаже мере за унапређивање студентског стандарда, прати стање у дотичној области и учествује у раду студентске организације.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу следећих елемената: студентско организовање и учествовање у одлучивању.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Правилник студентског парламента+++ ➤ Редовно организовање студената и формирање Студентског парламента у априлу месецу, сваке школске године+++ ➤ Редовно се информишу чланови студентског парламента о свим важнијим догађајима на факултету++ ➤ Представници студената су укључени у органе факултета ++ ➤ Редовно оцењивање педагошког рада наставника и сарадника од стране студената+++ ➤ Факултет има институционални оквир који се односи на упис и напредовање студената +++ ➤ Студентима су доступне све релевантне информације и подаци који се односе на Факултет и процес студирања +++ ➤ Статутом Факултета загарантовани су једнакост и равноправност студената по свим основама +++ ➤ Правилник о организацији студија јасно дефинише правила оцењивања +++ ➤ Уписном политиком се вреднују резултати из средње школе и са теста провере склоности и способности +++ ➤ Студенти су благовремено упознати са свим предиспитним обвезама +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна заинтересованост студената за сарадњу++ ➤ Ротације чланова Студентског парламента, које се спроводи сваке године, захтевају стално упознавање нових чланова са својим обавезама и дужностима. +++ ➤ Недовољна обавештеност студената о својим правима и обавезама++

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Приликом оцењивања остварен је висок ниво објективности и адекватан критеријум+++ ➤ Методе оцењивања су усклађене са циљевима и исходима учења +++ ➤ Редовно се прате и проверавају оцене студената по предметима +++ 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Појачати сарадњу са студентима кроз редовне радионице које би имале за циљ да се студентима објасни њихова партнерска улога+++ ➤ Појачати такмичарски дух студената и наглашавати значај оних који предводе студенте+++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Присуство студената органима факултета је само формално. Студенти не схватају озбиљно значај њиховог учешћа. +++ ➤ Коришћење студентских организација од стране амбициозних студената као личну промоцију++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Задужује се декан да направи програм радионица за следећу школску годину о значају студената као партнера факултета. Трибине ће се организовати најмање 2 пута у току семестра.
- Задужује се председник Комисије за обезбеђење квалитета да направи програм успостављања боље сарадње са студентским парламентом у циљу веће инволвираности парламента у процес одлучивања, за следећу школскугодину.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

стандарди

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Факултет за пословне студије и право обезбеђује студентима бесплатне уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

На Факултету за пословне студије и право налази се библиотека која у свом фонду има **4820** наслова који су својом тематиком из области из које се изводи наставни процес: пословна економија, право, безбедност и политичке науке.

Факултет за пословне студије и право је обезбедила покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима у довољном броју како би се обезбедило нормално одвијање наставног процеса на оба студијска програма.

Факултет је закључио уговор са Вишом техничком школом у Трстенику за коришћење књига из области математике, статистике, права, пословне економије, маркетинга, информатике и друге литературе. Такође је закључен и уговор са градском библиотеком „Јефимија“ у Трстенику око коришћења њиховог библиотечног фонда, из области права, економије, историје, политичких наука, информатике, итд. као и читаонице.

На месту запосленог библиотекара на Факултету за пословне студије и право је лице са одговарајућим стручним квалификацијама. Поред библиотеке студентима је на располагању и читаоница. Наставницима и сарадницима је такође омогућено коришћење библиотеке. Библиотека је отворена радним данима од 09 – 21 часова.

Библиотека Факултета је пуноправна чланица јединственог библиотечно информационог система Републике Србије. Уписана је у регистар библиотека под бројем 06-580 од 05.12.2012. године. Укупан број библиотечких јединица је 4820. Факултет је потписао са Народном библиотеком Србије Уговор о пуноправном чланству библиотеке факултета у библиотечно-информационог систему COBISS.RS. <http://www.vbs.rs/scripts/cobiss> Факултет поседује и е-библиотеку. Примењује се стандард за коришћење књига и других помагала по квантиету, квалитету, рецензирању и одобравању за коришћење, а у складу са болоњским стандардима.

3 Факултет има презентацију у бази истраживача и истраживачких организација E-CRIS http://ecris.sr.cobiss.net/public/jqm/search_basic.aspx?lang=scr&opdescr=search&opt=2&subopt=1&code1=cmn&code2=auto&search_term=Fakultet%20za%20poslovne%20studije%20i%20pravo

Факултет је повезан у базу HEINONLINE <https://home.heinonline.org/>

Факултет је повезан у Erih Plus базу

<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/periodical/info?id=490415>

Факултет је повезан у Информациони систем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Доситеј – Регистар истраживача Србије РИС - идентификациони број установе: 6194

Факултет добија научне часописе путем претплате, размене, суиздаваштва или поклона. Економика/бр.112 од 20.09.2009.; Екологија/бр.: 204/18 од 21.03.2018.; Баштина/ бр. 684/18 од 08.11.2018.; Радно и социјално право-часопис за теорију и праксу радног и социјалног права/бр.763/18 од 11.12.2018. Harvard Business Review - кориснички број (Subscriber ID) - 438597528 , од 2009. године; The Economist - ID 04946466, од 2011. године; Fortune - ID 088463977, од 2009. године

Информатички центар је савременом компјутерском опремом. Информатички центар је на располагању наставницима и студентима током читавог дана кроз пружање услуга неопходних за квалитетно извођење студијских програма: скенирање, штампање, нарезивање ЦД и ДВД материјала и др.

Факултет за пословне студије и право има *рачунарску учионицу са 20 рачунара који имају приступ интернету*. Информатички центар је отворен радним даном од 09 – 21 час. На месту запосленог информатичара - администратора налазе се лица са одговарајућим стручним квалификацијама.

Студентима, наставницима и сарадницима је обезбеђена неопходна обука у циљу ефективног коришћења библиотеке и информационих ресурса. Такође им је омогућено бесплатно коришћење радног простора на рачунарима са приступом на интернет.

Предметни наставници редовно на почетку сваког семестра, информишу студенте о *уџбеницима*, помоћној литератури и обавези за доставу исте студентима.

Правилник о уџбеницима садржи потребне аспекте квалитета садржаја, структуре, стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Факултет стимулише сопствено издаваштво тако да наставници који напишу уџбенике, збирке и практикуме Факултет издаје. Планом рада Факултета дефинишу се потребна издања за наредну школску годину. Уџбенике рецензирају компетентна лица. Рецензије се усвајају на Наставном већу.

Факултет се бави и електронским издаваштвом тако да постоје уџбеници и практикуми у електронском облику.

На свим студијским програмима спроводе се редовне анкете везане за издавачку делатност.

Анализом студентске анкете ОБ 1 питање како оцењујете квалитет уџбеника по садржају (савремености и по структури (промери, питања) закључено је да су, студенти углавном задовољни квалитетом уџбеника, радом издавачке делатности, али да постоји потреба за сталним побољшавањем уџбеника из појединих предмета, издавањем нових уџбеника и набавке помоћне литературе, пре свега оне литературе која се односи на практични део.

Квалитет уџбеника, литературе и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем следећих докумената:

- Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности,

Квалитет се прати преко следећих елемената:

- Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу, као и одговарајућа учила, неопходну за савлађивање градива у потребој количини и на време за наставу из сваког предмета, који су унапред познати и објављени
- Факултет доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, Факултет систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим
- Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.
- Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Ова структура и обим се усклађују са природом и садржајем предмета и другим захтевима студијских програма, наставе у целини, као и научно-истраживачког и научно-истраживачког рада
- Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему.
- Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте

услуга

- Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.
- Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.
- Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружили адекватне услове за рад.

За сваки елемент је дефинисан минималан ниво квалитета, као и поступци обезбеђења и контроле квалитета. Елементи квалитета се проверавају и анкетавањем студената и то: Образац ОБ 1, питање: Како оцењујете квалитет уџбеника по садржају (савремености и по структури (промери, питања), Образац ОБ 2, Питања: Како сте задовољни обимом библиотечког фонда? Како сте задовољни квалитетом рачунарске опреме и интернет везе? Како оцењујете компетентност и мотивисаност запослених у библиотеци, рачунарској лабораторији?, Како оцењујете комуникацију са запосленима у библиотеци, рачунарској лабораторији? Како оцењујете продржавање времена рада библиотеке, рачунарске лабораторије?,

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру континуирано се прати, оцењује и унапређује.

Резултати анкете студента су за претходни трогодишњи период (2012-2015). Оцене за све критеријуме који се испитују а везани су за задовољство радом, савременошћу и квалитетом библиотечких и информатичких ресурса као и комуникацијом запослених у овим службама је преко 4 што показује да је овај стандард задовољавајући али да постоји простора за унапређење.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постоји правилник о уџбеницима+++ ➤ Постоје људски ресурси са богатим искуством у издавању уџбеника+++ ➤ Постоји адекватан простор за библиотеку++ ➤ Институционални оквир за праћење и унапређење издавачке делатности на Факултету +++ ➤ Потписан уговор COBISS.RS +++ ➤ Факултет располаже опремљеном рачунарском лабораторијом и информатичким центром за потребе студената +++ ➤ Факултет је располаже адекватним бројем и квалификационом структуром запослених +++ ➤ Факултет развија библиотечку делатност у складу са потребама студијских програма и поседује добро опремљену библиотеку и читаоницу. +++ ➤ Факултет инвестира у набавку библиотечких јединица за потребе нових студијских програма +++ ➤ Факултет континуирано сагледава мишљење студената о опремљености библиотеке, адекватности литературе за	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољан број примерака неких издања уџбеника+++ ➤ Часопис International journal of law and economics који издаје Факултет није категоризован, иако се Факултет и чланови редакције максимално ангажује по том питању ++ ➤ Приликом оцењивања научноистраживачког рада наставника недовољно се вреднују објављени уџбеници ++

<p>одређене предмете путем анкета и резултати анкета упућују на високу оцену+++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет има значајну издавачку делатност и наставници су ангажовани на писању уџбеника +++ ➤ Факулте од 2011. године публикује међународни часопис International journal of law and economics, и који редовно излази три пута годишње ➤ Студентима је преко Е-индекса доступна литература у сваком моменту ➤ Студенти приликом уписа добијају Таблет 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сарадња са другим високообразовним установама и заједничка издавачка делатност+++ ➤ Заједнички рад на преводу светске познате стручне литературе+++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ограничена финансијска средства за набавку нових учила и опреме+++ ➤ Категоризација часописа која није правремена, нови стандарди од стране ресорног министарства.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Задужује се декан да испита могућност повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност, посебно за издавање страних издања
- Потребно је развијати међународну сарадњу са другим факултетима и у циљу размене уџбеника и других публикација.
- Потребно је да свака катедра направи план издавачке делатности и преглед литературе коју треба купити и на тај начин повећа и унапреди библиотечки фонд.
- Задужује се руководилац финансија да за финансијски план наредне године предвиди већа средства за проширење библиотечног фонда
- Унапредити квалитет часописа International journal of law and economics и отклонити све препреке да добије вишу категоризацију.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

стандарди

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку

и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Факултет за пословне студије и право има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање задатака и циљева високошколске установе. Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и одговарајуће студентске организације.

Органи управљања, структура организационих јединица, њихов број, надлежности и одговорности, као и координација и контрола се утврђују Статутом и другим актима Факултета. Систематски се прати и оцењује њихов рад и предузимају мере за унапређење квалитета рада.

Орган управљања Факултета је Савет, органи пословођења декан, продекани и генерални менаџер, а стручни орган - Наставно-научно веће. Катедре се образују у складу са одлуком Наставно - научног већа Факултета за једну или више ужих научних области. Организација и начин рада Катедри регулише се општим актом Факултета.

Савет Факултета: усваја Стратегију обезбеђења квалитета, доноси Статут Факултета; бира и разрешава Декана Факултета; доноси финансијски план; усваја извештај о пословању и годишњи обрачун; даје сагласност на расподелу финансијских средстава; доноси одлуку о висини школарине; доноси опште акте из своје надлежности; обавља и друге послове у складу са Законом и Статутом.

Декан Факултета руководи пословима Факултета, представља Факултет, реализује одлуке Савета и обавља друге послове одређене Статутом и Законом о високом образовању.

Наставно научно веће чине сви стално запослени наставници и сарадници. ННВ се бави свим питањима наставе и стручног рада. Поред сталних комисија за потребе ННВ и управе факултета, формирају се привремене комисије које се баве задацима који су им додељени.

Јавност информација је обезбеђена објављивањем података на сајту Факултета где у студенти, наставници, запослени и остали заинтересовани информисани о свим стварима везаним за делатност Факултета. Сајт Факултета се непрестано ажурира ради што боље информисаности.

Са садржајем нормативних аката углавном су упознати запослени, као и студенти. Представници студентског парламента учествују у креирању нормативних аката.

Делокруг рада ненаставног особља као и њихова организација утврђени су Статутом Факултета и Правилником о систематизацији радних места. Декан доноси Одлуку о избору и распоређивању запослених на послове и радне задатке.

Секретар Факултета обавља послове и радне задатке предвиђене описом послова за ово радно место и одговоран је за законитост и правилност послова који се обављају на Факултетућ

Секретар Факултета по питању остваривања законитости и правилности у раду успоставља сарадњу са другим службама Факултета, са другим факултетима у циљу размене искустава и са ресорним Министарством. Радно место секретара Факултета је технички опремљено да може успешно да обавља послове и радне задатке предвиђене описом радног места.

Библиотекар Факултета је квалификовано стручно лице које ради на прикупљању, стручној обради, чувању и процесуирању библиотечког материјала на коришћење.

Студентску службу чине руководилац службе и референти који су у функцији квалитетне реализације наставног процеса у седишту установе.

Информатичка подршка има за циљ да омогући брзо и квалитетно информисање наставника, студента и других актера у образовном процесу по питањима који се односе на распоред наставе, испита, обавезе наставника и студената. Факултет располаже сајтом као једним од основних инструмената за обезбеђење квалитетне информације и комуникације са свим актерима у наставном процесу, али и шире. Такође, факултет је израдио информационални систем Е индекс, који поред тога што обезбеђује реализацију ДЛС студија, такође свим студентима омогућава приступ видео предавањима, литератури, ППТ презентацијама и материјалима са предавања као и лак преглед распореда часова, испитних рокова, пријаву испита, остварених предиспитних поена и др.

Финансијска служба Факултета је тако постављена да је чине руководилац финансијске службе и специјализована агенција за финансије (књиговодство- рачуноводство) „Биро“, којој су поверени стручни послови око вођења материјалних, финансијских, трошковних и других евиденција. Послови који су поверени финансијској и стручној агенцији су дефинисани уговором. Руководилац финансијске службе координира и контролише приходе, трошкове и одговоран је за правилност вођења материјално-финансијског пословања Факултета.

Финансијска служба је опремљена одговарајућом опремом која омогућава квалитетно вођење финансија и успешно састављање периодичних извештаја и годишњих извештаја, односно завршног рачуна.

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом следећим елементима:

- Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом.
- Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом
- Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање факултетом и предузима мере за њихово унапређење
- Факултет систематски прати и оцењује рад управљачког, пословодног и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада. Посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.
- Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актима Факултета и доступни су јавности.
- Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.
- Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардом 7 за акредитацију Факултета као установе.
- Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

За све елементе квалитета је прописан минимални ниво квалитета, који се утврђује и анкетирањем студената Образац ОБ 2 Мишљење студената, наставника, сарадника, запослених о квалитету управљања факултетом и квалитетом подршке наставним процесу. Образац ОБ 2 обухвата 23 питања од којих се 15 директно односе на квалитет ненаставног особља, 5 руководства Факултета.

Резултати анкете који су дати у прилогу 10.2 показују да су и студенти и наставно и ненаставно

особље на сличан начин оценило рад управљачких органа и служби. Што се тиче анализе података који се тичу ефикасности организације факултета оцена је преко 4.4, Ту су обухваћена и питања о ефикасности рада Савета и ННВ које су такође преко 4.4 а Декана чак 4.60. Студенти су у стању да реално оцене организацију факултета, а сматрамо да су високе оцене за рад ННВ и Сената дате у складу са задовољством ефикасношћу организације факултета. Наши студенти имају прилику да сретну декана прво на предавањима али такође и непосредно на консултацијама или када имају проблем. Сматрамо да је та приступачност, коректан однос и стално отворена врата студентима да се обрате за сва питања довела до овако високе оцене декана.

Веома слични подаци су и код анализе резултата анкете наставника и сарадника и ненаставног особља. Ефикасност организације факултета оцењена је преко 4, Ту су обухваћена и питања о ефикасности рада Савета и ННВ које су такође преко 4 а Декана чак преко 4.5. С обзиром да су запослени много више упознати са радом ННВ и Савета Факултета сматрамо да је ово само потврда добрих оцена студената али са аспекта некога ко учествује у процесу рада и доношења организационих одлука. Такође, и оцена Декана је висока што иде у прилог малопређашњој тврдњи да је декан приступачан и отворен за сарадњу како са студентима, тако и са наставницима, сарадницима и ненаставним особљем. Ово је заправо потврда добре организације рада и управљања Факултетом.

Када се ови подаци упореде са анализом која је урађена у предходном периоду, долазимо до закључка да је задовољство веће, али свакако уједначено у просечним оценама. Можемо закључити да је квалитет управљања високошколском институцијом задовољавајући у дужем временском периоду.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу следећих елемената: Праћење и оцењивање квалитета управљања институцијом, мере за унапређење и Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, мере за унапређење.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом+++ ➤ Квалитет управљања се редовно вреднује+++ ➤ Квалитет ненаставног особља се редовно вреднује+++ ➤ Организациона структура је дефинисана правним актима++ ➤ Информације о запосленима на сајту Факултета се редовно ажурирају. ++ ➤ Информатичка писменост запосленог ненаставног особља је на задовољавајућем нивоу+++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна информисаност студената о раду декана и продекана,а учествују у оцењивању квалитета управљања установом+++ ➤ Недовољно финансијских средстава за усавршавање ненаставног особља+++ ➤ Студенти нису упознати о раду Савета, а износе ставове у анкети++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Могућност бољег информисања студената о управљању факултетом, њеним органима и начину рада+++ ➤ Додатно образовање ненаставног особља +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Непосвећеност и немотивисаност у оцењивању квалитета управљања и ненаставног особља од стране студената+++ ➤ Неискреност у оцењивању колега (ненаставног особља и управљачког кадра) +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Задужен је студент продекан да заједно са деканом покрене иницијативу детаљнијег упознавања студената о факултету као високообразовној установи, са организационом структуром, управљањем и руководством.
- Задужен је декан да повремено организује заједничке скупове наставног и ненаставног особља са циљем да укаже на значај давања искреног одговора у анкетним листићима . Нагласити да анкета није у циљу да се неко казни, већ да се направи један корак даље у постизању квалитета.
- Задужен је декан да направи реалну процену оптерећености ненаставног кадра и предложи план усавршавања. У финансијском плану предвидети средства за усавршавање студентске службе за усавршавање комуникација са студентима и за усавршавање примене нових софтвера за рад студентске службе.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

[стандарди](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Факултет за пословне студије и право је обезбедио квалитетан простор и опрему неопходан за квалитетно извођење свих облика наставе на свим студијски програмима који се реализују у институцији. Факултет за пословне студије и право је као акредитована Установа за потребе реализације наставног процеса на свим акредитованим студијским програмима обезбедио укупан пословни простор у површини од 6561,47 м², од тога у Београду 3910 м² (власништво оснивача факултета на основу уговора о закупу) и то 2110 м² на адреси Јурија Гагарина бр. 149а Нови Београд и 1800 м² на адреси Старо сајмиште бр. 29 Нови Београд, за ВЈ ван седишта установе у Трстенику 1544,10 м² (власништво факултета) , и за потребе реализације студијских програма ДЈС обезбеђено је 1107,37 м² (на основу уговора о закупу), у складу са стандардима за акредитацију, за рад у две смене. Укупно расположиви простор је адекватан и задовољава стандарде и критеријуме о броју квадратних метара по студенту, тако да у Београду (за акредитоване студијске програме) број квадратних метара по студенту износи 2,85м², у Трстенику за ВЈ ван седишта установе број квадратних метара по студенту износи 3,5 м².

Расположиви простор задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко технолошке и хигијенске услове, и има грађевинске и употребне дозволе. Укупно расположиви простор је адекватан и задовољава стандарде и критеријуме о броју квадратних метара по студенту. Обезбеђена је опрема која квантитатвно и квалитативно задовољава постојеће потребе и обим рада за савремено извођење наставе на свим студијским програмима на Факултету. Опрема за извођење наставе је у складу са здравственим и сигурносним стандардима о чему су студенти преко својих

представника обавештени.

У оквиру Факултета налазе се и просторије студентског парламента.

На нивоу Факултета се издвајају значајна средства за савремено опремање, куповину савремене опреме најновијим моделима уређаја, пре свега информационе технологије.

Факултет за пословне студије и право поседује примерене капацитете за квалитетно обављање своје делатности. Обезбеђен је неометан и сталан приступ разним врстама информација у електронској форми. Студенти и особље имају стални приступ рачунарима на радном месту у лабораторијама, кабинетима и читаоници, као и интернет приступ. У администрацији су уведене: електронске евиденције, електронски деловодник итд. Сви студенти, као и запослени су осигурани.

На Факултету су све учионице и амфитеатри опремљени клима уређајима. Факултет располаже опремом за видео конференцијску везу, која омогућује наставницима, сарадницима и студентима свих студијских програма да прате предавања из иностранства и учествују на конференцијама. У циљу несметаног одвијања наставе Факултет располаже опремом за електронско ометање недозвољених уређаја на испитима.

Факултет за пословне студије и право је за студенте организовао обуку за рад на рачунарима и коришћење интернет сервиса у сопственим просторијама и сопственом информационом опремом.

Посебан акценат је на оспособљавање и обуку наставника да ефикасно користе информациону технологију у наставно образовном процесу, као и оспособљавању администрације да са студентима комуницира електронским путем. На тај начин се побољшава квалитет комуникације, а у исто време смањују трошкови.

За извођење студијског програма обезбеђена је потребна информациона технологија коју чине информатичка опрема као и лиценцирани софтвери и приступ Интернету.

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз следеће елементе квалитета:

- Факултет поседује примерене просторне капацитете - учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу, радионице, рачунарске центре и др. за квалитетно обављање своје делатности,.
- Факултет поседује адекватну и савремену техничку, рачунарску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим степенима студија.
- Факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса, научноистраживачког рада и бројем студената .
- Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационом технологијама
- Факултет у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала) .

За сваки елемент је прописан минимални ниво квалитета, а до сазнања о достигнутом нивоу квалитета се долази и из анкета студената и наставног и ненаставног особља. Квалитет се процењује на основу следећих питања: Како сте задовољни адекватношћу простора у коме се одвија настава, Библиотеке, рачунарске лабораторије. Како сте задовољни обимом библиотечког фонда, Квалитетом рачунарске опреме и интернет везе, Савременошћу опреме која се користи у

настави.

У наставку су резултати анкете студената и наставног и ненаставног особља. Према резултатима анкете, просечна оцена је преко 4.50 што је одличан показатељ да ресурски и простор задовољавају како студенте тако и запослене на овој институцији. У ранијим анкетама просечна оцена је била 4.20. Факултет је у међувремену купио нови простор који је савремено оперемио и резултати анкете говоре да је задовољство веће и да је инвестирање у простор било оправдано,

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу следећих елемената: усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената и адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет поседује адекватне просторне капацитете у сопственом власништву, у складу са стандардима и бројем студената+++ ➤ Факултет поседује рачунарске лабораторије за студенте+++ ➤ Факултет поседује рачунарску и другу техничку опрему за запослене+++ ➤ Све просторије су пријатне за боравак, опремљене новим намештајем и опремом++ ➤ Факултет континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и научноистраживачког и стручног рада +++ ➤ Рачунарски центар је на располагању студентима током читавог дана и у њему могу радити семинарске радове, пројекте као и користити интернет у научно-истраживачке сврхе+++ ➤ Зграда установе је прилагођена студентима са посебним потребама +++ ➤ Факултет је предузео мере против плагијата. Завршни рад, као и семинарски рад иде на софтверску проверу аутентичности рада, путем софтвера EPNORUS TURNITIN.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Мали паркинг простор++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сарадња са међународним високообразовним институцијама на пројектима из европских фондова +++ ➤ Прикључивање ЕУ и приступ њеним ресурсима +++	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Смањење привредне активности може негативно утицати у будућности на обезбеђење финансијских средстава, самим тим и на унапређење квалитета на Факултету +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета

одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Континуирано пратити активности установе усмерене на иновирање и боље коришћење простора;
- Планирати активности на унапређењу техничке опремљености, библиотечких јединица и повећању расположивог простора;
- Интензивирати сарадњу са међународним високообразовним институцијама из земаља ЕУ;
- Задужити продекана за научноистраживачки рад за праћење и апликацију за пројекте из европских фондова из којих се може обезбедити део техничке опреме

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. [Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе – **Факултет нема Наставно научне базе**

[стандарди](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Извори финансирања Факултета за пословне студије и право је школарина студената, приход по основу израде пројеката, организација научноистраживачких скупова у земљи и иностранству. На нивоу факултета се доноси План пословања за сваку годину чији део чини Финансијски план. Планови се усвајају на Факултету, на органима управљања. Планови Факултета су на годишњем нивоу и исказују се кроз сегменте: План прихода и расхода, План инвестирања, План планирања каријере, План подизања квалитета ваннаставних активности и план резерви.

Опредељење Факултета је да не повећава школарину, што је доказ да од оснивања Факултета иста није мењана. Политиком расподеле прихода обезбеђује се оптималан развој Факултета налажењем компромиса између издвајања за зараде запослених, текућих трошкова пословања и инвестирања у опрему, односно развој Факултета.

Инвестирање у опрему и простор од изузетне је важности за квалитетан образовни процес обзиром на потребу редовног обављања и брзе амортизације електронске и рачунарске опреме. Инвестиције у опрему и велики проценат вежби са малим групама, значајно поскупљује образовни процес. Факултет је успео да у предходном периоду одговорним пословањем обезбеди простор у сопственом власништву, да га савремено опреми и на тај начин обезбеди сигурну будућност и могућност напредовања и развоја у другим сегментима као што је научно истраживачки рад, квалитет библиотечких и информатичких ресурса, едукација наставног и ненставног особља и сл.

Да би Факултет био привлачнији за све потенцијалне студенте потребно је подизати квалитет образовног процеса у свим сегментима, што изискује и јачу финансијску подршку.

Квалитет финансирања се обезбеђује кроз документа система квалитета:

- Годишњи план пословања Факултета,
- Годишњи финансијски план.

Факултет перманентно анализира финансијско стање а у циљу остваривања солвентности и сервисирања својих обавеза. Пословним планом Факултета који је дефинисан Поступком за обезбеђење квалитета управљања предвиђено је да се управљање финансијама врши на начин да оне обезбеђују несметано вршење наставе на овом студијском програму.

Финансијским плановима Факултета предвиђена су потребна финансијска средства за период трајања студијских програма. Финансијски план садржи јасно представљене будући планиране приходе и расходе по врстама и динамици. Установа је обезбедила у складу са законом потребну банкарску гаранцију.

Факултет у потпуности примењује Упутства за примену Стандарда 12 и прати следеће елементе:

- Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса, научно-истраживачких пројеката и професионалних активности. Обезбеђеност средства се врши путем финансијског плана доступног јавности, за период трајања студијског програма, који је саставни део пословног плана Факултета.
- Извори финансирања Факултета су средства које обезбеђује оснивач, школарина, донације, поклони и завештања, средства из реализације научно-истраживачког и стручног рада, средства остварена од пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга, накнада за комерцијалне и друге услуге, семинара, курсева и других извора у складу са законом.
- Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава, тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.
- Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет.

За сваки елемент је дефинисан минимални ниво квалитета и поступак обезбеђењ и контроле, као и корективних мера.

Континуирано обезбеђивање притицања средстава из свих, а нарочито из главних извора, а складу са финансијским планом, прати декан. У случају застоја у притицању средстава која могу угрозити континуитет наставног процеса, научно-стручног рада и других активности у обављању делатности факултета, декан о томе обавештава Савет, који предузима корективне мере ради обезбеђења планиране динамике и обим притицања финансијских средстава.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност свог финансијског пословања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун. Финансијски извештај сваке календарске године усваја Савет факултета.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу следећих елемената: извори финансирања.

СНАГЕ		СЛАБОСТИ	
➤	Постојање вишегодишњег плана	➤	Све слабија платежна моћ становништва.

<p>финансирања са дефинисаним изворима+++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет одобрава уплате школарине на рате студентима++ ➤ Факултет спроводи рационалну финансијску политику+++ ➤ Финансијским планом предвиђена су средства за унапређивање квалитета наставног и научног рада+++ ➤ Факултет потпуно самостално доноси Финансијски план и самостално финансијски одлучује.+++ ➤ Факултет има могућност да спроводи активности како би увећао сопствени приход+++ 	<p>тако и будућих студената+++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Нередован прилив средстава од школарина студената+++ ➤ У наредном периоду неопходно је обезбедити средства из различитих извора+++ ➤ Известан број запослених није довољно мотивисан да учествује у делатностима које обезбеђују додатни прилив средстава++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Интензивирање сарадње са привредом и остваривања прихода на основу консалтинга, курсева иновирања знања итд.++ ➤ Ширење тржишта кроз нове студијске програме++ ➤ Боља маркетинг кампања 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Платежна моћ становништва+++ ➤ Значајно смањен наталитет+++ ➤ Долазак иностраних факултета са дампинг ценама++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета је дал предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Задужује се декан да иницира активности на промоцији нових студијских програма у циљу повећања броја уписаних студената.
- Задужује се декан да иницира сарадњу са привредом ради пружања консултантских услуга и услуга перманентног образовања.
- Размотрити могућности уштеде и смањења непотребних издатака.

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. [Финансијски план](#)

Прилог 12.2. [Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

[стандарди](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Факултет за послевне студије и право обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета што је дефинисано Статутом, Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета.

Представници студената су укључени у рад Факултета, кроз рад Студентског Парламента. Студентски представници су чланови Савета Факултета, ННВ, Комисије за контролу квалитета

и Комисије за обезбеђење квалитета.

Студенти износе своје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Факултета преко својих представика у комисијама Факултета и кроз свакодневне контакте са запосленима.

Дефинисане су следеће студентске анкете:

- Мишљење активних студената о квалитету наставног процеса, наставника и сарадника,
- Мишљење активних студената о квалитету управљања факултетом и квалитета подршке наставном процесу
- Мишљење кандидата за упис на факултет за оцену квалитета комуникације запослених са странкама
- Мишљење дипломираних студената о квалитету рада факултета и стечених компетенција свршених студената и Непосредни разговори Декана и продекана са студентима

Улога студената је посебно дефинисана Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета.

Организовање активног учешћа студената у перманентном осмишљавању, реализацији развоја и евалуацији студијских програма у оквиру курикулума, као и развоју метода оцењивања, спроводи Комисија путем анкете студената, на крају сваког семестра. Из анкете Комисија идентификује мишљења и предлоге студената о начинима развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања.

Факултет обавља анкетирање на основу 5 врста образаца, од којих су 4 намањени студентима: Образац ОБ 1 - Мишљење активних студената о квалитету наставног процеса, наставника и сарадника са 14 питања), Образац ОБ 2 - Мишљење активних студената о квалитету управљања факултетом и квалитета подршке наставном процесу са 23 питања) Образац ОБ 4 Мишљење кандидата за упис на факултет за оцену квалитета комуникације запослених са странкама са 8 питања. Образац бр 5 - Мишљење дипломираних студената о квалитету рада факултета и стечених компетенција свршених студената, са 15 питања).

Улога студената у самовредновању и провери квалитета обухвата следеће елементе квалитета:

- Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за контролу квалитета факултета што је дефинисано Статутом и Правилником.
- Представници студената су чланови Савета Факултета и ННВ, што је дефинисано Статутом и Правилником.
- Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета факултета.
- Анкетирање студената кроз које они дају ставове и мишљења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања.
- Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

За сваки елемент је дефинисан минимални ниво квалитета, као и поступак контроле и корективних мера.

прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу следећих елемената: студентска евалуације институције, студијских програма, наставе.

СНАГЕ

СЛАБОСТИ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постојање Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета +++ ➤ Дужи временски период у којем се спроводи студентска евалуација+++ ➤ Постоји софтверска подршка у спровођењу процеса анкетирања и обраде анкета++ ➤ Студенти учествују у самовредновању и провери квалитета +++ ➤ Студенти учествују у раду органа и стручним телима Факултета +++ ➤ Постоји институционалан оквир за укључивање студената у рад Факултета +++ ➤ Представници Студентског парламента активно учествују у раду Факултета ➤ Студенти активно учествују у процесу самовредновања, анализи резултата самовредновања и креирању корективних мера+++ ➤ Студенти активно учествују у развоју и оцењивању студијских програма +++ ➤ Студенти учествују у промотивним активностима Факултета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно брзи одговор на студентске предлоге. Успорена имплементација+++ ➤ Недовољна сарадња са представницима студентског парламента у доношењу мера побољшања квалитета. ++ ➤ Неоправдан страх студената да објективно изнесу мишљења и предлоге по питању квалитета Факултета.+++ ➤ Избор правог тренутка за евалуацију студената+++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Детаљна анализа и критичко промишљање о питањима у анкетама (обрасцима) у циљу рационализације броја питања++ ➤ Драгоцена су искуства других студентских организација о учешћу у раду Факултета + ➤ Бржа имплементација студентских предлога++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Општа незаинтересованост и малодушност студената+++ ➤ Студенти очекују брзу реакцију Факултета након спроведених анкета, међутим законска регулатива у тој области је прилично нефлексибилна +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Комисија за обезбеђење квалитета се задужује да направи детаљану анализу до садашњег спровођења самовредновања са становишта ефикасности коришћена питања у анкетама (обрасцима) у циљу редукације броја питања и на тај начин се повећала ефикасност и ефикасност анкетирања, као и заинтересованости студената;
- Комисија за обезбеђење квалитета треба да интензивира сарадњу са студентом продекана и представницима студентског парламента и да их образује о значају система квалитета укључујући и значај евалуација и анкета;
- Радити на успостављању боље сарадње између Комисије за обезбеђење квалитета и Студентског парламента у циљу веће инволвираности парламента у процесу одлучивања;
- Потребно је вршити едукацију студената у погледу њихове улоге у обезбеђењу квалитета Факултета, значају њиховог ангажовања у раду стручних тела Факултета, односно указати на значај искреног и објективног изношења мишљења и ставова.
- Радити на правовременом имплементирању предлога студената за побољшање квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 [Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

стандарди

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Факултет за пословне студије и право континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Факултет доследно спроводи утврђене стандарде и поступке за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета .

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање и усклађивање са сродним страним високошколским установама и студијским програмима у погледу квалитета. Факултет у остваривању стратегије квалитета перманентно размењује информације са другим високошколским установама које остварују добре резултате посебно у едукацији студената.

Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике преко Наставно-научног већа, а студенте преко Студентског парламента.

Факултет је дефинисао минимални ниво квалитета елемената овог стандарда:

- Факултет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења.
- Факултет обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.
- Факултет обезбеђује редовне повратне информације од послодаваца, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.
- Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.
- Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.
- Са резултатима самовредновања факултет упознаје наставнике и сараднике, студенте, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност путем одговарајућег извештаја.

За сваки елемент квалитета је одређен и поступак обезбеђења, контроле и корективних мера.

Наставно веће је именovalo Комисију за контролу квалитета у следећем саставу:

Р.Б.	Презиме, средње слово, име	Звање
1	Симић М. Жељко	Редовни професор

2	Арсенијевић М. Оља	Редовни професор
4	Здравковић М. Бојан	Дипломирани правник
5	Радовић Р. Христана	Асистент
6	Поднар Г. Александра	Студент

Комисија се састаје редовно и разматрају питање квалитета Установе

Наставно веће је именovalo Комисију за обезбеђење квалитета у следећем саставу:

Р.Б.	Презиме, средње слово, име	Звање
1	Милошевић Ж. Милан	Редовни професор
2	Арсенијевић М. Оља	Редовни професор
3	Тешановић М. Бранко	Редовни професор
4	Здравковић М. Бојан	Дипломирани правник
5	Станковић Д. Владан	Асистент
6	Рафаел С. Виктор	Студент
7	Пећић Т. Биљана	Студент Трстеник

Комисија се састаје редовно и разматрају питање квалитета на Факултету.

Одговорно лице за квалитет на нивоу Установе: Арсенијевић М. Оља, Редовни професор

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постојање правилника за самовредновање и оцењивању квалитета++ ➤ Постојање комисије за обезбеђење квалитета +++ ➤ Постојање комисије за контролу квалитета+++ ➤ Постојање лица задуженог за квалитет+++ ➤ Усаглашеност стратегије обезбеђења квалитета и стратегије развоја установе++ ➤ Факултет има обезбеђену инфраструктуру за редовно систематско праћење и обезбеђење квалитета +++ ➤ На факултету се континуирано реализује и контролише процес обезбеђења и унапређења квалитета +++ ➤ Процес прикупљања података о квалитету спроводи се периодично према календару и у складу са одговарајућим правилницима, процедурама и ванредно по потреби +++ ➤ Факултет има успостављене и утврђене процедуре и поступке за периодичну проверу свих важних показатеља +++ ➤ Усвојена документа везана за контролу квалитета доступна су јавности на интернет страници Факултета ++ ➤ Факултет је унапредио информатичке могућности, тако да може одговорити потребама контроле и унапређења квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Превелика улога и задаци у обезбеђењу квалитета су делегирани комисији за обезбеђење квалитета и комисији за контролу квалитета, које нису професионално већ изборно тело+++ ➤ Превише административних послова се захтева од Комисија ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Професионализација функције квалитета, увођење места менаџера квалитета++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна мотивисаност чланова Комисије за континуирано унапређење система

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Стварање посебне организационе јединице која би се бавила обезбеђењем квалитета по узору на европске високообразовне институције ➤ Додана стимулација за ангажовање чланова комисија за обезбеђење квалитета и комисије за контролу квалитета 	<p>квалитета и истрајавање на спровођењу мера и активности +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Комисија се мења (посебно чланови из реда студената), а увођење нових чланова захтева предходно упознавање чиме се нарушава континуитет +++
--	--

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019. године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Задужује се декан да испита могућност увођења новог радног места - менаџера квалитета ради професионализације функције квалитета
- Задужује се декан да изгради механизма финансијског и нефинансијског мотивисања чланова обе Комисије за истрајавање на континуираном спровођењу система квалитета .
- Повећати број обучених проверивача система управљања квалитетом.
- Развити сарадњу са послодавцима, како би се повећао број анкетираних послодаваца. Факултет није редовно добијао повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о компетенцијама - радним способностима и вештинама дипломаца
- Разрадити систем комуницирања и прикупљања података од послодаваца, представника Националне службе и др.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 [Информације презентоване на сајту Универзитета о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада Универзитета](#)

стандарди

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 15

Факултет самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија у складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета. Садржина студијског програма докторских студија усклађена је са релевантним одредбама Закона о високом образовању и Статута Факултета. Структура и основни елементи студијских програма утврђени су и Правилником о докторским академским студијама и поступку израде и одбране докторске дисертације, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета.

Факултет за пословне студије и право има организован научноистраживачки рад у области

друштвених наука-економија, менаџмент и бизнис, право и политичке науке.

Своју компетентност и спремност за реализацију докторских студија Факултет доказује на основу следећих чињеница:

- Факултет за пословне студије и право је првобитно акредитован у области друштвених наука-економија, менаџмент и бизнис од стране Одбора за акредитацију научноистраживачких организација бр.021-01-61/120 од 23.03.2009.године. Од стране истог Одбора је поново акредитован одлуком број: 612—00-00091/2014-17 од 09.06.2015. год. у области друштвених наука-економија, менаџмент и бизнис, право и политичке науке. Факултет је **трећи пут акредитован од стране Одбора за акредитацију научно-истраживачких организација** број: 660-01-00002/7 од 03.09.2019.год. за обављање научноистраживачке делатности у области друштвених наука- економија, менаџмент и бизнис, право и политичке науке, јер испуњава услове прописане у члану 5. и члану 10. правилника о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација.
- Факултет има краткорочни и дугорочни програм научно-истраживачког рада и развоја научно-истраживачког продмлатка. Факултет константно води бригу о научном подмлатку и унапређењу научноистраживачког процеса. У обављању своје делатности факултет обједињује образовни и научно-истраживачки рад као делове јединственог процеса образовања. Научна истраживачка јединица пословних студија Факултета опремљена је одговарајућом опремом за научно-стручни рад, адекватном научно-истраживачком литературом, приступом електронским научним базама података; за несметан рад научно-истраживачке јединице обезбеђени су финансијски и остали материјални ресурси.
- На Факултету је до сада одбрањено 45 докторских дисертација, 14 магистарских теза, које су дале значајан научни допринос кроз бројне квалитетне публикације у домаћим и међународним часописима, као и публиковане монографије. Оквир за израду докторских дисертација су научно-истраживачки пројекти који се реализују на факултету, као и бројна сарадња са институцијама у земљи и свету.
- Број од преко 1810 објављених публикација у објављених у последњих 10 година од којих 334 у преходној години, 56 радова са списка ССЦИ листе указује на опредељење оснивача, менаџмента, наставника и сарадника Факултета да се озбиљно баве истраживачким радом, како би резултати били прихваћени и објављени у релевантним часописима. Од битног значаја је и чињеница да наставници и сарадници факултета активно учествују у развоју научних области кроз учешће и вођење научних истраживања, објављивању и презентацији резултата на многим међународним научним скуповима и у реномираним часописима. Један број наставника факултета су чланови уређивачког одбора и рецензенти у међународним часописима.
- На факултету се тренутно реализује 24 од којих је 16 научноистраживачких пројеката, и 8 пројеката у сарадњи са привредом и другим институцијама. Научна сарадња с реномираним иностраним научним институцијама једно је од основних опредељења факултета. Факултет за пословне студије и право активно учествује у међународним научноистраживачким пројектима.
- Број од 59 наставника, асистената и сарадника укључених је у научноистраживачке пројекте факултета. Укупан број наставног особља на нивоу установе је 135 од којих 95 наставника и 40 сарадника у настави. Од укупног броја наставника 56 наставника је у радном односу са пуним радним временом, 5 наставника је у непуну радном односу и 34 наставника је у допунском ангажовању. Од укупног броја сарадника у настави 17 сарадника су у радном односу са пуним радним временом, 1 сарадник је у непуну радном односу и 22 сарадника је у допунском ангажовању
- Факултет је акредитован за 2 студијска програма докторских студија Менаџмент и бизнис и Право и економија. На студијском програму Менаџмент и бизнис докторских студија ангажовано је 14 наставника компетентних за извођење наставе у складу са стандардима, од којих 13 наставника у пуном радном времену и 1 наставник по уговору о извођењу

наставе; 11 наставника испуњавају услове за менторство, од којих 10 наставника у пуном радном времену и 1 наставник по уговору о извођењу наставе. Процент часова предавања који изводе наставници са 100% радног времена је 94.4%. На студијском програму Право и економија је ангажовано укупно 11 наставника, од којих је 6 наставника у радном односу са пуним радним временом, што представља 69,57% часова предавања које изводе ови наставници. Осталих 5 наставника је у допунском радном односу. Од укупног броја наставника ангажованих на овом студијском програму 7 наставника испуњава услове за ментора.

- Компетентност свих наставника је утврђена на основу научних радова објављених у међународним и домаћим часописима, зборницима са међународних научних скупова, објављених монографија и уџбеника. Сви наставници имају више од 12 остварених М бодова за објављене радове у категоријама дефинисаним Правилником о измени стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија, што указује да су способни за извођење наставе на студијским програмима докторских студија. Наставници компетенције за извођење наставе на докторским студијама доказују списком радова и подацима о учешћу у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима.
- На Факултету има 11 наставника ангажованих са пуним радним временом који задовољавају критеријуме да буду ментори у изради доктората, јер имају више од 24 остварених М бодова за објављене радове у категоријама дефинисаним Правилником о измени стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија, што указује да су способни да буду ментори на овом студијском програму докторских студија. Дефинисана је процедура именовања ментора у којој се проверава да ли ментор задовољава услове стандарда.
- Факултет је остварио сарадњу са више од 100 високообразовних и других установа из земље и света, која се огледа кроз заједничке научноистраживачке и друге пројекте, међународне научне конференције, издавачку делатност, размену наставника и студената идр.

Програми докторских студија на Факултету за пословне студије и право представљају логичан наставак основних и мастер академских студија (добијена уверења о акредитацији на основним и мастер студијама у области менаџмент и бизнис, права и економије), заснованих на препорукама Болоњске декларације кроз које су студенти добили фундаментала знања из одговарајућих научних дисциплина.

Факултет прати, анализира и унапређује постизање научних, односно уметничких способност и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи:

- научноистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом и презентују јавности;
- доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;
- развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе;

Студирањем на докторским студијама развијају се код сваког студента способности креативног размишљања и закључивања, самосталног и тимског рада. Кроз истраживачке активности, које су циљеви студијских програма, код студената се развија систематски и аналитички приступ решавању проблема који се пре свега заснива на проучавању и анализи досадашњих знања и достигнућа у оквиру поља истраживања објављених у научним часописима, зборницима међународних научних конференција и другим изворима научних информација укључујући светске референтне базе научних података.

Од студента докторских студија се очекује да самостално спроводи оригинална научно и практично релевантна истраживања феномена и проблема у области менаџмента и бизниса, права и економије, писање и објављивање научноистраживачких радова, учествовање и презентација резултата истраживања на међународним научним скуповима. Рад мора бити објављен или прихваћен за објављивање у часопису са листе часописа категорисаних од стране ресорног министарства.

Овом аспекту образовања младих научника на Факултету за пословне студије и право се придаје велика важност. Факултет је од 2011. године организатор и суорганизатор међународних научних конференција „Application of new technologies in management and economy“, „Law, Economy and Management in Modern Ambiance“, „Холокауст“ подржане од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, национална научна конференција „ЕКОЛОГИКА“ у сарадњи са научним-стручним друштвом за заштиту животне средине Србије, факултетима из земље и иностранства, са којима је Факултет потписао споразуме, национална научна конференција „Савремени проблеми и могућа решења стратегије и стратегијског менаџмента“ подржана од стране ресорног министарства. На овим међународним конференцијама годишње учествује преко 300 учесника из 10 земаља света. О томе најбоље сведоче зборници радова са ових конференција са међународним уређивачким одбором и рецензентима. Зборници са ових конференција су финансирани од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Факултет је 2011. године покренуо и међународни научни часопис „International journal of Economics & Law“ у сарадњи са међународним високообразовним институцијама, који излази 3 пута годишње, који је уврштен у HEINONLINE и Erih Plus базу. Такође, факултет је организовао низ међународних и стручних скупова у сарадњи са локалном самоуправом, другим привредним институцијама и друштвима. И ове године Факултет је суорганизатор међународног научног скупа за студенте, на којима је до сада учествовало преко 500 студената са преко 20 факултета из земље и иностранства.

Факултет посебно прати и подстиче надарене студенте да се баве научноистраживачким радом, и у том правцу су издвојена финансијска средства за развој научноистраживачког подмлатка.

Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Факултета, утврђени су стандарди квалитета студијских програма, њихова припрема и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативни и квантитативни показатељи на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником се предвиђају и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијских програма докторских академских студија показује да испуњава све неопходне стандарде његовог квалитета, што значи да:

- има 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- садржи све елементе утврђене Законом;
- има научно утемељење;
- курикулум студијског програма докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других) ;
- сврха студијског програма докторских студија је јасно и недвосмислено формулисана и у складу је са основним задацима и циљевима Факултета;
- циљеви студијског програма докторских студија су дефинисани (постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Факултета;
- савладавањем студијског програма докторских студија студент стиче опште и

специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности

- курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис, као и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, која је самостални научни рад студента;
- постоји усклађеност студијског програма докторских студија са савременим светским токовима и стањем у области менаџмента и бизниса, правних и економских наука и упоредивост са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;
- Факултет уписује студенте на студијски програм докторских студија у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и својим ресурсима, с тим што се услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђују Законом о високом образовању, Статутом Факултета, као и Правилником о докторским академским студијама и поступку израде и одбране докторске дисертације
- услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности на сајту Факултета.
- курикулуми студијског програма докторских студија и силабуси у оквиру програма утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; докторска дисертација представља самостални научноистраживачки рад, који се оцењује на основу њеног научног доприноса.
- Као основа у конципирању наставног плана ДС Менаџмент и бизнис коришћени су програми следећих образовних институција у свету који су еквивалентни програмима наших докторских студија, уз неопходно прилагођавање домаћим условима:

The University of Manchester

1. Alliance Manchester Business School

<https://www.mbs.ac.uk/study/phd/business-and-management/>

2. Atlantic International University,

http://www.aiu.edu/university/Major/Doctorate/Business_Management/?gclid=CMy9jeTTwbICFUfKtAodJioAFQ

3. University of Surrey, Guildford, Surrey GU2 7XH, United Kingdom

<https://www.surrey.ac.uk/postgraduate/management-and-business-phd>
<https://www.surrey.ac.uk/business-school/research/themes>

4. Capella University Minneapolis, SAD

http://www.capella.edu/schools_programs/business_technology/phd/general_business_management.aspx
<https://www.capellaresults.com/outcomes/business-management-phd-program/>

5. [Newcastle University](https://www.ncl.ac.uk/postgraduate/courses/degrees/business-management-london-phd/#profile)

<https://www.ncl.ac.uk/postgraduate/courses/degrees/business-management-london-phd/#profile>
<https://www.ncl.ac.uk/postgraduate/courses/degrees/business-management-london-phd/#training&skills>

- Као основа у конципирању наставног плана ДС Право и економија коришћени су програми следећих образовних институција у свету који су еквивалентни програмима наших докторских студија, уз неопходно прилагођавање домаћим условима:

1. **EDLE – Euroean Doctorate in Law and Economisc , Program dostupan na: Univerzitet Rotterdam, Univerzitet Hamburg, Univerzitet Bologna**

<http://www.edle-phd.eu/index.php/programme-structure>
<http://www.edle-phd.eu/index.php/new-research-topics/9-infos-for-doctoral-students/27-reasearch-topics-bologna>
<http://www.edle-phd.eu/index.php/new-research-topics/9-infos-for-doctoral-students/28-reasearch-topics-hamburg>
<http://www.edle-phd.eu/index.php/new-research-topics/9-infos-for-doctoral-students/29-research-topics-rotterdam>

2. **VanderbiltUniversity, Law School, Law and economics PHD, Neshville**

<http://law.vanderbilt.edu/academics/academic-programs/phd-program-in-law--economics/index.aspx>
<http://law.vanderbilt.edu/phd/curriculum.php>

3. **Goethe University, Frankfurt, Nemačka,**

<http://www.hof.uni-frankfurt.de/lemf/>
http://www.hof.uni-frankfurt.de/fileadmin/user_upload/lemf/Files/studienverlaufsplan_II.m.pdf
http://www.hof.uni-frankfurt.de/fileadmin/user_upload/lemf/Files/ph_d_in_law_and_economicsstudienverlauf.pdf

4. **Stanford University, California,**

<https://law.stanford.edu/education/degrees/joint-degrees-within-stanford-university/law-and-economics>
<https://law.stanford.edu/education/jd-graduation-information/courses-approved-by-the-curriculum-committee-to-meet-specific-graduation-requirements/>

5. **Universitet Bocconi, Milano, Italija**

http://www.unibocconi.eu/wps/wcm/connect/SitoPubblico_EN/Navigation+Tree/Home/Schools+and+Programs/PhD+School/PhD+in+International+Law+and+Economics/?lang=en
<https://law.stanford.edu/education/jd-graduation-information/courses-approved-by-the-curriculum-committee-to-meet-specific-graduation-requirements/>

6. **Doctoral School of Law of Università di Torino** and Collegio Carlo Alberto, Turin, ITALY; IEL- International Programme in Comparative Analysis of Institutions, Economics and Law, program phd: Comparative Analysis of Institutions, Economics and Law,

<http://www.iel.carloalberto.org/Overview/IEL-PhD.aspx>
<http://www.iel.carloalberto.org/Programme/Courses-and-Tutorials.aspx>

Начин и поступак припреме и одбране докторске дисертације уређен је Статутом Факултета и Правилником о докторским академским студијама и начину и поступку израде и одбране докторске дисертације. Декан Факултета, на предлог Наставно – научног већа Факултета,

одређује састав *Комисије опонената*, која има задатак да, учешћем признатих научника са државних, приватних и иностраних факултета, да научни допринос изради докторске дисертације, поштујући прописане стандарде и научне захтеве у том смислу.

Рукопис докторске дисертације иде на софтверску проверу аутентичности дисертације, путем софтвера EPHORUS TURNITIN. Факултет је потписао уговор о сарањи са пружаоцем услуга, холандском компанијом EPHORUS, лидером на превенцији плагијата, научних и других писаних радова.

Одбрана докторске дисертације је јавна а датум одбране се објављује на огласној табли и сајту Факултета. Одбрана докторске дисертације се снима и путем интернета се преноси у форми – **LIVE-STREAM**, па свако заинтересован са стране може уживода гледа, да се укључи, поставља питања и добије одговор, односно учествује у дискусији.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских академских студија обезбеђени су одговарајући просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената. Обезбеђен је неометан и сталан приступ разним врстама информација у електронској форми. Студенти имају стални приступ рачунарима на радном месту у лабораторијама, кабинетима и читаоници, као и интернет приступ. Студенти докторских студија имају приступ базама података које су неопходне за израду докторских дисертација и за научноистраживачки рад (COBISS и др). Сваки студент приликом уписа од стране факултета добија бесплатно **таблет**, има свој **електронски индекс** са свим битним информацијама из наставе, обавезама исл.

Факултет има презентацију у бази истраживача и истраживачких организација E-CRIS.

Факултет је повезан у базу HEINONLINE и у Erih Plus bazu. Факултет је повезан у Информациони систем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Доситеј – Регистар истраживача Србије РИС - идентификациони број установе: 6194.

Студијски програм докторских академских студија права припрема се и усваја на начин предвиђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Унион “ Никола Тесла“ и Статутом Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне студијског програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Комисије за обезбеђење квалитета. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета Унион “ Никола Тесла“ у Београду.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Комисије за контролу квалитета и Комисије за обезбеђење квалитета и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованом студијском програму докторских академских студија, условима и начинима његовог остваривања, као и о условима за стицање научног назива Доктор наука – менаџмент и бизнис и Доктор наука – правно-економске науке, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (сајт Факултета), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма докторских академских студија, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су Правилником, објављени су на сајту Факултета, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета предвиђени су стандарди квалитета студијског програма, као и поступци за обезбеђење квалитета.

Факултет обезбеђује менторски рад као подршку сваком студенту, како би на тај начин непрекидно пратио и анализирао напредовање студента кроз стицање знања и вештина неопходан за даљи развој каријере и напредак у истраживању и раду на пројектима. Континуирано се прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте. У том правцу наставници су у обавези да годишње достављају Образац за НИО наставника и сарадника ОБ-14.

Факултет депонује докторске дисертације пројекте у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности (сајт факултета) и обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата које је кандидат остварио.

У претходном периоду квалитет студијског програма докторских академских студија оцењивали су само студенти докторских студија.

Резултати анкетања студената докторских студија Факултета показују да важећи студијски програми докторских академских студија Менаџмент и бизнис и Право и економија обезбеђују остваривање циљева који су дефинисани тим студијским програмима. Из извештаја о резултатима анкете студијских програма докторских академских студија Менаџмент и бизнис и Право и економија произлази закључак да су студенти задовољни квалитетом студијских програма.

Студијски програм ДС МЕНАЏМЕНТ И БИЗНИС

Анкета је вршена на три генерације студента и резултати показују да су студенти задовољни наставницима који су ангажовани на овом студијском програму по свим критеријумима и то:

Стимулисање студентског интересовања за градиво	5,00
Контакт са студентима у току наставе	5,00
Спремност за сарадњу са студентима ван наставе	5,00
План наставе се реализује по унапред утврђеном временском распореду извођења наставе (предавања, вежбе, консултације, испити)	5,00
План наставе се реализује по унапред утврђеном садржају предмета	5,00
Којом оценом би оценили интерактивност наставе?	4,83
Колико су примери из праксе присутни у настави?	4,83
Колико Вас настава подстиче на креативност и самосталност у раду?	4,83
Да ли стечена знања можете применити у пракси?	5,00
Оцените разумљивост и јасноћу у објашњавању	5,00
Како оцењујете педагошку способност наставника/сарадника?	5,00
Како оцењујете квалитет уџбеника - по садржају (савременост)	5,00
Како оцењујете квалитет уџбеника - по структури (примери, питања)	5,00
Предавања/вежбе похађам	
Редовно (> 80%)	90,00
Повремено (око 50%)	10
Ретко (< 30%)	0

Анализа овог програма је обухватила све три године. У анкетирању је учествовало преко 90% студената. Оно што посебно истиче овај студијски програм је редовност студента на настави. У том смислу оцјене које су заиста одличне на свим годинама студија, показују да смо ангажовали компетентне наставнике и да је савременост и актуелност студијског програма испуњена 100%

Студијски програм ДС ПРАВО И ЕКОНОМИЈА

Анкета је вршена на три генерације студента и резултати показују да су студенти задовољни наставницима који су ангажовани на овом студијском програму по свим критеријумима и то:

Стимулисање студентског интересовања за градиво	5,00
Контакт са студентима у току наставе	5,00
Спремност за сарадњу са студентима ван наставе	5,00
План наставе се реализује по унапред утврђеном временском распореду извођења наставе (предавања, вежбе, консултације, испити)	5,00
План наставе се реализује по унапред утврђеном садржају предмета	5,00
Којом оценом би оценили интерактивност наставе?	4,83
Колико су примери из праксе присутни у настави?	4,83
Колико Вас настава подстиче на креативност и самосталност у раду?	4,83
Да ли стечена знања можете применити у пракси?	5,00
Оцените разумљивост и јасноћу у објашњавању	5,00
Како оцењујете педагошку способност наставника/сарадника?	5,00
Како оцењујете квалитет уџбеника - по садржају (савременост)	5,00
Како оцењујете квалитет уџбеника - по структури (примери, питања)	5,00
Предавања/вежбе похађам	
Редовно (> 80%)	100,00
Повремено (око 50%)	0
Ретко (< 30%)	0

Анализа овог програма је обухватила све три године. У анкетирању је учествовало преко 90% студената. Оно што посебно истиче овај студијски програм је редовност студента на настави. У том смислу оцјене које су заиста одличне на свим годинама студија, показују да смо ангажовали компетентне наставнике и да је савременост и актуелност студијског програма испуњена 100%.

- Постоји правилник о докторским академским студијама и поступку израде и одбране докторске дисертације +++
- Факултет је акредитован као научноистраживачка организација+++
- Наставни кадар на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију је компетентан и мотивисан +++
- Компетентност ментора према стандардима+++
- Подаци о студијским програмима докторских студијама су јавно доступни на сајту факултета +++

- Одлазак потенцијалних кандидата за упис на докторске студије у иностранство (++)
- Немогуће укључивање докторанада на постојеће научне пројекте ресорног министарства+++
- Продужавање пројектног циклуса од стране ресорног министарства, без могућности укључивања нових истраживача+++
- У јавности лош имиџ створен за докторске студије због плагијата, још један повод за одлазак надарених студената у иностранство++

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет има остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету+++ ➤ Факултет прати, анализира и унапређује постизање научних и академских и специфичних практичних вештина својих студената+++ ➤ Најбољи студенти ангажовани у својству асистента+++ ➤ Факултет има сопствене материјалне и научноистраживачке ресурсе, простор и опрему за студенте докторских студија+++ ➤ Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области менаџмента и бизниса, права и економије и упоредивост са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа+++ 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Повећати сарадњу са високообразовним установама из окружења и заједнички конкурисати за међународне пројекте и финансирање докторанада из европских извора.+++ ➤ Објављивање конкурса ресорног министарства за научноистраживачке пројекте+++ ➤ Тенденција и потреба младих за усавршавањем у академском и научном раду (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ригорознији стандарди у овој области који захтевају параметре које млађе високошколске установе не могу испунити++ ➤ Иностране институције са повољнијим условима и атрактивнијим програмима++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15

На основу урађене SWOT анализе Комисија за обезбеђење квалитета Факултета је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је на седници Савета Факултета одржаној 09.12.2019.године усвојен једногласно. Предлог мера и активности за унапређење квалитета садрже следеће:

- Потребно је наставити са иновирањем и унапређењем свих процеса везаних за унапређење квалитета докторских студија;
- Наставити са одабиром компетентних чланова Опонентске комисије у зависности од теме докторске дисертације и области истраживања;
- Наставити са праћењем студијско истраживачког рада-семинара, радова докторанда и рукописа докторске дисертације кроз софтверску проверу аутентичности, путем софтвера EPHORUS TURNITIN;
- Наставити са снимањем одбрана докторских дисертација и преношења путем интернета у форми – **LIVE-STREAM**;
- Часопис факултетски ИЈЕЛ без обзира што је уврштен у HEINONLINE и у Erih Plus bazu унапређивати за већу националну категоризацију и континуирано промовисати међу докторандима.
- Активности катедри факултета за нове научноистраживачке пројекте и публикације резултата;

- Активности на спровођењу цитата у високоранжираним часописима;
- Поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе континуирано предочити студентима.
- Оснивање савета докторских студија који ће се, поред већ формираних других организационих јединица, бавити уједначавањем квалитета свих доктпрских сзудија.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. [Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,](#)

Табела 15.2. [Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа... \)](#)

Табела 15.3. [Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

Прилог 15.1 [Правилник докторских студија](#)

Прилог 15.2 [Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

Прилог 15.3 [Одлуке о именовању чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

Прилог 15.4 [Правилник о избору ментора](#)

Прилог 15.5 [Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта](#)

[стандарди](#)

III ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА НА ФАКУЛТЕТУ ЗА ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ И ПРАВО

На основу Закона о високом образовању, Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање, Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Факултета за пословне студије и право, Универзитета Унион „Никола Тесла“, Београд, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, Савета Факултета, на седници одржаној 09.12.2019.године донело је

Општу оцену испуњености стандарда са предлогом будућих мера:

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Унапредити рад Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за контролу квалитета и осигурати сарадњу са свим субјектима обезбеђења квалитета Факултета;
- Мотивисати чланове Комисије за обезбеђење квалитета, како би били још успешнији и ефикаснији у свом раду;
- Континуирано радити на едукацији наставног и ненаставног особља у циљу унапређења квалитета;
- Мотивисати недовољно заинтересовано наставно и ненаставно особље у циљу унапређења квалитета;
- Санкционисати чланове комисије за контролу квалитета и друге субјекте који не

- испуњавају преузете обавезе и не придржавају се прописаних процедура;
- Доносити и усвајати Акциони план за сваку школску годину, пратити реализацију планираних активности на унапређењу квалитета;
- Усвојену Стратегију, као и пратеће документе и у наредном периоду промовисати и периодично преиспитивати.

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Потребно је континуирано преиспитивати елементе система обезбеђења квалитета.
- Потребно је креирати подстицајне мере за запослене и студенте да учествују и унапређењу квалитета и санкционисати чланове који не доприносе унапређењу квалитета.
- Континуирано спроводити едукацију наставника и ненаставног особља за спровођење поступака и активности у процесу управљања квалитетом.
- Тежити бољој усклађености стандарда за унапређење студијских програма са стандардима развијених европских земаља.
- Потребно је техничку подршку обезбеђењу квалитета учинити ефикаснијом.

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета Оцена испуњености стандарда :

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Боље информисати студенте о предложеним мерама на основу резултата анкета које су попуњавали
- Континуирано едуковати студенте и студентски парламент о значају система квалитета, укључујући и значај евалуација и анкета у циљу повећања иницијативе студената у процесу самовредновања.
- Организовати курсеве унапређења квалитета којима ће присуствовати студенти, наставници и стручно особље у циљу информисања о које се односе на унапређење обезбеђења квалитета.
- Увести праксу претходног едуковања студената чланова органа Факултета у вези са системом обезбеђења квалитет, непосредно након студентских избора у априлу месецу;
- Документе везане за систем обезбеђења квалитета доступни јавности на атрактиван начин, како би привукао већу пажњу;
- Предвидети средства у буџету Факултета за обезбеђење квалитета;
- Унапређење софтвера кроз нове софтверске извештаје за ефикаснију обраду података;
- Унапредити сарадњу са Националном службом за запошљавање ради добијања поузданих показатеља везаних за свршене студенте факултета.

Стандард 4: Квалитет студијског програма Оцена испуњености стандарда:

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава али уз могућност побољшања**

Мере за унапређење :

- Интензивно радити на успостављању боље комуникације са свршеним студентима.
- Користити савремене информационо-комуникационе технологије и основати Алумни.
- Развити сарадњу са послодавцима, како би се повећао број анкетираних послодаваца. Факултет није редовно добијао повратне информације од послодаваца, и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма, као и о компетенцијама - радним способностима и вештинама дипломаца.
- Развити сарадњу са Униом послодаваца ради стварања позитивне климе за

оцењивање студијског програма од стране послодаваца.

- Континуирано радити на унапређењу комуникационих и презентационих вештина студената кроз све предмете.
- У сарадњи са привредним субјектима формализовати понуду стручне праксе, тако да студенти могу да бирају између више опција.
- Уједначити број дипломаца по наставнику.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса Оцена испуњености стандарда:

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Потребно је да сваки наставник, односно сарадник критички преиспита властити постојећи метод извођења наставе предавања, односно вежби у оквиру свог предмета, посебно са становишта начина презентовања наставе.
- На основу добијених резултата декан треба да организује семинар о методици наставе.
- Семинари о методици треба да постану стални да се обављају најмање једном годишње.
- У наредном периоду потребно је наставити са контролом редовности одржавања наставе и вежби.
- Потребно је активирати и мотивисати студенте да редовно и припремљено посећују наставу и вежбе.
- Наставнике треба додатно мотивисати да унапређују педагошке и научне компетенције.

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничка г и стручног рада Оцена испуњености стандарда:

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава али уз могућност побољшања**

Мере за унапређење :

- Неопходно је интензивирати рад на научноистраживачком раду, јер су за сарадњу на заједничким пројектима неопходне бројне референце. Задужен је продекан да у наредној школској години повећа број пројеката на којем су ангажовани наставници и сарадници за најмање 20%.
- Неопходно је интензивирати сарадњу са привредом. Кроз сарадњу је могуће не само развити истраживачки рад, већи добити поуздане податке о актуелној проблематици привреде. Те теме могу да се уводе у активну наставу, посебно у вежбе. Поред тога сарадња са привредом може да побољша сарадњу на прикупљању повратних информација о квалитету студијских програма послодаваца. Задужен је продекан за интензивирање сарадње.
- Потребно је створити услове за већу међународну ангажованост и мобилност наставника и сарадника и иницирати више заједничких пројеката.
- Иако је присутна тенденција повећања научних радова у реномираним часописима на ССЦИ листи у наредном периоду потребно је даље унапређивати научноистраживачке активности наставника и сарадника.
- Потребно је унапредити издавачку делатност Факултета, увести више стандарде по питању квалитета публикација и ригорозне процедуре рецензије.
- Унапредити квалитет часописа International journala of economics & law публиковањем радова реномираних аутора из земље и иностранства.
- Потребно је потписати споразуме са институтима, центрима изузетних вредности, организацијама за обављање иновационе активности.
- Задужен је руководиоца финансијске службе да за следећи финансијски план повећа будуће издатке за котизацију и боравак наставника и сарадника на међународним скуповима.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника Оцена испуњености стандарда :

Оцена испуњености стандарда: Квалитет задовољава али уз могућност побољшања

- Појачати сарадњу са другим високошколским установама ради интензивирања мобилности наставника и сарадника.
- Подстицати наставнике да се активније укључе у рад професионалних удружења. Декан је задужен за реализацију ове активности;
- Успоставити систем финансијског и нефинансијског награђивања ради стимулације наставника за даље усавршавање. Декан са финансијским руководиоцем да предложи Савету и Научно-наставном већу систем награђивања до краја текуће школске године;
- Предузимање мера у циљу поспешења дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, посебно студената мастер и докторских студија. Задужен је продекан за реализацију ових мера. Неопходно је да успостави систем комуникација са студентима, посебно пред крај школске године и да студентима предочи могућности и услове за њихово ангажовање на извођењу вежби .

Стандард 8: Квалитет студената Оцена испуњености стандарда:**Оцена испуњености стандарда: Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Задужује се декан да направи програм радионица за следећу школску годину о значају студената као партнера факултета. Трибине ће се организовати најмање 2 пута у току семестра.
- Задужује се председник Комисије за обезбеђење квалитета да направи програм успостављања боље сарадње са студентским парламентом у циљу веће инволвираности парламента у процес одлучивања, за следећу школску годину.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса Оцена испуњености стандарда:**Оцена испуњености стандарда: Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Задужује се декан да испита могућност повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност, посебно за издавање страних издања
- Потребно је развијати међународну сарадњу са другим факултетима и у циљу размене уџбеника и других публикација.
- Потребно је да свака катедра направи план издавачке делатности и преглед литературе коју треба купити и на тај начин повећа и унапреди библиотечки фонд.
- Задужује се руководилац финансија да за финансијски план наредне године предвиди већа средства за проширење библиотечног фонда
- Унапредити квалитет часописа *International journal of law and economics* и отклонити све препреке да добије вишу категоризацију.

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке**Оцена испуњености стандарда: Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Задужен је студент продекан да заједно са деканом покрене иницијативу детаљнијег упознавања студената о факултету као високообразовној установи, са организационом структуром, управљањем и руководством.
- Задужен је декан да повремено организује заједничке скупове наставног и ненаставног особља са циљем да укаже на значај давања искреног одговора у анкетним листићима . Нагласити да анкета није у циљу да се неко казни, већ да се направи један корак даље у постизању квалитета.
- Задужен је декан да направи реалну процену оптерећености ненаставног кадра и предложи план усавршавања. У финансијском плану предвидети средства за

усавршавање студентске службе за усавршавање комуникација са студентима и за усавршавање примене нових софтвера за рад студентске службе.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Континуирано пратити активности установе усмерене на иновирање и боље коришћење простора;
- Планирати активности на унапређењу техничке опремљености, библиотечких јединица и повећању расположивог простора;
- Интензивирати сарадњу са међународним високообразовним институцијама из земаља ЕУ;
- Задужити продекана за научноистраживачки рад за праћење и апликацију за пројекте из европских фондова из којих се може обезбедити део техничке опреме

Стандард 12: Финансирање

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Задужује се декан да иницира активности на промоцији нових студијских програма у циљу повећања броја уписаних студената.
- Задужује се декан да иницира сарадњу са привредом ради пружања консултантских услуга и услуга перманентног образовања.
- Размотрити могућности уштеде и смањења непотребних издатака.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава у потпуности**

Мере за унапређење :

- Комисија за обезбеђење квалитета се задужује да направи детаљану анализу до садашњег спровођења самовредновања са становишта ефикасности коришћена питања у анкетама (обрасцима) у циљу редукције броја питања и на тај начин се повећала ефикасност и ефикасност анкетирања, као и заинтересованости студената;
- Комисија за обезбеђење квалитета треба да интензивира сарадњу са студентом продекана и представницима студентског парламента и да их образује о значају система квалитета укључујући и значај евалуација и анкета;
- Радити на успостављању боље сарадње између Комисије за обезбеђење квалитета и Студентског парламента у циљу веће инволвираности парламента у процесу одлучивања;
- Потребно је вршити едукацију студената у погледу њихове улоге у обезбеђењу квалитета Факултета, значају њиховог ангажовања у раду стручних тела Факултета, односно указати на значај искреног и објективног изношења мишљења и ставова.
- Радити на правовременом имплементирању предлога студената за побољшање квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета Оцена испуњености стандарда:

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава али уз могућност побољшања**

Мере за унапређење :

- Задужује се декан да испита могућност увођења новог радног места - менаџера квалитета ради професионализације функције квалитета
- Задужује се декан да изгради механизма финансијског и нефинансијског мотивисања чланова обе Комисије за истраживање на континуираном спровођењу система квалитета .
- Повећати број обучених проверивача система управљања квалитетом.
- Развити сарадњу са послодавцима, како би се повећао број анкетираних послодаваца.

Факултет није редовно добијао повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о компетенцијама - радним способностима и вештинама дипломаца

- Разрадити систем комуницирања и прикупљања података од послодаваца, представника Националне службе и др.

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Оцена испуњености стандарда: **Квалитет задовољава али уз могућност побољшања**

Мере за унапређење :

- Потребно је наставити са иновирањем и унапређењем свих процеса везаних за унапређење квалитета докторских студија;
- Наставити са одабиром компетентних чланова Опонентске комисије у зависности од теме докторске дисертације и области истраживања;
- Наставити са праћењем студијско истраживачког рада-семинара, радова докторанда и рукописа докторске дисертације кроз софтверску проверу аутентичности, путем софтвера EPHORUS TURNITIN;
- Наставити са снимањем одбрана докторских дисертација и преношења путем интернета у форми – LIVE-STREAM;
- Часопис факултетски ИЈЕЛ без обзира што је уврштен у HEINONLINE и у Erih Plus бази унапређивати за већу националну категоризацију и континуирано промовисати међу докторандима.
- Активности катедри факултета за нове научноистраживачке пројекте и публикације резултата;
- Активности на спровођењу цитата у високоранжираним часописима;
- Поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе континуирано предочити студентима;
- Оснивање савета докторских студија који ће се, поред већ формираних других организационих јединица, бавити уједначавањем квалитета свих докторских студија.

Београд, 09.12. 2019.

Председник савета

Доц. др Александар Анђелковић